

మాతెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ - మాకన్న తల్లికి మంగళారతులు

BHAVA VEENA (భావ వీణ)

Journal of Literary, Culture & Language Study

(సాహిత్య, సాంస్కృతిక, భాషాధ్యయన పత్రిక)

Editor : Kolla Sri Krishnarao
E-mail : parisodhanatelugu@gmail.com

7989781963,
9490847482.
Rohini Towers,
2/11 Brodipet,
GUNTUR-2.

Vol. 17 - Issue No. 4 - Spl. Edition - March 2020 - ISSN No. : 2456-4702

EDITORIAL BOARD

Chief Editor

PITTA SANTI

M.A.(Tel), M.Sc(Psy), M.Ed., M.Phil(Edu), (Ph.D.),

C/o. Dr. Busi Venkataswamy

Holy Homes Apartment, Postal colony ,

4 Th Line,- 522 002, Guntur Dist., A.P. Cell no : 7386529274, 7989781963.

ADVISORY COMMITTEE

1. **Prof. G. Yohan Babu**, M.A., PhD.
Dept. of Telugu,
Andhra University, Visakhapatnam.
2. **Prof. K. Madhu Jyothi**, M.A., PhD.
Dept. of Telugu,
Sri Padmavathi Mahila University,
Tirupathi.
3. **Prof. C. Srirama Chandra Murthy**, M.A., PhD.
Dept. of Telugu, Faculty of Arts,
Benaras Hindu University, Varanasi, Uttar Pradesh.
4. **Dr. Busi Venkataswamy**, M.A. (Tel), M.A. (San),
M.A. (Ling), PhD.
HOD & Research Guide, Dept. of Telugu
PAS College, Pedanandipadu.
5. **Thottempudi Sree Ganesh**, M.A., M.Phil (Computational Linguistics) (Ph.D)
Research Scientist, Centre for Applied Linguistics and Translation Studies
University of Heidelberg, Germany.

ASSOCIATE EDITORS

1. **Dr.N. R. SADASIVA REDDY**, M.A., M.Phil, PhD.
Asst. Professor,
Dept. of Telugu & Comparative Literature,
Sri Krishna Deva Raya University,
Ananthapuram, Andhra Pradesh.
2. **Dr.V.SANKARA RAO**, M.A., M.A., M.Phil, PhD.
Associate Professor, Dept. of Telugu,
Madras University,
CHENNAI, Tamilnadu.
3. **Dr. D. SESHUBABU**, M.A., M.Phil, PhD.
Asst. Professor, Dept. of Hindi,
Moulana Azad National Urdu University,
HYDERABAD, Telangana.
4. **Dr. K. Lavanya**, M.A., M.Phil., PhD.
Board of Studies Chairman,
Telangana University, Dichpally,
Nizamabad, Telangana.
5. **Prof. N.V. KRISHNA RAO**, M.A., M.Phil, PhD.
Dept. of Telugu & O.L.,
Acharya Nagarjuna University,
Nagarjuna Nagar, Guntur District.
6. **Dr. A. JYOTHI**, M.A., M.Phil, PhD.
Associate Professor, Dept. of Telugu,
Kakatiya University, Warangal District,
Telangana.

విషయసూచిక

1. శష్టభూమి నవల - అనంతపురం ప్రజల నమ్మకాలు	- పప్పుల శైలజ	4
2. అనంతపురం జిల్లా - బంజారా సాహిత్యం - సంస్కృతి	- మూడ్ రాజు	7
3. భూచక్రం నవల : రాయలసీమ నూతన ఆర్థిక జీవన విధానం	- డా॥ వెంకటరామయ్య గంపా	12
4. డా॥ కేశవరెడ్డి నవలల్లో గ్రామీణ సంస్కృతి చిత్రణ	- డా॥ జి. పార్వతి	16
5. రాయలసీమ - బంజారా సంస్కృతి	- ఆవుల అనిత	23
6. రాయలసీమ సాహిత్యంలో గ్రామీణ సంస్కృతి	- యం. అనురాధ లక్ష్మి	26
7. రాయలసీమ ప్రాంత ప్రజల జీనజీవన చిత్రణ	- డా॥ బశెట్టి ఉపేంద్ర	29
8. వినాహ వేడుకలలో జరుపుకునే సంస్కృతి - సంప్రదాయములు	- డా॥ వి. శ్రీదేవి & - డా॥ యం.వెంకటలక్ష్మమ్మ	32
9. ఒక్క వాన చాలు - రైతు, వలస కూలీ బతుకులు	- డా॥ పొన్నంరెడ్డి కుమారి నీరజ	36
10. సుగాలీ పండుగలు - ఆచరణ పద్ధతులు	- మార్తల పవన్ కుమార్ రెడ్డి	43
11. రాయలసీమ కథల్లో బహుజన జీవితం	- కట్టా సుబ్బారావు	47
12. కొత్త దుప్పటి కథాసంపుటిలోని గ్రామీణ వాతావరణం	- డా॥ (శ్రీమతి) ఎం. ప్రభుల్లా	49
13. వైసివి రెడ్డి కథలు - పరిశీలన	- యస్. గంగాధర రెడ్డి	52
14. రాయలసీమ కథాసాహిత్యం-మనిషి పశువుల సంబంధాలు	- యం. శోభారాణి	56
15. సింగమనేని నారాయణ కథలు-సామాజిక సమస్యల చిత్రణ	- వేలూరు భారతి	60
16. రా.రా. కథలు-మానవ సంబంధాలు	- టి. హజరత్ య్య	63
17. 'కడప' కథ - ముతా కళ్లు	- డా॥ కె. యన్. సుందరేశ్వరరావు	67
18. రాయలసీమ గ్రామీణ సంస్కృతి - విశ్వాసాలు	- డా॥ సి.హిమాచలం	71
19. రాయలసీమ రైతు కావ్యం - వ్యవసాయ జీవితం	- డా॥ జి. రవికుమార్	75
20. రాయలసీమ కన్నీటి మాట-విద్వాన్ విశ్వం పెన్నేటి పాట	- డా॥ పి. విజయకుమార్	79
21. రామకృష్ణారెడ్డి కథల్లో మాండలికాల ప్రయోగం	- కొక్కు నరేష్	82
22. రాయలసీమ కథ - గ్రామీణ శ్రామిక స్త్రీల స్థితి	- తమ్మిశెట్టి వెంకటనారాయణ	85
23. రాచపాళెం కవిత్వం - రైతు - రాజకీయం	- డా॥ సింగర వాణి	90
24. సీమ కథా సాహిత్యంలో రైతు జీవితం	- జి. యమునరాణి	95

భూచక్రం నవల : రాయలసీమ నూతన ఆర్థిక జీవన విధానం

- డా॥ వెంకటరామయ్య గంపా

ఆదిమ సమాజం నుంచి నేటి వరకు మనిషి జీవితాన్ని ప్రభావితం చేస్తున్నవి ఆర్థిక విషయాలేనని సామాజిక శాస్త్రవేత్తలు చెప్పేమాట. ఆ ఆర్థిక విషయాలు నేటి రాయల సీమ ప్రాంతాన్ని ప్రభావితం చేస్తున్నాయి. దేశంలోని అన్ని ప్రాంతాల్లో జరుగుతున్నట్లే రాయల సీమలోనూ స్థిరాస్తి (రియల్ ఎస్టేట్) వ్యాపారం జరుగుతూ ఉంది. గత రెండు దశాబ్దాలుగా రాయలసీమలో జరుగుతున్న స్థిరాస్తి వ్యాపారం కొంత ప్రత్యేకతను కలిగివుంది. గత రెండు దశాబ్దాల కాలం నుంచి రాష్ట్రంలోని ముఖ్య నేతలందరూ ఈ రాయలసీమ ప్రాంతం నుంచి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు. దీనివలన ఒకదశలో ఒక రాష్ట్ర రాజధానిలో జరిగినంత స్థిరాస్తి వ్యాపారం ఒక సాధారణ ప్రాంతంలో జరిగింది. దీని ఫలితంగా ఆర్థిక అసమానతలు పరాకాష్ఠకందుకున్నాయి. కొందరు బలవంతులు చేస్తున్న ఒత్తిడితో సాధారణ పౌరులు తమకు అన్నం పెట్టిన నేలను ఒక్కసారిగా తక్కువ ధరకు గత్యంతరం లేని పరిస్థితుల్లో అమ్ముకొంటున్నారు. రైతు జీవితాంతం ఏ ఆధారంలేనివాడుగా మిగిలిపోతున్నాడు. వ్యవసాయం మీద ఆధారపడిన రైతు కూలీలు చివరికి వలస కూలీలుగా మారిపోతున్నారు. చాలీ చాలని కూలితో ఎంతోమంది తనువులు చాలించారు. పచ్చని పొలాలు స్థిరాస్తి వ్యాపారుల చేతుల్లోకి వెళ్లి పంటలకు దూరమవుతున్నాయి. పంట పొలాలు లేకపోవడంతో జీవనానికి అవసరమైన తిండి గింజలు లభించని పరిస్థితి నెలకొంది. చివరికి సామాన్యులకు అందుబాటులో లేని విధంగా ధరలు పెరిగాయి. చెరువులు, కాలువలు, బావులు పూడ్చివేయడంతో నీటి నిలువ తగ్గిపోయి తాగడానికి నీరు లభించని పరిస్థితి ఏర్పడింది. మరొకవైపు కొందరు ధనవంతులు తక్కువ ధరతో కొన్న భూములను స్థిరాస్తి

వ్యాపారంలోకి మార్చి కృత్రిమ ధరలను నిర్ణయించి, లాభాలు సంపాదించి ధనవంతులవుతున్నారు. ఈ ధనాన్ని రాజకీయాల్లో పెట్టుబడిగా పెట్టి రాజకీయనేతలుగా మారిపోయి అక్రమ సంపాదనకు దారులు వేసుకుంటున్నారు.

మధురాంతకం నరేంద్ర రచించిన భూచక్రం నవల ప్రస్తుత కాలంలో ఉన్న స్థిరాస్తి (రియల్ ఎస్టేట్) వ్యాపారం గురించి వివరించే నవల. దాదాపు వంద సంవత్సరాల కాలం నుంచి తిరుపతి ప్రాంతంలో భూమిని వినియోగించుకోవడంలో వచ్చిన మార్పులను వివరిస్తుంది ఈ నవల. "... యిదంతా పూరాగా మీతాతదే వొగప్పుడు... నేను పిల్లోడుగా వుండేటప్పుడు యిదంతా యవసాయం జేస్తావున్న నేలే! ఆ యెగవన మామిడి తోపు... దానికి దక్షిణంగా చెరుకుదోట... పడమరగా వరిమడి... మొత్తం మూడు కీనేరు బాయిలుండేటి వప్పుడు. అయిదారు మోటర్లతో రెండు గంటలు గొట్టినా జానెడు మట్టం నీళ్ళు తగ్గేటిదిగాదు" (నరేంద్ర, మధురాంతకం, భూచక్రం, 14) అని శేషారెడ్డి అమితోతో చెబుతాడు. ఈ మాటలు నాడు తిరుపతిలో ఉన్న వ్యవసాయ భూముల పరిస్థితిని వివరిస్తాయి. ప్రస్తుతం కొన్ని ప్రాంతాల్లో వ్యవసాయ భూమి అనేది కనిపించని పరిస్థితి నెలకొనింది. దీనివలన కలిగే పరిణామాలు మొత్తం వ్యవస్థపై ప్రభావం చూపుతున్నాయి. రైతు అనేవాడు స్థిరాస్తి వ్యాపారి అవతారం ఎత్తడం అనేది రాయలసీమలోని అన్ని ప్రాంతాల్లో కనిపిస్తున్నది.

రచయిత ఇది తిరుపతి ప్రాంతంలో జరిగిన ఇతివృత్తంగా చెప్పినప్పటికీ ఇదే పరిస్థితి రాయలసీమలోని ప్రాంతాల్లో మాత్రమే కాకుండా (దేశంలోని) చాలా నగరాల్లో కనిపిస్తున్నది. దాసరి అమరేంద్ర మాటల్లో

చెప్పాలంటే 'ఈ రచనలోని వస్తువు విశ్వవ్యాప్తమైనది. ప్రపంచంలోని అన్ని నగరాల్లో కూడా ఇటు వంటి ధోరణులు కనిపిస్తున్నాయి. భూ ఆక్రమణలూ, మాఫియా, దోపిడీ, ప్రజల తిరుగుబాటు వంటి అంశాలు ఏదో ఒక చోట జరుగుతున్నాయి'. నవలలో కనిపించే అంశాలు ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ నూతన రాజధాని ప్రాంతంలో కూడా కనిపిస్తాయి. రైతుల భూములకు సంబంధించిన వార్తలు ప్రతిరోజు దర్శనమిస్తున్నాయి. కొంత మంది రైతులు తమ భూములు ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తుంటే వారిపైన కొందరు ఒత్తిడి తీసుకొచ్చి భూములను తీసుకుంటున్న వైనం కూడా కనిపిస్తుంది. భూముల కొనుగోలు దారులు దొర్లనాలకు పాల్పడటం కూడా జరుగుతుంది. రాజకీయ నాయకులు, ధన వంతులు ఎక్కువగా దొర్లనాలకు పాల్పడుతున్నట్లు నవలలో కనిపిస్తుంది. నవలలో మధ్యవర్తి పాత్ర శేషారెడ్డి అమిత్ రెడ్డికి సెటిల్ మెంట్లు చేసే వ్యక్తి గురించి చెబుతాడు. "అన్నది హైద్రాబాదులో దర్బారయితే, తమ్ముడిది ఈ వూర్లో దర్బారు. పోలీసులూ, పొలిటీషియన్లూ, గవర్నమెంటూ-అన్నీ ఆయనెట్ల చెప్పే అట్టే అని తల వూపతాయి. ఆయన దర్బారుకు మనం పోకుండానే వుండాల. పోయినాంక ఆయినేది చెప్పే అదే రూలు. కాదంటే ఆయన కోర్టులో వేరే పనిష్మెంట్లుంటాయి. అవిట్టి ఆపేదానికి పోలీసుల వల్ల గాదు. కోర్టులూ, లాయర్లు నీకు పలకరు. బతికి బట్టగట్టాలంటే గొమ్మునావచ్చి రిజిస్ట్రేషన్ జెయ్యించు" (పైదే. 147) అని శేషారెడ్డి అమిత్ రెడ్డికి సూచిస్తాడు. సెటిల్మెంట్లు చేసే వ్యక్తి అన్ని హక్కుదారులకు కేవలం రెండు లక్షల రూపాయల డబ్బు ఇచ్చి దాదాపు కోటి రూపాయలు విలువజేసే అన్ని దొర్లనంతో తీసుకున్నాడు. ఆ అన్యాయాన్ని ఎదిరించే ధైర్యం అమిత్ రెడ్డికి గానీ, కుటుంబ సభ్యులకుగానీ లేదు. శేషారెడ్డి మాటలు విన్న తరువాత కోటి రూపాయల విలువజేసే అన్నిని కాపాడుకునే ప్రయత్నం చేయడానికి సంకోచించాడు.

యోగి వేమన విశ్వవిద్యాలయం, కడప.

మరికొన్నిచోట్ల పలుకుబడి గలిగిన నాయకులు కనిపించిన విలువైన అన్నిని కాజేస్తున్నారు. భూమికి సంబంధించిన విషయాలలో ధనవంతులకు రాజకీయ నాయకులు, రాజకీయ నాయకులకు ధనవంతులు పరస్పరం సహకరించుకుంటున్నారు. వీరికి ప్రభుత్వాధికారుల అండదండలూ ఉన్నాయి. "ఇదంతా నా చిన్నప్పుడు పెద్దచెరువు. వూరు పెరిగినాంక దీంట్లోకి డ్రైనేజీ నీళ్ళొచ్చి చేరతావున్నాయి. మునిసిపాలిటీవాళ్ళు చెత్తంతా యిక్కడే దిమ్మరించేట్లో. దాంతో మెల్లిమెల్లిగా చెరువంతా పూడిపొయ్యింది. అప్పట్లో వూరికి పెద్ద తలకాయగా వున్నాయన, ఆయన పేరుమిందే పత్రాలు బుట్టించి, యిదంతా ప్లాట్లెసి అమ్ముకునేసినాడు. యిప్పుడీ నేల వాల్యూ కోట్లల్లో వుంటుంది." (నరేంద్ర, మధురాంతకం. భూచక్రం. 141) అని బ్రోకరు శేషారెడ్డి అమిత్ కు చెబుతాడు. మరికొంత మంది ధనవంతులు వారికి ఉన్న ధన, రాజకీయ అండతో సామాన్య ప్రజానీకాన్ని మనుషులుగా చూడటం లేదనే విషయం తెలుస్తుంది. "ప్లాట్లు కొనుక్కున్న మేమంతా కలిసి వొక అసోసియేషను పెట్టుకున్నా మప్పుడే! మేమందరమూ ఒక రోజు ఆ నవాబు దగ్గరికి కూడా వెళ్లాం. ఆయనయితే మమ్మల్ని మనుషులని గూడా అనుకోలేదు. సిటీకి మధ్యలో నాలుగేకరాల తోటలో వుంది ఆయన పాలెస్.. రాజుల యిండ్లు గూడా అంత దర్జాగావుండవు. ---" (నరేంద్ర, మధురాంతకం. భూచక్రం. 148) అని శేషారెడ్డి అమిత్ రెడ్డితో చెప్పి బాధ పడతాడు.

భూములు చేతులు మారడంలో బ్రోకర్లు ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తున్నారు. సాధారణ రైతుకు బ్రోకర్లు ఎన్నో మాయమాటలు చెప్పి మోసం చేస్తున్నారు. నవలలో మధ్యవర్తి/బ్రోకరు పాత్ర చాలా ప్రముఖంగా కనిపిస్తుంది. 1906లో మహాంతు యోగదాసు దగ్గర పనిచేసే శిష్యుల దగ్గర నుంచి 2007లో అమిత్ రెడ్డి ఇంటి అమ్మకాన్ని చూసే శేషారెడ్డి వరకు చాలామంది మధ్యవర్తులుగా/బ్రోకర్లుగా కనిపిస్తారు. అనాడు మహాంతు యోగదాసు

- జాతీయ సదస్సు

దగ్గర ఉన్న వారు మహాంతుకు శిష్యులు/సేవకులుగా ఉన్నారు. మహాంతు ఏమి చెప్పినా అది దైవవాక్యంగా భావించి వారి దగ్గర పని చేశారు. మహాంతు దగ్గర ఉన్న శిష్యులు వారి మెప్పు కోసం ఒకరి మీద మరొకరు పోటీపడి వారికి సేవ చేశారు. చివరకు మహాంతు తప్పు చేసినా కూడా అతనికి వత్తాను పలికారు. రాజమన్నారెడ్డి దగ్గర పని చేసిన రోసిరెడ్డి కూడా రోసి దగ్గర పని మనిషిలాగానే ఉన్నాడు. రోసిరెడ్డి రాజమన్నార్ రెడ్డి మాటకు అనుగుణంగా నడుచు కున్నాడు. కానీ అమిత్ రెడ్డి సమయానికి మధ్యవర్తి/బ్రోకర్ పాత్ర పూర్తిగా మారిపోయింది. రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం వెలుగులోకి వచ్చిన తరువాత బ్రోకర్లు చెప్పినట్లు యజమానులు వినాల్సిన పరిస్థితి నెలకొంది.

ఒక విధంగా చెప్పాలంటే ఈ భూముల ధరలు అమాంతంగా పెరగడంలో బ్రోకర్ల పాత్ర కూడా ఉంది. లేని ధరలను నిర్ణయించి అమ్మకందారులను, కొనుగోలుదారులను మభ్యపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కొన్ని సందర్భాల్లో ఒకే స్థలాన్ని/ఇళ్లను పలువురుకి అమ్మడం చేస్తున్నారు. కొన్ని సందర్భాల్లో అనుమతులు లేని స్థలాలను ఇతరులకు అమ్మడంలో ముఖ్యపాత్ర పోషిస్తున్నారు. భూమి అమ్మకం లేదా కొనుగోలు గురించి పెద్దగా అవగాహనలేని వారు బ్రోకర్ల చేతిలో మోసపోతున్నారు. సంవత్సరాల తరబడి కూడబెట్టుకున్న ధనాన్ని బ్రోకర్ల చేతిలో పెట్టి కొన్నవారు నిలువునా మోసపోతున్నారు. “నేను కుప్పం బాదూరు గ్రామీణ బాంకీ మేనజరు నండీ! ఈ బ్రోకరు నన్ను బురదలోకి దించేసినాడు. ఆ వైపు మీ కాలనీ కవతల లాండ్ చీప్ గా వస్తుందని జెప్పి కొనిపించినాడు. అయితే యీ కాండంతా లిటిగేషన్లో వుండాదని ఆ పైన తెలిసింది. బిన్నగా యిల్లు గడితే ఆ పైన యెవరూ యేమీ చేసుకోలేరని ఆ లాయరు ఫ్రెండ్ కడు చెప్పినాడు. ఆ మాట నమ్ముకొని గబగబా యింటి పనెత్తుకున్నాను. ఆ పక్కన లెంటింట్ దాంకా కట్టిన యిల్లుండొది జూడండి. అది నాదే! కడతావుండే యిల్లని గూడా జూడకుండా వాళ్ళు బుల్డ్ జరుతో సదరం జేసిపారేసినారు.

యెంత అప్పు? యెంత ఇన్సరెస్టు? యెంత పని? యెంత నష్టం...” అతడి గొంతు విషాదంతో మూగబోయింది.” (పైదే. 136) “చుట్టూ కూలిపడుతున్న గోడల పక్కన, రాలిపడుతున్న పైకప్పుల మధ్య, నొక్కులు పడ్డ సత్తు గిన్నెల లాంటి మనుషులు ప్రాణాలంతా వుగ్గ బట్టుకుని గొంతులు చినెగేలా అరుస్తున్నారు. క్రమంగా వీధుల్లోకి విరిగిన మంచాలూ, పాత గిన్నెలూ, మసిబారిన కుండలూ, మాసిన బట్టల మూటలూ వచ్చి, చచ్చిన జంతువుల కలేబరాల్లా పడిపోసాగాయి. వర్షానికీ, యెండలకూ మాత్రమే యిల్లని భావిస్తూ జీవితాలనంతా పూరి గుడిసల్లో గడిపేసిన ముసలివాళ్ళూ, స్త్రీలూ, పిల్లలూ, పడిపోతున్న యిండ్ల ముందు నిల్చుని కడుపులు బాదు కుంటూ శోకాలు తీస్తున్నారు. లారీలు పట్టుకున్న పోలీసులు కొందరు అక్కడక్కడ నలగని దుస్తులు తొడుక్కున్న అధికారుల పక్క నిలబడి నవ్వుకుంటూ కబుర్లు చెబుతున్నారు.” (నరేంద్ర, మధురాంతకం. భూచక్రం. 133-134) ఇలా మోసపోయినవారి సంఖ్య చాలా ఉన్నట్లు భూచక్రం నవలలో కనిపిస్తుంది. చిన్నచిన్న పనులు చేసుకుంటూ బతికే సామాన్య ప్రజల సంఖ్య మోసపోయినవారి జాబితాలో కనిపిస్తుంది. మోసపోయిన వారు మోసం చేసినవారిపై దాడి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. బాధితుల చేతిలో దెబ్బలు తిన్న బ్రోకర్లు ‘ఇది ఈ వృత్తిలో చాలా సహజం’ అని దులిపేసుకొని మళ్ళీ తమ మోసపూరిత మైన విధానాలను కొనసాగిస్తున్నారు. కోపంతో రెండు దెబ్బలు కొట్టిన బాధితులు మాత్రం తాము చెల్లించిన ధనాన్ని తిరిగి సంపాదించుకోవడానికి నానాతంటాలు పడుతున్నారు. కొందరు బాధితులు ఆర్థిక సమస్యల ఉచ్చులో చిక్కుకుని ఆ సమస్యల నుంచి బయటకు రాలేక తనువులు చాలించిన సంఘటనలు వార్తా పత్రికల్లో కనిపిస్తూనే ఉన్నాయి.

ప్రస్తుత యుగంలో ఈజీమనీ విధానం ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. మనిషి కష్టపడకుండా అతి తక్కువకాలంలో ఎక్కువ డబ్బు సంపాదించడం అనేది ఈజీమనీలో

కనిపించే ప్రధాన అంశం. గతంలో జూదం, అధిక వడ్డీ వ్యాపారం, దోపిడి వంటి విధానాల ద్వారా డబ్బు సులభంగా సంపాదించేవారు. జూదం, అధిక వడ్డీ, దోపిడిలను ప్రజలు చాలా చిన్న చూపు చూసే వారు. కానీ ప్రస్తుతం దోపిడి రూపం మార్చుకుంది. దోపిడినీ దర్జాగా, చట్టబద్ధంగా కొనసాగే విధానాలు సమాజంలో ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం దోపిడి ఈజీమనీ రూపంలోకి మారి పోయింది. ప్రతి అంశంలో కూడా ఈజీమనీ కనిపిస్తుంది. బహుళజాతి సంస్థల వస్తువులు అమ్మకంలో కనిపించేది ఈజీమనీ విధానమే. అతి తక్కువ కాలంలో బహుళజాతి సంస్థలు వేలకోట్లు సంపాదిస్తున్నాయి. చివరికి భక్తి వంటి విషయాలలో కూడా ఈజీమనీ కనిపిస్తుంది. ఇక పచ్చని భూముల గురించి అయితే చెప్పాల్సిన పనిలేదు. పచ్చని పొలాల్లోకి రియల్ ఎస్టేట్ ప్రవేశించింది. రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారంలో కనిపించేది ఈజీమనీ విధానమే. అతి తక్కువ ధర కలిగిన భూములకు కృత్రిమ ధరలను నిర్ణయించి, రియల్ ఎస్టేట్ రూపంలో చట్టబద్ధంగా వ్యాపారం చేస్తున్నారు. రియల్ ఎస్టేట్ బ్రోకర్లు ఆస్తి అమ్మకం లేదా కొనుగోలుదారులకు చెప్పే ధరకు, ప్రభుత్వానికి చూపు తున్న ధరకు ఎంతో వ్యత్యాసం ఉంటుంది. నవలలో ఎక్కువగా ఈజీమనీకి సంబంధించిన విషయాలు కనిపిస్తాయి. “అప్పుడు సమత్వరమంతా పండితే యెకరాకు నూరో యిన్నూరో వరుమానం. యెంతగా గిచ్చి గిచ్చి అమ్ముకున్నా అప్పుడు అంకణం రేటు మూడు వడ్డీమూట రేటు కంటే జాస్తీగా వచ్చేటిదిగాదు.” (పైదే. 15) అని శేషారెడ్డి అమితకు చెబుతాడు. ప్రస్తుతం వ్యవసాయ భూములు ప్లాట్లుగా మారి, సామాన్య మానవుడు కొనడానికి వీలు లేని విధంగా ధరలు పెంచారు. రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులు సులభంగా డబ్బును సంపాదించడంలో చాలామంది సఫలీ కృతులయ్యారు. పేద రైతులు వ్యవసాయం మీద కంటే రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారమే ఉత్తమమనే భావన ఏర్పడింది. రైతు సంవత్సరమంతా కష్టపడినా కుటుంబ అవసరాలకు సరిపడే

ఆదాయం రావటం లేదు. ఉన్న భూములను ఒక్క సారిగా అమ్మడం ద్వారా వచ్చే ఆదాయంతో వ్యాపారం చేసుకుని సంతోషంగా జీవించవచ్చనే అభిప్రాయం రైతుల్లో నెలకొంది. చాలామంది రైతులు ‘రైతు’ అని పిలిపించుకోవడం కంటే ‘వ్యాపారవేత్త’ అని పిలిపించుకోవడానికి ఇష్ట పడుతున్నారు.

నవలలో కొన్ని సామాజిక వర్గాల ఆధిపత్యం ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. రియల్ ఎస్టేట్ ఫలితంగా భూస్వాములందరూ రియల్ ఎస్టేట్ యజమానులుగా అవతారం ఎత్తారు. రైతుల భూములు రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారంలోకి వెళ్ళడంతో ఒక్క సారిగా అధిక మొత్తంలో ధనం రైతుల చేతికి వచ్చి ఆ ధనాన్ని వారి రాజకీయ అభివృద్ధి కోసం ఖర్చు పెడుతున్నారు. రాజకీయ నాయకుల అండతో కొందరు ధనవంతులు సామాన్య ప్రజలపై ఆధిపత్యం వహిస్తున్నారు. నవలలోని మూలాంక మస్తాన్ రెడ్డి, నవాబు, బలరామయ్య వంటి వారు వారికున్న ధన బలంతో రాజకీయంగా పలుకుబడి సంపాదించి సామాన్య జనంపై ఆధిపత్యం వహిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా పేదలు వివిధ ప్రాంతాల నుంచి పట్టణాలకు వలసలు వస్తున్నారు. వీరు నివసించడానికి తక్కువ ధరలో ఇంటి స్థలాల కోసం ప్రయత్నిస్తున్నారు. వీరి బలహీనతను ఆసరా చేసుకొని రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులు ప్రభుత్వ అనుమతులేని స్థలాలను వారికి అమ్ముతున్నారు. వలస ప్రజలు, సామాన్యులు తిరుగుబాటు చేసినప్పుడు వారికున్న పలుకుబడితో ప్రజల తిరుగుబాటును అణచివేస్తున్నారు. పోలీసులు కూడా సహజంగానే ధనవంతుల వైపు మొగ్గు చూపి వారికి సహకరిస్తున్నారు. “ఈ యిండ్లలో వుండే వాళ్ళంతా వచ్చి యిండ్లు సోదీనం జేసేది లేదని యెగరేసి మాట్లాడతావుండారు. వాళ్ళ దుడ్డు వడ్డీతో సహా యిస్తేగానీ తావులోంచీ కదలమని మంకుకు గుచ్చునేసినారు. దుడ్డికపోతే యిన్నించీ పోనిచ్చేదిలేదని అన్నను బెదర గొట్టడానికి జూసినారు. యీలోపల పోలీసులు వచ్చి

దిగేసినారు' అన్నాడు నాగన్న." (నరేంద్ర, మధురాంతకం. భూచక్రం. 132)

రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారంలో స్త్రీల వ్యక్తిగత జీవితంలో చెప్పుకోదగిన ప్రగతి కనిపించడం లేదు. ముఖ్యంగా స్త్రీల సామాజిక పరిస్థితుల్లో ఎటువంటి మార్పు ఉన్నట్లు నవలలో కనిపించదు. భర్త చాటు భార్యగా మిగిలి పోయారు. అస్తి స్త్రీల పేరు మీద ఉన్నప్పటికీ సమాజం లోనూ, కుటుంబంలోనూ వారికి ఎటువంటి ప్రాధాన్యత లేనివారుగా మిగిలిపోయారు. ప్రాచీన కాలంలో స్త్రీలు ఏ విధంగా అణిచివేతకు గురి అయ్యారో అదే విధంగా వర్తమాన సమాజంలో కూడా పురుషుల ఆధిపత్య ధోరణి కింద జీవిస్తున్నట్లు నవలలో కనిపిస్తుంది. అస్తి సంపాదనలో స్త్రీ కష్టపడినప్పటికీ చివరికి అస్తి మొత్తం పురుషుడి ఆధీనంలో ఉంది. చివరికి భర్త మరణాంతరం కూడా అస్తిపై భార్యకు ఎటువంటి హక్కులేని వ్యక్తిగా రాజమన్నార్ రెడ్డి భార్య కనిపిస్తుంది. తండ్రి ఇచ్చిన అస్తి మొత్తం కూతురు పేరుపై ఉన్నప్పటికీ వాస్తవంగా అస్తిని అనుభవిస్తున్నది అల్లుడే.

ఈ నవలలో యిలవరసి అనే స్త్రీ చాలా కష్టాలను చవి చూసింది. తన వాళ్లు వదిలేయడంతో సొంతపూరును వదిలేసి వడివేలు రెడ్డితో తిరుపతికి వచ్చింది. అక్కడ మహాంతు యోగ దాసు ఆమెను లోబరుచుకున్నట్లు అతని సంభాషణల ద్వారా తెలుస్తుంది. అతని ద్వారా కలిగే బిడ్డకు తండ్రిని చూపించడం కోసం యిలవరసిని వడివేలురెడ్డి వివాహం చేసుకున్నట్లు మహాంతు యోగ దాసు శిష్యుల సంభాషణల ద్వారా తెలుస్తుంది. మహాంతు యోగదాసు రాజమన్నార్ రెడ్డిని తన కొడుకుగా భావించి వ్యవసాయ భూములను అతని పేరుమీద రాసివ్వడంతో అప్పటి వరకు వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న మొదటి ఇద్దరు కొడుకులు భూమి లేనివారుగా మిగిలి పోగా, రాజమన్నార్ రెడ్డి భూస్వామి అవతారం ఎత్తాడు. ముగ్గురు పిల్లలను కష్టపడి పెంచి పెద్ద చేసిన యిలవరసి

చివరికి కొడుకైన రాజమన్నార్ రెడ్డిని ఎదిరించలేక మౌనం వహిస్తుంది. రాజ మన్నార్ రెడ్డికి పుత్ర సంతానం లేక పోవడంతో ఇద్దరు కుమార్తెలు అస్తికి వారసులు అయ్యారు. అస్తి కూతుర్ల పేరు మీద ఉన్నప్పటికీ వచ్చిన ఇద్దరు అల్లుళ్లు కూతుర్లుపైన ఆధిపత్యం వహించడం నవలలో కనిపిస్తుంది. రాజమన్నార్ రెడ్డి చని పోయిన తరువాత ఆయన భార్య కూడా అస్తిపై తనకు ఏమి హక్కు లేనట్లు మౌనంగా ఉండిపోయినట్లు నవల ద్వారా తెలుస్తుంది. రాజమన్నార్ రెడ్డి అల్లుడు విలాసాలకు అలవాటు పడ్డాడు. అస్తికి యజమానిగా ఉన్న కూతురు మౌనంగా ఉండిపోయింది. "చదివిందేమో యింజనీరు దాంకా... బుద్ధేమో పాడుబుద్ధి..." అని "ఆ సదువెప్పుడో మరిచిపోయి నాడు. యిప్పుడంతా అంకణాలూ, గుర్రాలూ, క్లబ్బులూ, సినిమాలూ..." (నరేంద్ర, మధురాంతకం. భూచక్రం. 109) అని అమితరెడ్డి గురించి అతని చేతిలో మోసపోయిన వ్యక్తి చెబుతాడు. రాజ మన్నార్ రెడ్డి కుమార్తెలు ఇద్దరూ ఉన్నత చదువులు చదివినవారు. కుమార్తెలు పురుషాధిపత్యంలో నలిగి పోయినవారుగా కనిపిస్తారు.

భూస్వాముల ఇళ్లలోని స్త్రీల కంటే రైతు కూలీల పరిస్థితి క్లిష్టంగా మారింది. ఇలవరసి ఒక రైతుకూలిగా తన జీవితాన్ని ప్రారంభించింది. భూమి వ్యవసాయానికి అనుకూలంగా ఉండటం వలన కష్టపడి భర్తతో కలిసి భూమిని సాగుచేసింది. కానీ నేడు వ్యవసాయం చేయడానికి భూమి కనిపించని పరిస్థితి ఏర్పడింది. రైతు కూలీలకు పనిలేకుండా పోయింది. చివరికి రైతుకూలీలు తినడానికి తిండి లభించని పరిస్థితుల్లోకి నెట్టి వేయబడ్డారు.

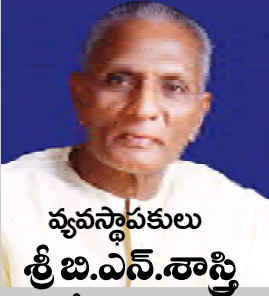
రియల్ ఎస్టేట్ "ఈనాడు ఒక రాక్షసక్రీడ! మోసాలూ, గొడవలూ, కుట్రలూ, కుతంత్రాలూ, దోపిడీలూ, అన్యాయాలూ, హత్యలూ ఈ క్రీడలో భాగం! భూమికి లేని

విలువను సృష్టించి, అమాయకులను ముగ్గులోకి దించి, క్రీడ వలన రాయలసీమ ప్రాంతంలో అర్థికంగా, కృత్రిమ అవసరాన్ని సృష్టించి దోచుకోవడం ఈ రాక్షసక్రీడ సామాజికంగా ఎన్నో మార్పులు వచ్చాయి. ఈ మార్పులను పరమార్థం!” అని సింగమనేని నారాయణ భూచక్రం నవల గ్రంథస్థం చేసిన ఆధారపత్రంగా మధురాంతకం నరేంద్ర ముందుమాటలో పేర్కొన్నారు. ఈ రియల్ ఎస్టేట్ రాక్షస రచించిన భూచక్రం నవల కనిపిస్తుంది.

ఉపయోగపడిన పుస్తకం :

1. నరేంద్ర, మధురాంతకం. 2013. భూచక్రం. అలకానంద ప్రచురణలు. విజయవాడ.

వ్యవస్థాపకులు
శ్రీ బి.ఎన్.శాస్త్రి
సంపుటి : 26 సంచిక : 7
మే - 2023

‘శోభకృత్’ వైశాఖ మాసం
సంపాదకులు (EDITOR)
సాగి కమలాకర్ శర్మ

SAGI KAMALAKARA SHARMA

సహ సంపాదకులు (ASSOCIATE EDITOR)

డా. దత్తయ్య అట్టెం

Dr. DATTAIAH ATTEM

Printed and Published by
B. Anantha Laxmi

Type Setting at :
Kavyasree Graphics

Ph: 934 797 1177

Printed at : Sri Sai Process
Ph. 27563075

విడిప్రతి : 20/-

సంవత్సర చందా : 200/-

శాశ్వత సభ్యత్వం : 2500/-

(పది సంవత్సరాలు మాత్రమే)

చెక్కులు, డి.డి.లు ‘మూసీ తెలుగు
మాసపత్రిక’ (MUSI Telugu Monthly
Magazine) పేరుపై మాత్రమే పంపాలి.

వివరాలకు : మేనేజర్, మూసీ మాసపత్రిక,

2-2-1109/జకె - ఎల్ఐజి-10,

బతుకమ్మకుంట, బాగ్ అంబర్పేట్,

హైదరాబాద్ - 500 013

ఫోన్ : 934 797 1177

email : editormusi@gmail.com

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
ISSN 2457-0796

సాహిత్య
సాంస్కృతిక
చారిత్రక

చదివి దాచుకోదగిన ఏకైక తెలుగు మాసపత్రిక

ఈ సంచికలో ... వ్యాసాలు

ఎరుకల సంయుక్త ధ్వనులు : భాషాశాస్త్ర విశ్లేషణ ... డా. వి.ఎం. సుబ్రహ్మణ్య శర్మ	7
పద్య మనోహరం - 42 ... డా. గన్నమరాజు గిరిజా మనోహర్ బాబు	12
ఎటమటం (బందారం కథలు -18) ... డా. నందిని సిధారెడ్డి	13
ఆచార్య గుమ్మన్నగారి బాలశ్రీనివాస మూర్తి...	
తెలంగాణ మాగాణంలో అక్షరమూర్తి ... డా. సుభా	17
చిన్న వాక్యాల రచనలో మేటి ... గురిజాల రామశేషయ్య	19
విలక్షణ వక్త ... ఆచార్య కరిమిండ్ల లావణ్య	20
భారతీయీకరణ12 : ఆంగ్లమూలం : బలరాజ్ మధోక్, తెలుగు : కోవెల సంపత్కురమార21	
బాలభాష (గ్రంథాంతరంగం-24) ... ఘట్టమరాజు	25
తెలుగు భావ కవితా సౌందర్యం ... ఆచార్య ఎం. రామనాథం నాయుడు	29
మాతృశతకం - వస్తు వైశిష్ట్యం ... డా. జొన్నలగడ్డ భారతి	35
సావిత్రి : శ్రీ అరవిందుల వారి ఆధునిక మహాకావ్యం ... వేలూరి కృష్ణమూర్తి	39
ప్రపంచ సాహిత్యంగా తెలుగు : అంతర్జాలం పాత్ర ... డా. వెంకటరామయ్య గంపా	43
కథాసాహితీ కథల సంకలనాలు : ఆదివాసుల అస్తిత్వ చిత్రణ ... లెంక సత్యనారాయణ	49
నీలగిరుల యాత్ర ... ప్రవీణ్ కుమార్ బోళ్ళ	53

కీషితాలు

శ్రీ లలితా నటేశ్వరా! ... డా. వి. శరత్ బాబు - 5; తుకారాం అభంగం ... డా. మంత్రి	
శ్రీనివాస్ -6; అక్షరాయుధుడు - మా బాలుడు ... ఆచార్య వి. నిత్యానందరావు - 16;	
విజయ సౌధం - వనపల్ల సుబ్బయ్య ... 48; నేతల కాలం ... డా. కందుల శ్రీను - 52;	
అసలు ముఖం ... తండ హరీష్ గౌడ్ - 56; కార్మిక వీరుడా ... ఓ శ్రామిక ధీరుడా ... డా.	
నీలిమా కృష్ణమూర్తి - 62;	

సోపానాలు

తాళ్ళపాక సంకీర్తనలు ... శివప్రియ	57
బంజారా జీవితాల ప్రతీక - ఝాళి ... ఆచార్య కె. లావణ్య	59
స్వీకృతి ...	61

ఈ పత్రికలోని వ్యాసాలు, కథలు, కవితలు, అభిప్రాయాలు ఆ యా రచయితల సొంతమే
కాని పత్రికకు ఆ అభిప్రాయాలతో ఎటువంటి సంబంధం లేదు.

Printed, Published and Owned by : B. Anantha Laxmi, 3-4-245/1, Lingampally, Kachiguda,
Hyderabad - 500 027. Telangana.

Office : 2-2-1109/BK-LIG 10, Bathukammakunta, Bagh Amberpet, Hyderabad - 13.

Printed at Sri Sai Process, 3-4-612/1, Narayanguda, Hyderabad - 500 029. Telangana.

Editor : Dr. Sagi Kamalakara Sharma.

RNI No. 37723/80

ప్రపంచ సాహిత్యంగా తెలుగు : అంతర్జాలం పాత్ర

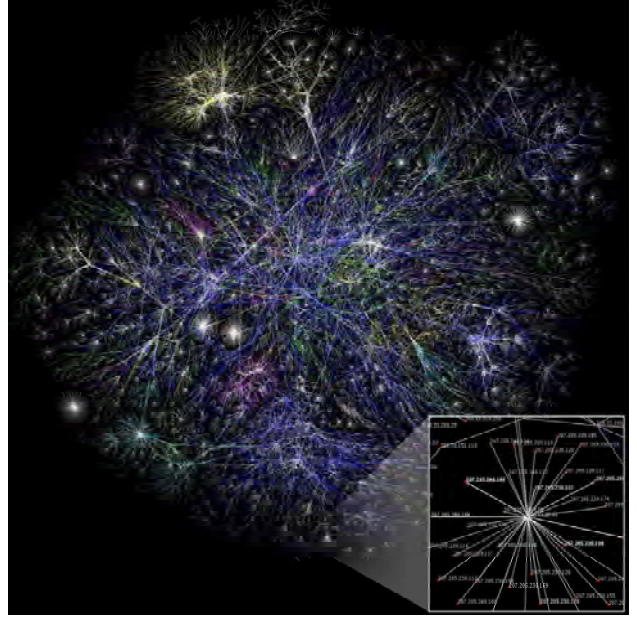
డా. వెంకట రామయ్య గంపా, ఆచార్యులు, ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయం. ఫోన్ : 995 860 7789

(ఈ వ్యాసం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం ఆంగ్లంలో ఉన్న ప్రపంచ సాహిత్యం అనే అంశాన్ని తెలుగు పాఠకులకు పరిచయం చేయడం, ప్రపంచ సాహిత్య లక్షణాలు తెలుగుకు ఎంతవరకు అన్వయం అవుతాయి అని పరిశీలించడం, తెలుగు సాహిత్యం ప్రపంచ సాహిత్యంగా పరిగణించడానికి అంతర్జాల సాహిత్యం ఏ విధంగా దోహదపడుతుందో వివరించడం. ఆంగ్లంలో దేవిడ్ డామ్రాష్ సంపాదకత్వం వహించిన వరల్డ్ లిటరేచర్ ఇన్ థియరీ అనే పుస్తకం లోని సమాచారాన్ని ఆధారం చేసుకుని వ్యాసాన్ని రచించడం జరిగింది.)

విశ్వవిద్యాలయ స్థాయి బోధనలో కొన్నిచోట్ల సాహిత్యాన్ని మేజర్ మరియు మైనర్ అనే పద్ధతుల్లో అధ్యయనం చేయడం జరుగుతూ ఉంది. మేజర్ అంటే ఎక్కువ ప్రాచుర్యం పొందిన భాషా సాహిత్యాలు, మైనర్ అంటే స్థానికంగా ఉన్న భాషా సాహిత్యాల అధ్యయనం అనే ఆలోచనతో విద్యార్థులు సాహిత్యవరమైన అంశాలను ఎంచుకుంటారు. చాలా విశ్వవిద్యాలయాలు అధిక సంఖ్యలో విద్యార్థులు మేజర్ అని భావించే ఆంగ్ల సాహిత్య అధ్యయనం వైపు మొగ్గు చూపడం, తక్కువ సంఖ్యలో ప్రాంతీయ భాషా సాహిత్యాలను ఎంపిక చేసుకోవడం సహజంగా జరుగుతూ ఉంది. అలాకాకుండా ప్రత్యేకంగా భారతీయ భాషల్లో ఒక అంశాన్ని మేజర్ గా ఎంచుకోవాలని అనుకున్నప్పుడు విద్యార్థులు ఎక్కువ శాతం హిందీని లేదా సంస్కృతాన్ని ఎంపిక చేసుకుంటున్నారు. మైనర్ అంశంగా భారతదేశంలోని ప్రాంతీయ భాషల సాహిత్యాన్ని అధ్యయనం చేస్తున్నారు.

ఇక్కడ బోధనలో జరుగుతున్న అంశాలను గమనించినట్లయితే అంతర్జాతీయంగా ఆంగ్ల సాహిత్య అధ్యయనానికి ఎక్కువ విద్యార్థులు ప్రాధాన్యతనిస్తే భారతదేశంలోకి వచ్చిన తర్వాత హిందీ భాషా సాహిత్యాల అధ్యయనానికి అధిక సంఖ్యలో విద్యార్థులు లభించడం, తక్కువ సంఖ్యలో ప్రాంతీయ భాషల అధ్యయనం జరుగుతూ ఉండడం గమనించాల్సినట్లుంటుంది అంశం.

కానీ 1990 తర్వాత భాషా సాహిత్యాల అధ్యయనంలో చాలా మార్పు వచ్చింది. మేజర్, మైనర్ అనే అంశాల ఎంపికల అధ్యయనాల విషయంలోనూ చాలా మార్పు కనిపిస్తుంది. ముఖ్యంగా అమెరికా, యూరోప్ దేశాలలో మైనర్ అంశంగా ఇతర దేశాలకు సంబంధించినట్లుంటుంది సాహిత్యాన్ని ప్రపంచ సాహిత్యంలో భాగంగా అధ్యయనం చేస్తూ ఉన్నారు. ఆంగ్ల భాషా సాహిత్యాలలో ఇప్పటికే విస్తృతంగా పరిశోధన జరిగింది. పరిశోధకులు, విద్యార్థులు నూతన అంశాలను ఎంపిక కోసం ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. అందులో

భాగంగా అప్పటివరకు మైనర్ అంశాలుగా భావించిన ఇతర దేశాల సాహిత్యాలు అనువాదాల రూపంలో కనిపిస్తూ ఉండడంతో పరిశోధన చేయడానికి విద్యార్థులు ఆసక్తి కనబరుస్తున్నారు. తులనాత్మక అధ్యయన శాఖలలో ప్రపంచ సాహిత్య బోధన అనేటువంటిది ముఖ్యమైన అంశం. ప్రపంచ సాహిత్యం అనే భావన 19వ శతాబ్దంలోనే ప్రారంభమైంది. కానీ విశ్వవిద్యాలయాలలో విస్తృతంగా వ్యాప్తిలోకి రావడం మాత్రం 1990ల తర్వాత మాత్రమే. అందుకు ముఖ్య కారణం ప్రపంచీకరణ. పారిశ్రామికీకరణ తర్వాత వ్యవస్థలో పలు మార్పులు రావడానికి కొంత సమయం పట్టింది. ప్రపంచీకరణ తర్వాత వ్యవస్థలో ఎవరు ఊహించని స్థాయిలో అత్యంత వేగంగా మార్పులు సంభవించాయి. ఈ మార్పులు సాహిత్యంలోనూ చోటుచేసుకున్నాయి. ముఖ్యంగా సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు విశ్వవ్యాప్తంగా ఉన్న సాహిత్య అభిమానులను ఏకం చేశాయి. ప్రపంచంలోని అన్ని మూలల నుంచి సాహిత్య అభిమానులు ఒకచోట చేరడానికి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఎంతో దోహదపడింది. అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం సామాన్యులకు సైతం అందుబాటులోకి వచ్చింది. ఈ సాంకేతిక కారణం వలన పుస్తకం ముద్రణ రూపంతో పాటు ముద్రణేతర రూపంలోనూ లభిస్తూ ఉంది. ఈ సదుపాయం వలన రచయితలకు తమ రచనలను పాఠకులకు చేరజేసే సౌలభ్యం సులభం అయింది. ముద్రణా ఖర్చులు భరించలేని వారు సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో రచనలను సాఫ్ట్ కాపీ రూపంలో పాఠకులకు చేరవేస్తున్నారు. పాఠకులు కూడా క్రమంగా

సాఫ్ట్ కాపీని చదవడానికి అలవాటు పడ్డారు. ముఖ్యంగా కరోనా సమయం తర్వాత సాధారణ పాఠకులు సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి పుస్తకాలను చదవడం అలవాటు చేసుకున్నారు. గతంలో శతాబ్దాల కాలం వరకు కొన్ని తెలుగు రచనలు మాత్రమే చలామణీలో ఉన్నాయి. అతి తక్కువమంది పాఠకులు మాత్రమే ఉన్నారు. సాహిత్య రచనల సంఖ్య క్రమంగా పదుల సంఖ్యలో పెరగడానికి కొన్ని శతాబ్దాల కాలం వట్టింది. పాఠకుల సంఖ్య కూడా చాలా కొద్దిమందికే పరిమితమై ఉండేది. కానీ ప్రస్తుతం తెలుగులో ప్రతి సంవత్సరం వందల సంఖ్యలో సాహిత్య రచనలు వెలువడుతున్నాయి. కొన్ని వేల సంఖ్యలో సాహిత్య పాఠకులు ఉన్నారు. ప్రపంచం నలుమూలల నుంచి తెలుగు సాహిత్యం వెలువడుతూ ఉంది. ఇటువంటి సందర్భంలో తెలుగు ప్రాంతీయ సాహిత్యమా? లేక ప్రపంచ సాహిత్యమా? అని చర్చించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆంగ్ల, ఫ్రెంచ్, జర్మన్ సాహిత్యాల వంటివి ప్రపంచ సాహిత్యంగా భావించినప్పుడు భారత దేశంలో ఉన్న ప్రాంతీయ భాషల్లో ఉన్న సాహిత్యాన్ని ప్రపంచ సాహిత్యంగా పేర్కొనాలా? లేక ప్రాంతీయ సాహిత్యంగా పేర్కొనాలా? అనేటవంటిది ముఖ్యమైనటువంటి ప్రశ్న.

ప్రపంచ సాహిత్య భావన :

జర్మన్ రచయిత జోహాన్ వోల్ఫ్ గాంగ్ వాన్ గోథే (1749-1832) వరల్డ్ లిటరేచర్ (ప్రపంచ సాహిత్యం) అనే ఆలోచనను 1827 సంవత్సరంలో ప్రపంచానికి పరిచయం చేసినట్లు విమర్శకులు పేర్కొంటున్నారు. మరి కొంతమంది విమర్శకుల అభిప్రాయం ప్రకారం ప్రపంచ సాహిత్యం అనే ఆలోచన అంతకు పూర్వమే ఉన్నప్పటికీ వ్యాప్తిలోకి రాలేదని చెబుతారు.

కొన్ని ఆలోచనలు / సిద్ధాంతాలను నిర్వచించడం సులభం కాదు. నిర్వచనాలకు లొంగని అంశాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. ఆ సిద్ధాంతాలను అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి తప్ప నిర్వచించడం కష్టం. ఆ కోవలోకి చెందినటువంటిది ప్రపంచ సాహిత్యం అంటే ఏమిటో నిర్వచించడం. ఒక నిర్వచనం ప్రకారం 'ప్రపంచ సాహిత్యంలో ఉత్తమమైనదిగా సూచించే రచనలో ఒక 'యూనివర్సల్ అప్పీల్' ఉండాలి'. అని విమర్శకుల భావన. ఈ అభిప్రాయం ప్రకారం సాహిత్యం మూల్యాంకనంలో ఒక కఠినమైన విధానం కనిపిస్తుంది. ఈ నిర్వచనం ప్రకారం కేవలం కొన్ని రచనలు మాత్రమే ప్రపంచ సాహిత్య రచనలుగా నిలుస్తాయి. మరికొంతమంది విమర్శకులు ప్రపంచ సాహిత్యాన్ని చాలా సాధారణంగా పేర్కొంటూ సులభంగా వివరించే ప్రయత్నం చేశారు. వారి అభిప్రాయం ప్రకారం 'సాహిత్యంలో ఉత్తమమైన విలువలను ఉచ్చరించకుండా ప్రపంచ సాహిత్యాన్ని ప్రపంచ సాహిత్యంగా పరిగణించాలని' పేర్కొన్నారు. ఈ నిర్వచనం స్పష్టంగా ఉన్నప్పటికీ, విపరీతమైన సరళత ఉంది. ఒక నిర్వచనం ప్రకారం చాలా ప్రపంచ సాహిత్యం పాశ్చాత్య

సాహిత్యం అని ఆంగ్ల విమర్శకుల భావన. ప్రపంచ సాహిత్యం అంటే కేవలం పాశ్చాత్య సాహిత్యమే కాకుండా తక్కిన సాహిత్యాలను కూడా ప్రపంచ సాహిత్యంగా పరిగణించే క్రమంలో నిర్వచనాన్ని కొంతమంది విమర్శకులు సులభతరం చేశారు.

ప్రపంచ సాహిత్యం- గోథే ఆలోచనలు :

గోథే యొక్క వరల్డ్ లిటరేచర్ (ప్రపంచ సాహిత్యం) భావన పందొమ్మిదవ శతాబ్దం ప్రారంభంలో ఐరోపాలో ప్రజాదరణ పొందింది. అందుకు కారణం ఆ సమయంలో ఆనాడు జర్మనీలో ఉన్న సార్వజనీనమైన (కాస్మోపాలిటన్) రాజకీయ వాతావరణం. అటువంటి సందర్భంలో పారిశ్రామిక విప్లవ రూపంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించుకొని అభివృద్ధి వైపు నడిచే మార్గం కనిపించింది. ప్రజల్లో చైతన్య వాతావరణం కలిగి ఉండేది. సారవంతమైన భూమితో పాటు ప్రజలు కష్టించే స్వభావాన్ని కలిగి ఉన్నారు.. వీటికి గోథే అపారమైన ప్రతిభ సాహితీ శ్రోతలను ఆకర్షించింది. ఆనాడు ఐరోపాదేశాల మధ్య శాంతియుత సహజీవనం ఉండాలని ప్రజలు కోరుకున్నారు. కానీ అందుకు విరుద్ధంగా నెపోలియన్ వంటి వారు యుద్ధాలను కాంక్షించారు. అటువంటి సందర్భంలో గోథేకు విదేశీయులపట్ల ఉన్న ఆదరణ, విదేశీ పాత్రికేయులు, మేధావులలో ఆయన ప్రతిష్ఠను పెంచింది. ఫలితంగా వారు పేర్కొన్న అభిప్రాయాలు ఇతరులు ఆమోదించే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఆనాటి పాఠకులు, ప్రజలు వస్తువులను పరస్పరం మార్పిడి చేసుకోవడం ద్వారా ప్రజల్లో ఉపయోగం ఎలా ఉంటుందో సాహిత్య రచనల్లో కూడా అంతర్జాతీయంగా పరస్పరం అనువాదం చేసుకొని అధ్యయనం చేసినప్పుడు ఉత్తమ సాహిత్య అధ్యయనానికి బాటలు వేసినట్లు ఉంటుందని భావించారు. ఈ ఆలోచన తర్వాత కాలంలో విమర్శకులు సాంస్కృతిక బహుళజాతివాదం ఆలోచనకు దగ్గరగా ఉందని పేర్కొన్నారు.

వరల్డ్ లిటరేచర్ థియరీ అనే పుస్తకంలో గోథే 'ఒక ఉన్నత లక్ష్యం ఉంది, దానిని ప్రస్తుతానికి నేను ఎత్తి చూపాలనుకుంటున్నాను. ఎక్కడ చూసినా మానవజాతి పురోగతి గురించి, ప్రపంచ, మానవ సంబంధాల భవిష్యత్తు గురించి వింటూ, చదువుతూనే ఉంటాం. దీని స్వభావం ఎలా ఉన్నప్పటికీ, మరింత వివరంగా పరిశోధించడం మరియు నిర్ణయించడం నా కార్యాలయం కాదు, ఒక సాధారణ ప్రపంచ సాహిత్యం ఏర్పడుతోందని నేను విశ్వసిస్తున్నాను.' అని పేర్కొన్నారు.

గోథే ఆలోచనలు ఉన్నతంగా ఉన్నప్పటికీ అతని ఆలోచనలలో కూడా కొంత పరిమితి ఉందని మరి కొంతమంది విమర్శకుల భావన. ముఖ్యంగా గోథేకు ప్రపంచ సాహిత్యం అంటే యూరోపియన్ సాహిత్యం మాత్రమే, ఈ వాస్తవం అతని ఆలోచనలను నేటి కాలంలో ఉన్న ఇతర సాహిత్యాలనుండి వేరు చేస్తుంది

గోధే కాలం నాటికి జర్మన్ సాహిత్యంలో పలు మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. కళలు, సాహిత్యం ఉత్తమ స్థితిలో ఉన్నాయని గోధే భావించారు. ఆ కలలో సాహిత్యం మిగిలిన ప్రపంచంలో తెలియాలని, అది అనువాద రూపంలో సాధ్యమవుతుందని ఆలోచించారు. అప్పటికే సాహిత్యంలో ప్రత్యేక స్థానంలో ఉన్న ఫ్రెంచ్ సాహిత్యానికి భిన్నంగా జర్మన్ సాహిత్యాన్ని వ్యాప్తి చేయాలని గోధే భావించారు. జర్మన్ జాతీయ భావాన్ని తిరిగి ప్రతిష్ఠించే ఆలోచన ఇక్కడ కనిపిస్తుంది. అయినప్పటికీ ఇతర భాషా సాహిత్యాల పట్ల గౌరవం ఇష్టాన్ని కలిగి ఉన్నట్లు వారి రచనల ద్వారా విమర్శకులు పేర్కొన్నారు.

ప్రపంచ సాహిత్యం - రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ అభిప్రాయం :

1907వ సంవత్సరంలో రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ వరల్డ్ లిటరేచర్ అనే వ్యాసంలో విశ్వసాహిత్యపు ఆలోచనలను పేర్కొన్నారు. వ్యాస పరిమిత దృష్ట్యా వారి పేర్కొన్న అంశాన్ని తెలుగులో క్లుప్తంగా ఇక్కడ పేర్కొనడం జరిగింది. వారి అభిప్రాయం ప్రకారం 'సాహిత్యాన్ని ఒక నిర్దిష్ట ప్రదేశానికి, కాలానికి పరిమితం చేస్తే అది నిజమైన వెలుగులో చూడబడదు. విశ్వజనీనమైన మానవత్వం సాహిత్యంలో వ్యక్తమవుతుందని గ్రహించినట్లయితే, రెండవదానిలో చూడదగినదాన్ని మనం గుర్తించగలుగుతాము. రచయిత కేవలం రచనా సాధనంగా మారితే తప్ప ఏ సాహిత్య రచనా విజయం సాధించదు. మానవ జాతి భావాలను రచయిత తన ఆలోచనల్లో గ్రహించి, తన రచనలో మానవాళి బాధను వ్యక్తపరిచినప్పుడే ఒక రచన సాహిత్య ఉత్తమ శ్రేణి రచనలలోకి చేరుతుంది. సాహిత్యాన్ని విశ్వమానవుడు, మహానుభావుడు నిర్మించిన ఆలయంగా మనం భావించాలి.' అని పేర్కొన్నారు.

ప్రపంచ సాహిత్యంగా తెలుగు :

ఆంగ్లంలో లభిస్తున్న సమాచారాన్ని విశ్లేషించినప్పుడు తెలుగు సాహిత్యం అనేది ప్రాంతీయ సాహిత్యమా? లేక ప్రపంచ సాహిత్యమా? అనేటవంటి ఆలోచన వస్తుంది. భారతదేశం ఒక ప్రత్యేక దేశంగా 1947 తర్వాత మాత్రమే మనం పేర్కొంటున్నాము. అంతకు పూర్వం చిన్నచిన్న రాజ్యాలు ఉన్న ఒక చిన్నపాటి ప్రపంచంగా భారతదేశాన్ని భావించాలి. 11వ శతాబ్దంలో తెలుగు ప్రాంతాన్ని పలు రాజ్యాలు పరిపాలించాయి. చిన్నచిన్న రాజ్యాలుగా దక్షిణ భారతదేశంలో తెలుగు ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. నన్నయ భారతాన్ని రచించే కాలం నాటికి రాజరాజ నరేంద్రుడు పరిపాలిస్తున్న రాజమహేంద్రవరం చాలా చిన్న రాజ్యం. అటువంటి రాజ్యాలు ఆనాడు తెలుగు ప్రాంతంలో చాలా ఉన్నాయి. మనం నివసిస్తున్న రాజ్యానికి వెలుపల ఉన్న ప్రాంతాన్ని మరొక రాజ్యంగాన్ని లేదా ఇప్పుడున్న పరిభాషలో చెప్పాలంటే ప్రపంచంలో మరొక ప్రాంతంగా పేర్కొనాలి. గతంలో సోక్రటీస్, అరిస్టాటిల్ కాలం నాటి గ్రీకు ప్రపంచంలో వెలసిన కాలంలో జనాభా మరియు సాహిత్య పాఠకులు పరిమితంగానే ఉన్నారు. కానీ ఆనాడు వెలువడిన సాహిత్యాన్ని ఈనాడు ప్రపంచ సాహిత్యంగా మనం పేర్కొంటున్నాం. అదేవిధంగా గమనించినప్పుడు 11 శతాబ్దం నాటికి తెలుగు భాష పాఠికకు పైగా చిన్న చిన్న రాజ్యాలలో వేల సంఖ్య జనాభాగా ఉండింది.

ఇదే విషయాన్ని సులభంగా చెప్పడానికి మరొక ఉదాహరణగా తీసుకొని చెప్పవచ్చు. ఉదాహరణకు ఇటీవల కాలంలో విశ్వవిద్యాలయాలలో జరుగుతున్న సాహితీ సదస్సులు విశ్వవిద్యాలయ స్థాయిలోనా, రాష్ట్రస్థాయిలోనా, జాతీయస్థాయిలోనా, ప్రపంచ స్థాయిలోనా అనేది ముఖ్యమైన విషయం. సదస్సులో ఇతర ప్రాంతం నుంచి ప్రతినిధులు ఉంటే

దాన్ని జాతీయ సదస్సుగాను ఇతర దేశంలో నుంచి ప్రతినిధులు ఉంటే దాన్ని ప్రపంచస్థాయి సదస్సుగాను పేర్కొంటున్నారు. అలాగే తెలుగు భాష ఆనాడు వారి స్థానిక ప్రాంతంతో పాటు సుదూర ప్రాంతాల్లో ఉన్న తెలుగు ప్రాంతాలలో కూడా ప్రజల వ్యవహారంలో ఉండడంతో పాటు ఆ భాషలో రచనలు వెలబడ్డాయి. ఆ విధంగా చూసినప్పుడు 11వ శతాబ్దం నాటికి తెలుగు ప్రపంచ భాష. ఆనాటి లెక్కల ప్రకారం తెలుగు భాష కనీసం 20 నుంచి 30 రాజ్యాలలో వ్యవహారంలో ఉండేది అని చరిత్ర ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు.

ఆచరణాత్మకంగా ప్రపంచ సాహిత్య నిర్వచనాన్ని విస్తృతపరచ వలసిన అవసరం ఉంది. ప్రపంచ సాహిత్యానికి ముఖ్యమైన ఆధారం అనువాదాలు లేదా అనుసృజనలు. ఏదైనా ఒక రచనలో విశ్వజనీనమైన అంశం ఉన్నప్పుడు విశ్వ సాహిత్యంగా పేర్కొనవచ్చు. ఆ రచనలు చేసిన కవిని విశ్వకవిగా పేర్కొనవచ్చు. ప్రపంచ సాహిత్యానికి ముఖ్యమైన ఆధారం అనువాదాలు లేదా అనుసృజనలు. ఇప్పుడు అన్ని రకాల భాషల్లో రాసిన సాహిత్యం అనువాద రూపంలో లభిస్తూ ఉంది. ఈ కారణం వలన ప్రతి పాఠకుడు, తన ప్రాంతంతో సంబంధం లేకుండా అనువాదాల ఆధారంగా ప్రపంచ సాహిత్యాన్ని అధ్యయనం చేసే అవకాశం ఉంది. ఇప్పటికే ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్నటువంటి సాహిత్య

రచనల్లో క్లాసిక్ గా చేరుకోదగినటువంటిది వ్యాసమహర్షి రచించిన మహాభారతం. తెలుగులో వెలువడినటు వంటిది వ్యాసమహర్షి రచించిన వ్యాస మహాభారత అనుసృజనగా తెలుగులో లభిస్తుంది. ఆ విధంగా చూసినప్పుడు తెలుగులో మొదట వెలువడినది ప్రపంచ సాహిత్యంలో భాగమైన మహాభారత రచన. తెలుగు సాహిత్యంలో మొదటికవిగా పేర్కొంటున్న నన్నయ విశ్వసాహిత్యాన్ని తెలుగువారికి పరిచయం చేసే క్రమంలోని మహాభారతాన్ని అనుసృజన చేసినట్లు భావించి విశ్వసాహిత్య అధ్యయనం తెలుగులో పదకొండవ సాహిత్య శతాబ్దంలోనే ప్రారంభమైనట్లు పేర్కొనవచ్చు. తర్వాత కాలంలో వచ్చిన వీరశైవ రచనలు సమాజంలో ఉన్న అసమానతలను రూపుమాపి కులవర్గ రహిత సమాజం కోరుకున్నట్లు కనిపిస్తుంది. తెలుగులో 19వ శతాబ్దం వరకు వెలువడిన సాహిత్యంలో ఎక్కువభాగం సంస్కృతం నుంచి లేదా ఇతర భాషల్లో ఉన్న సాహిత్యాన్ని తెలుగులోకి అనుసృజనలు చేసినట్లు కనిపిస్తుంది. తర్వాత కాలంలో వచ్చిన ముఖ్యమైన రచనలన్నీ భాషా పరంగాను లేదా వస్తువు పరంగాను కూడా ఇతర భాషల్లో లేదా ప్రాంతాల్లో ప్రముఖంగా ఉన్నవే. శ్రీనాథుని రచనలు, పోతన ఆంధ్ర మహాభాగవతం, ప్రబంధ యుగంలో వెలసిన ముఖ్యమైన రచనలు అన్నీ కూడా వస్తు పరంగాను భాషాపరంగాను ఇతర భాషల్లో ఉన్న అంశాలు ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తాయి. ఈ అంశాలను పరిశీలించినప్పుడు తెలుగు రచనలు, రచయితలు, ప్రపంచ సాహిత్యంలో భాగంగా కనిపిస్తాయి. ప్రపంచ సాహిత్యాన్ని తెలుగు వారికి పరిచయం చేసినట్లు మనం అర్థం చేసుకోవాలి. ప్రపంచ సాహిత్య అధ్యయనం అనేది చాలా సంవత్సరాల క్రితమే తెలుగులో ప్రారంభమైనట్లు భావించాలి.

ఇతర ప్రాంతాలలో ఉన్న సంస్కృతీ సంప్రదాయాలను తెలుగువారికి పరిచయం చేసినట్లుగా భావించాలి. ముఖ్యంగా సంప్రదాయ సాహిత్యంలో తెలుగు సంస్కృతితో పాటు ఇతర భాష

సంస్కృతులను రచనల్లో పేర్కొన్నారు. తర్వాత కాలంలో ఇతర ప్రాంతాల్లో ఉన్న సంప్రదాయాలు మన ప్రాంతంలో కొనసాగడం వలన అవి తెలుగు సంప్రదాయాలుగా మనం భావిస్తూ ఉన్నాము. ఏది తెలుగు సంప్రదాయం, ఏది కాదని తెలుసుకోవడం ప్రస్తుతం కష్టమైన విషయం.

తెలుగు సాహిత్యంలో కొంతమంది కవులను విశ్వ కవులు అని మనం పేర్కొంటున్నాం. ఉదాహరణకు వేమన, గుర్రం జాషువా గారికి విశ్వకవి అనే పేరుతో సంబోధిస్తున్నాం. విశ్వకవులు తెలుగులో ఉన్నప్పుడు మరి తెలుగులో వెలువడుతున్నటువంటి సాహిత్యాన్ని విశ్వసాహిత్యంగా పేర్కొనలేమా? కొన్ని సందర్భాలలో కొన్ని నిర్వచనాలు, అంశాలు అన్ని భాషలకు సాహిత్యాలకు అన్వయం కావు. అటు ఆంగ్లంలోనూ తెలుగులోనూ ఏది విశ్వసాహిత్యం? ప్రపంచ సాహిత్యాన్ని ఎలా అధ్యయనం చేయాలనేటువంటిది క్లిష్టమైన విషయం. తెలుగులో విశ్వసాహిత్యం అనే అంశం చర్చకు వచ్చినప్పుడు తెలుగులో వెలువడిన రచనలు తప్ప మిగిలిన భాషల్లో ఉన్న రచనలను పేర్కొంటున్నాం. ఉదాహరణకు ప్రపంచ కథాసాహిత్యం పేరుతో సాకం నాగరాజు, వాకా ప్రసాద్ లు ఒక కథా సంకలనాన్నీ తీసుకు వచ్చారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా సాహిత్యంలో తిరుగుబాటు ఉద్యమాలు అనే పేరుతో నిఖిలేశ్వర్ ఒక పుస్తకాన్ని తీసుకొచ్చారు. అందులో ప్రపంచ సాహిత్యంలో యువతరం తిరుగుబాటు, ఈ తిరుగుబాటు ఎందుకు? ఆఫ్రికాలో పెల్లుబికిన ప్రజా సాహిత్యం, చీకటి అడవులలో వినిపించిన వేకువ గీతం, హిందీలో నయీ కవిత.. మొదలైన వ్యాసాలు ఉన్నాయి. అయితే ఇందులో కనిపిస్తున్నవి తెలుగు సంబంధించి రెండు వ్యాసాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. ప్రపంచ సాహిత్యాన్ని పరిచయం చేయడం అంటే మన భాషలో ఉన్న సాహిత్యాన్ని తప్ప తక్కిన భాషల్లో ఉన్న సాహిత్యాన్ని పరిచయం చేయడం అనే అభిప్రాయం ఉంది.

అయితే ప్రస్తుతం తెలుగు ప్రపంచ స్థాయిలో ఎలా ఉందని గమనించినప్పుడు భిన్నమైన అభిప్రాయం కలుగుతుంది. ఆధునిక విద్య ఫలితంగా వలసలు పెరిగాయి. ప్రయాణాలు, వలసలు, ప్రచురణలు ప్రపంచ సాహిత్యాన్ని దగ్గరకు చేస్తున్నాయి. తెలుగువారు నేడు ప్రపంచంలోని ముఖ్యమైన దేశాలలో నివసిస్తున్నారు. అక్కడ వారి అనుభవాలను తెలుగు పాఠకులకు సాహిత్య రచనల రూపంలో అందిస్తున్నారు. ప్రవాస సాహిత్యం / డయాస్పోరా సాహిత్యం నేడు సాహిత్యంలో కొత్త విషయాలను పరిచయం చేసింది. తెలుగులోని ముఖ్యమైన రచనలు ఆంగ్లంలోకి అనువాదమయ్యాయి. వేల్చేరు నారాయణ రావు గారు వంటి వారు ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించిన కొన్ని ముఖ్యమైన రచనలను ఆంగ్లంలోకి అనువాదించారు. అనువాద స్థాయి ఎలా ఉన్నప్పటికీ తెలుగు అనువాద రచనలను ప్రపంచ స్థాయి ప్రచురణ సంస్థలు పుస్తకాలను

ముద్రించడం వలన తెలుగు పుస్తకాలు అంగ్ల పాఠకులకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా పరిచయమయ్యాయి.

తెలుగును ప్రపంచ సాహిత్యం చేయడంలో అంతర్జాల సాహిత్యం పాత్ర :

అంతర్జాల సాహిత్యం 1990 తర్వాత ప్రపంచవ్యాప్తంగా అందుబాటులోకి వచ్చింది. కేవలం కంప్యూటర్ తెర పైన ఎలక్ట్రానిక్ మాధ్యమం ద్వారా లభిస్తున్న సాహిత్యాన్ని మాత్రమే అంతర్జాల సాహిత్యంగా పేర్కొంటున్నారు. ఈ అంతర్జాలంలో ఉన్న సాహిత్యం ముద్రణ రూపంలో లభించదు. ప్రస్తుతం ప్రపంచవ్యాప్తంగా అంతర్జాల సాహిత్య అధ్యయనం ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తుంది అంతర్జాలం పరిచయమైపోయిన తర్వాత ప్రపంచ దృక్పథాన్ని సాహిత్యాన్ని మార్చేసింది. ఈ అంతర్జాలం కారణంగా ఒక సాహిత్యాన్ని కేవలం ఒక ప్రాంతానికి పరిమితం చేయడానికి అవకాశం లేదు. ప్రపంచం మొత్తం ఒక గ్లోబల్ విలేజ్ గా మారిపోయింది. ఈ గ్లోబల్ విలేజ్ లో అన్ని భాషలు సాహిత్యాలు సమానమే. అన్ని భాషలకు సాహిత్యాలకు ప్రపంచ స్థాయి గౌరవం ఉంది. అందుకు కారణం అంతర్జాలంలో లభిస్తున్న సాంకేతిక పరిజ్ఞానం. ఒక భాషలో చెప్పిన అంశాన్ని అంతర్జాలంలో ఉన్న సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో మరొక భాషలోకి సులభంగా అనువదించుకోవచ్చు. కొన్ని సందర్భాలలో ప్రతి అంశం కూడా ఉత్తమంగా అనువాదం కాకపోయినప్పటికీ సామాన్య విషయం ఒక భాష నుంచి మరొక భాషకు అర్థమయ్యే విధంగా ఉంది. ఉదాహరణకు అంతర్జాల పత్రికలలో ప్రచురితమైనటువంటి అంశాలు ప్రపంచంలోని ముఖ్యమైన భాషల్లోకి అనువాదం చేసుకొనే వెసులుబాటును అంతర్జాలం కల్పించింది. పాఠకుడు తనకు నచ్చిన అంశాన్ని ఎంపిక చేసుకొని తనకు నచ్చిన భాషలోకి అనువాదం చేసుకొని చదువుకునే వెసులుబాటు ఉంది. అంతేకాకుండా నచ్చిన అంశానికి తిరిగి అక్కడే తన అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించే అవకాశం ఉంది. ఈ కారణంగా పాఠకుడికి రచయితకు మధ్య ప్రత్యక్ష సంబంధం తక్షణమే కలిగే అవకాశం ఉంది. కొన్ని సందర్భాలలో ఆరోగ్యకరమైన చర్చ మరికొన్ని సందర్భాలలో వివాదాలకు అవకాశాలు ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ ఒక రచన స్థానిక భాష నుంచి ప్రపంచ భాషకు మారడమే కాకుండా పాఠకుల సంఖ్యను పెరగడానికి అంతర్జాల సాహిత్యం దోహదపడుతూ ఉంది. తెలుగులో ఇప్పటికే ప్రముఖమైనటువంటి అంతర్జాల పత్రికలు చాలా ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా ఈమాట, విహంగా, మధురవాణి, కొముది, సృజన రంజని, కొలిమి, జైచిత్తం, సారంగా మొదలైనవి కేవలం సాహిత్య పత్రికలు. ఇవి అంతర్జాలం ద్వారా నడుస్తున్నటువంటి పత్రికలు. పత్రిక పుస్తక రూపంలో ముద్రణ లేదు. ఇందులో కొన్ని పత్రికలు విదేశాల నుంచి నడుస్తున్నాయి. కొన్ని పత్రికలు ప్రమాణాలతో కూడిన సాహిత్యాన్ని పాఠకులు

అందిస్తున్నాయి. తెలుగు ప్రాంతాలతో పాటు విదేశాలలోనూ తెలుగు సాహిత్య రచన వ్యాసంగం జరుగుతూ ఉంది. లక్షలమంది తెలుగువారు విదేశాలలో నివసిస్తున్నారు. వందల సంఖ్యలో సాహిత్య రచనలు వస్తున్నాయి. ఇటువంటి సందర్భంలో తెలుగును ప్రాంతీయసాహిత్యంగా పేర్కొనాలా? లేక ప్రపంచ సాహిత్యంగా పేర్కొనాలా?

సామాజిక మాధ్యమాలలో లభిస్తున్న సాహిత్యం విద్యా సమాచారంతో పాటు వినోదాన్ని కలిగిస్తూ ఉంది. సాహిత్యం నచ్చన యాసలో రాసుకునేలా, చర్చించుకునేలా సామాజిక మాధ్యమాలు అవకాశాన్ని కల్పిస్తున్నాయి. ప్రపంచంలో ఎక్కడ ఉన్నా సామాజిక మాధ్యమాలలో సాహిత్యాన్ని ప్రచురించుకునే అవకాశం కలిగింది. ముఖ్యంగా ఎటువంటి ఖర్చు లేకుండా తన సాహిత్య రచనలు పాఠకులకు పంపుకునే సౌకర్యం కలిగింది. ఫేస్బుక్, వాట్సప్ వంటి సామాజిక మాధ్యమాలలో సాహిత్యానికి సంబంధించి అనేక సమూహాలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క సమూహంలో వందల సంఖ్యలో పాఠకులు ఉంటున్నారు. కొన్ని సందర్భాలలో ఆరోగ్యకరమైన చర్చ, మరికొన్ని సందర్భాలలో వివాదాలు విమర్శలు కొనసాగుతూ ఉన్నాయి. సామాజిక మాధ్యమాల కారణంగా అనేకమంది కొత్త రచయితలు పుట్టుకొస్తున్నారు. కొన్ని సమూహాలు ఆరోగ్యకరమైన చర్చ జరిగినప్పుడు కొత్త రచయితలు నేర్చుకోవడానికి అనేక అవకాశాలు సామాజిక మాధ్యమాలు కనిపిస్తున్నాయి. అలాగే అప్పటికే పేరును రచయితలకు ప్రత్యేక సమూహాలు ఉండడంతో పాటు పాఠకుల ఆదరణ ఎక్కువగా ఉంటుంది. పాఠకుల సంఖ్య పెరిగేకొద్దీ భాషా గౌరవం పెరుగుతుంది.

ప్రస్తుతం ప్రపంచం సాహిత్యంగా గుర్తింపు పొందుతున్న భాషలలో ఉన్న జనాభా, సాహిత్య పాఠకులతో పోల్చినప్పుడు తెలుగువారి జనాభా పాఠకులు కూడా దాదాపు సమానంగానే ఉన్నారు. ఉదాహరణకు ఫ్రాన్స్, జర్మనీ మొదలైన దేశాల జనాభాతో దగ్గరగా లేదా కొంచెం ఎక్కువే తెలుగు వారి జనాభా ఉంది. రచనల సంఖ్య కూడా ఆ స్థాయిలో ఉంది. (రచనలో నాణ్యత విషయాన్ని ఇక్కడ ప్రస్తావించకూడదు. ఇదే విషయాన్ని ప్రపంచ సాహిత్య సిద్ధాంతం అనే అంశంలో కొంతమంది విమర్శకులు కూడా పేర్కొన్నారు)

AUCHITHYAM UGC-CARE Listed Journal | Volume-4 | Issue-4 | April 2023 | ISSN: 2583-4797

Article Link: https://www.auchithyam.com/2023/apr_2023/full_papers/april23_11.php

11. సైద్ధాంతికవిమర్శ: మౌలికాంశాలు

డా. వెంకట రామయ్య గంపా

తెలుగు సహాచార్యులు,

ఆధునిక భారతీయభాషలు మరియు సాహిత్యాధ్యయనశాఖ,

ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయం – 110007, ఢిల్లీ.

సెల్: +91 9958607789. Email: gvramaiah@gmail.com

వ్యాసంగ్రహం:

భారతీయభాషాసాహిత్యంలో సిద్ధాంతం, విమర్శలకు ఒక ప్రత్యేకస్థానం ఉంది. ప్రాచ్య, పాశ్చాత్య విమర్శపద్ధతులను అలంబనంగా చేసుకుని విమర్శన రంగం కొత్తపుంతలు తొక్కింది. సృజనాత్మక ప్రక్రియలతో సమానంగా విమర్శలస్థాయి, స్థానంకూడా ద్విగుణీకృతమౌతూ వచ్చింది. సిద్ధాంత, విమర్శ, విమర్శకుల దృక్పథాలను సునిశితంగా, సప్రమాణంగా అధ్యయనం చేయడం, సిద్ధాంతాధ్యయనం వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలను చర్చించడం, దానివల్ల కలిగే ప్రతికూలలక్షణాలను పేర్కొనడం ఈ వ్యాసం ప్రధానోద్దేశం.

Keywords: సిద్ధాంతం, విమర్శ, తెలుగు పరిశోధన, సిద్ధాంత అధ్యయనం, అకడమిక్ విమర్శ

ఉపోద్ఘాతం:

తెలుగు సాహిత్యంలో సృజనాత్మక రచనల సంఖ్య వానిలో ఎక్కువగానే ఉందని చెప్పవచ్చు. కానీ అందులో కాలానికి నిలబడే రచనలు ఎన్ని అనేది సందేహం! అందుకు కారణం రచనలు చేస్తున్నవారు కావలసిన అధ్యయనం చేయటం లేదనేది విమర్శకుల భావన. విమర్శకులు రచనలను సరైన పద్ధతిలో చర్చించడం లేదు, కావున రచయితలకు వారి రచనల్లోని తప్పును తెలుసుకునే అవకాశం లభించడం లేదని రచయితల అభిప్రాయం. ఈ రెండు వాదనలు ఏది సరైనవే. అయితే విమర్శ పరంగా చూసినప్పుడు తెలుగులో రావాల్సినంత స్థాయిలో విమర్శనాత్మక రచనలు రావటం లేదనేది సాహితీ అభిమానుల ఏకాభిప్రాయం. ఈ విషయం కేవలం తెలుగు సంబంధించిన విషయమే కాకుండా తక్కిన (భారతీయ) భాషలకు వర్తిస్తుంది.

ప్రధానవిషయం:

ఇటీవల కాలంలో ఒక ప్రముఖ విమర్శకుడితో తెలుగులో నేటి సాహిత్య విమర్శ గురించి ప్రస్తావిస్తే వారి అభిప్రాయం చాలా ఆసక్తిగా అనిపించింది. వారి అభిప్రాయం ప్రకారం 'తెలుగులో ఉన్న విమర్శకులకు అకడమిక్ విమర్శనా పద్ధతులు అంతగా నచ్చవు. అలాగే అకడమిక్ లో ఉండి విమర్శ చేసే వారికి సాధారణ పద్ధతిలో ఉండే విమర్శనా పద్ధతులు రుచించవు' అని పేర్కొన్నారు. విమర్శకు సంబంధించి భిన్నాభిప్రాయాలు ఉండటం ఆసక్తికరమైన విషయం.

తెలుగులో వస్తున్న విమర్శనా గ్రంథాలు తక్కువ. అందులోనూ సిద్ధాంతాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని వచ్చే గ్రంథాలు మరీ తక్కువ. విమర్శక రచనలలో సిద్ధాంతానికి సంబంధించిన అంశాలు చాలా తక్కువగా ఉంటున్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితి నేడు అకడమిక్స్ లోనూ కనిపిస్తూ ఉంది. ‘అకడమిక్స్ లోనూ ఇటీవల కాలంలో సిద్ధాంతాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని పరిశోధన చేసే వారి సంఖ్య తగ్గిపోయింది. కేవలం విషయ వివరణ లేదా విశ్లేషణ మాత్రమే కనిపిస్తుంది’ అని ప్రముఖ విశ్వవిద్యాలయంలో పని చేసే పదవీ విరమణ పొందిన ఆచార్యుల వారు పేర్కొన్నారు.

గతంలో ప్రాచ్య, పాశ్చాత్య సాహిత్య విమర్శకులు సిద్ధాంతాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని రచనలు చేశారు. కానీ నేడు సాహిత్య విమర్శ అంటే ఒక రచనను సమీక్ష చేయడం లేదా విశ్లేషణ పేరుతోటి కొన్ని అభిప్రాయాలు చెప్పడంగా మారిపోయింది. సాహిత్య విమర్శలో సిద్ధాంత ఆవశ్యకతను విమర్శకులు వదిలిపెట్టినట్లు కనిపిస్తుంది. చాలా కొద్దిమంది విమర్శకులు మాత్రమే తమ విమర్శలో సిద్ధాంతాన్ని అన్వయం చేస్తున్నారు. భారతీయ సాహిత్యంలో ముఖ్యమైన విమర్శక అంశాలన్నీ సిద్ధాంతం పేరుతోనే కనిపిస్తాయి. ఉదాహరణకు ధ్వని సిద్ధాంతం, రస సిద్ధాంతం, వక్రోక్తి సిద్ధాంతం మొదలైనవి. పాశ్చాత్య దేశాలలో విమర్శలో సిద్ధాంత అన్వయం అత్యంత ముఖ్యమైన అంశంగా భావిస్తారు.

భారతీయ మరియు పాశ్చాత్య దేశాలలో సిద్ధాంతంతో పాటు సిద్ధాంత కర్తలకు ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. ఉదాహరణకు సమకాలీన పాశ్చాత్య సాహిత్యంలో అత్యంత ప్రముఖమైన విమర్శకుడు ఎవరు అనే విషయంపై చర్చ జరిగినప్పుడు కొంతమంది ప్రముఖ విమర్శకుల సమాచారం కింది విధంగా ఉంది.

“నేటి సాహిత్య విమర్శలో పేర్కొనదగిన విమర్శకుడు ఎవరు? పరిశోధకులు, విమర్శకులు, పండితులు తమ స్థాయిని కొలిచే మార్గాలలో ఒకటి, వారి రచనలను వారి సహచరులు ఎంత తరచుగా ఉటంకించారో తెలుసుకోవడం.. అధిక సంఖ్య గల కళలు, మానవీయ ఉల్లేఖన సూచి లెక్కలో ఖచ్చితంగా గణాంకాలు నమోదు చేయబడతాయి. ఇది ఒక ఆకర్షణీయమైన సమాచార నిధి. ఉదాహరణకు, 1980ల ప్రారంభంలో ఫ్రెంచ్ సిద్ధాంతకర్తల రచనల ఉల్లేఖనాలను ఖచ్చితంగా నమోదు చేయబడింది మిచెల్ ఫౌకార్ట్, రోలాండ్ బార్తేస్ ల రచనలు కళలు మరియు మానవీయ శాస్త్ర రంగాలలో అగ్రగామిగా ఉల్లేఖించబడ్డారు. వారి సిద్ధాంతాల ఉల్లేఖనాలు వందల సంఖ్యలో ఉన్నాయి.

తాజాగణాంకాల వివరాలు కింద పేర్కొనబడ్డాయి:

AHCI: టెర్రీ ఈగ్లన్: 415, ఫ్రాంక్ కెర్మోడ్: 208, ఎలైన్ షోల్టర్: 154, జాక్వెస్ డెరిడా: 164, మిచెల్ ఫౌకార్ట్: 72, రోలాండ్ బార్తేస్: 64, జెర్మైన్ గ్రీర్: 24”. (సదర్లాండ్, జాన్. హౌ లిటరేచర్ వర్న్ 50 కీ కాన్సెప్ట్స్, పుట.82.)

పైన పేర్కొన్న వారందరూ పాశ్చాత్య సాహిత్యంలో ప్రముఖ సిద్ధాంత కర్తలు, విమర్శకులు. వారి గురించి AHCI (The Arts and Humanities Citation Index) లో లభించిన సమాచారం. ఇదే పద్ధతిని తెలుగు సాహిత్య విమర్శకులకు అన్వయం చేస్తే ఎటువంటి ఫలితం వస్తుందో మనం ఊహించవచ్చు. ఇలాంటి అంశాలను పరిశీలించడం ద్వారా తెలుగు సాహిత్య విమర్శలో సిద్ధాంతానికి క్రమంగా ప్రాముఖ్యత తగ్గిపోతూ ఉంది.

సిద్ధాంతం:

సిద్ధాంతం అంటే ఏమిటి? అనే దానికి నిఘంటువుల్లోనూ, పుస్తకాలలో చాలా నిర్వచనాలు ఉన్నాయి. వ్యాస పరిమితి దృష్ట్యా కింద ఒక నిర్వచనాన్ని ఉటంకించడం జరిగింది.

“ఒక సిద్ధాంతం ప్రపంచాన్ని చూడటానికి లేదా ఊహించడానికి మార్గాలను ప్రతిపాదిస్తుంది, అది మన జ్ఞానాన్ని అభివృద్ధి చేస్తుంది. భౌతిక శాస్త్రాలలో, ఒక సిద్ధాంతం అనేది ప్రపంచం యొక్క ప్రతిపాదిత వివరణ, దీనిని పరిశోధన మరియు అన్వేషణ ద్వారా ధృవీకరించాలి. సాహిత్యం, సంస్కృతి గురించిన సిద్ధాంతాలు అంతకు భిన్నమైనవైనవి ఏమీ కావు.” (ర్యాన్, మైఖేల్. (ఎడి.) ది ఎన్సైక్లోపీడియా ఆఫ్ లిటరరీ అండ్ కల్చరల్ థియరీ, పుట.13.)

సైన్స్ లో ఉపయోగించే సిద్ధాంతానికి, సాహిత్యంలో ఉపయోగించే సిద్ధాంతానికి కొంత భేదం ఉంది. సాహిత్య అధ్యయనంలో సిద్ధాంతం సాహిత్య స్వభావాన్ని వివరించే వివరణ కాదు, ఇది ఒక సమూహ రచనా పద్ధతి లేదా ఆలోచనా విధానం. దీని పరిమితులను నిర్వచించడం చాలా కష్టం. ఆధునిక కాలంలో సాహిత్య సిద్ధాంతంతో పాటు సాహిత్యేతర విభాగాలలోని సిద్ధాంతాలను ఉపయోగించి సాహిత్యాన్ని విశ్లేషించడం మరొక పద్ధతి. ఈ విధానం వలన ఫలితాలలో చాలా మార్పు కనిపిస్తుంది. మానవశాస్త్రం (ఆంథ్రోపాలజీ), చరిత్ర, జెండర్ స్టడీస్, భాషాశాస్త్రం, తత్వశాస్త్రం, రాజనీతి సిద్ధాంతం, మనోవిశ్లేషణ సిద్ధాంతం మొదలయిన విభాగాలలోని సిద్ధాంతాలను ఉపయోగించి సాహిత్య విమర్శ చేస్తున్నారు.

సిద్ధాంత అన్వయంలో ఫలితాలు ఒకే రకంగా ఉండవు. ఆ ఫలితాలు విమర్శకుడి ఇంగిత జ్ఞానం (కామన్ సెన్స్)పై ఆధారపడి ఉంటుంది. సిద్ధాంతం యొక్క ప్రధాన బలం ‘కామన్ సెన్స్’. శబ్దం యొక్క అర్థం, రచన అనేవి సాహిత్యానుభవం మరియు కామన్ సెన్స్ కు సంబంధించిన అంశాలు. సిద్ధాంత అన్వయంలో ఇంగిత జ్ఞానం (కామన్ సెన్స్) చాలా ప్రశ్నలను లేవనెత్తుతుంది. ‘కామన్ సెన్స్’ అనేది తేలిగ్గా తీసుకునేది కాదు. వాస్తవానికి అది ఒక చారిత్రక నిర్మాణ సత్యం. ఉదాహరణకు ఒక రచనకు సంబంధించిన శబ్దానికి ఉన్న అర్థం నిఘంటువులోని అర్థంతో పాటు వక్త మనస్సులో ఏర్పరుచుకున్న భావన కూడా. అదే విధంగా రచన ఒక అనుభవంలో లేదా అది వ్యక్తీకరించే పరిస్థితిలో సత్యం ఎక్కడో ఉన్నదో తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఆ సత్యం ఒక నిర్దిష్ట పద్ధతిలో ఉందా? లేదా? అని తెలుసుకునే ప్రయత్నం జరుగుతుంది. ఇలా సత్యాన్ని నిర్దిష్ట పద్ధతిలో తెలుసుకునే దారిని చూపేదే సిద్ధాంతం.

సిద్ధాంత అధ్యయనం వలన కలిగే ప్రయోజనాలు:

1. విమర్శకుడు రచనకు సంబంధించిన అన్నీ అంశాలు తనకు తెలుసని అనుకుంటాడు. సిద్ధాంతం తత్వశాస్త్రం, భాషాశాస్త్రం, చరిత్ర, రాజకీయ సిద్ధాంతం, మానసిక విశ్లేషణ నుండి ఆలోచనలను మిళితం చేస్తుంది కాబట్టి, విమర్శకులు వారు చదువుతున్న గ్రంథాలు సాహిత్యేతర రచనలతో అన్వయం చేసి చర్చించవచ్చు. ఇలా అన్వయం చేయడం వలన కొన్ని రచనలు సంపన్నమైనవిగా, శక్తివంతమైనవిగా, ఆదర్శవంతమైనవిగా నిరూపించవచ్చు.
2. నూతన సిద్ధాంతాన్ని నేర్చుకోవడం/ అర్థం చేసుకోవడం విలువైన రచనను పాఠకుడు కొత్త మార్గాల్లో అర్థం చేసుకోవడానికి సహాయపడుతుంది.
3. సిద్ధాంత అధ్యయనం చేయడం వలన ఒక సాధారణ పాఠకుడు విమర్శకుడిగాను, ఒక విమర్శకుడు సద్విమర్శకుడిగాను రూపొందగలడు.
4. సొంత ఉద్దేశాలు, భయాలు, కోరికలు, మానవ ఉత్పాదనలైన సినిమా, సంగీతం, కళ, సైన్స్, టెక్నాలజీ, మానవానుభవం మొదలైన వాటిని శాస్త్రీయంగా అర్థం చేసుకోవడానికి సిద్ధాంతం ఉపయోగపడుతుంది. ఈ అంశాలను రచనలకు అన్వయం చేసినప్పుడు రచయిత ఉద్దేశం, రచనా ప్రయోజనాన్ని హేతుబద్ధంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఒక్క వాక్యంలో చెప్పాలంటే ఒక జాతికి చెందిన రాజకీయ, సామాజిక, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక అంశాలు రచనలో ఏ విధంగా ఉన్నాయో తెలుసుకోవడానికి సిద్ధాంతం ఒక ఉపకరణంగా ఉపయోగపడుతుంది. ఈ ఉపకరణం ద్వారా ఏది ఉత్తమ రచనో, ఏది సాధారణ రచనో తెలుసుకోవచ్చు.
5. విమర్శకులు ప్రతి సిద్ధాంతాన్ని ఒక కొత్త జత కళ్లజోడుగా భావించమనీ, దీనివలన కళ్లజోడు మసకబారిన ప్రతిసారీ కొత్త జత కళ్లజోడుతో ప్రపంచాన్ని చూసినప్పుడు ప్రపంచంలోని కొన్ని అంశాలు కొత్తగా కనిపిస్తాయని చెబుతారు. సిద్ధాంత ఫలితం కొత్తగా చూడటం, నేర్చుకోవడంపై ఆధారపడి ఉంటుందని విమర్శకులు చెబుతారు. అనేక సిద్ధాంతాలను అధ్యయనం చేయడం వలన బహుళ దృక్పథాలు ముఖ్యమని మనకు మనం అర్థం చేసుకుంటాం. ప్రతి సిద్ధాంతం తనను అర్థం చేసుకోవడానికి ఖచ్చితమైన సాధనాన్ని తప్పకుండా అందిస్తుంది. ఫలితంగా భిన్న అనుభవాలు ఆలోచనలు వెలుగులోకి వస్తాయి. రచనల మధ్య ఆరోగ్యకరమైన పోటీ ఉంటుంది. ఉత్తమ రచనలు వెలుగులోకి వస్తాయి. ఉత్తమ విమర్శకులు తయారవుతారు.
6. ఏ విమర్శనాత్మక సిద్ధాంతంలోనైనా విభేదాలు ఉంటాయి. ఒకే సిద్ధాంతాన్ని అనుసరిస్తున్న విమర్శకులు ఆ సిద్ధాంతం ఆధారంగా ఒకే రచనను భిన్న పద్ధతులలో పరిశీలించిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఒకరినొకరు విమర్శించుకున్న పరిస్థితులు నెలకొని ఉన్నాయి. ఒకే సిద్ధాంతంలో విమర్శ ప్రతి విమర్శ వాడివేడిగా జరిగిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఒకే రకమైన

Article Link: https://www.auchithyam.com/2023/apr_2023/full_papers/april23_11.php

భావజాలం, సిద్ధాంతం ఉన్నవారు భిన్నమైన అభిప్రాయాల ద్వారా సాహిత్య ప్రత్యర్థులుగా మారారు. ఈ రకమైన చర్చ సాహిత్యానికి ఒక కొత్త దారిని చూపించింది.

- ఒక కొత్త సిద్ధాంతం వెలుగులోకి రావడం ద్వారా నూతన పారిభాషిక పదాలు వెలుగులోకి వస్తాయి. పారిభాషిక పదాల ఆధారంగా సిద్ధాంతం మాట్లాడుతుంది. ఫలితంగా భాషలో కొత్త పదాల రూపకల్పన అవసరమవుతుంది. సిద్ధాంతం ఏ కీలక భావనలు, పదబంధాలపై ఆధారపడి ఉంటుందో వాటి ఆధారంగా చర్చలను అర్థం చేసుకోవడానికి విమర్శకుడు ప్రయత్నం చేస్తాడు. సిద్ధాంతం విమర్శకుడిని 'సైద్ధాంతికంగా ఆలోచించడానికి' అలవాటు చేస్తుంది,
- విమర్శకుడు సిద్ధాంతాన్ని అర్థం చేసుకునే సామర్థ్యం పెరిగేకొద్దీ, మరింత ఆలోచనా శక్తి పెరుగుతుంది. స్థూలంగా, సూక్ష్మంగా మానవ అనుభవం గురించి ఆలోచన చేయగలడు. కొత్త సిద్ధాంతాలను అధ్యయనం వలన పాత రచన కొత్తగా కనిపిస్తుంది. విమర్శకుడు ఒకే రచనను భిన్న దృక్పథాలతో చూడగల సామర్థ్యం పెరుగుతుంది. అందువల్ల రచనను ఎక్కువగా ఆస్వాదించగల నైపుణ్యం ఏర్పడుతుంది.
- పాఠకులు రచనకు ఉన్న పరిమితులను, ఆ రచనను అర్థం చేసుకునే సామర్థ్యాన్ని తెలుసుకోవడానికి సిద్ధాంతం ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. కొన్ని సందర్భాలలో కొన్ని రకాల విమర్శలు అన్ని రచనలకు అన్వయం కావు. అటువంటి సందర్భంలో పాఠకులు ఏ సిద్ధాంత దృక్పథంతో చూస్తే ఆ రచన ఉత్తమ రచన అవుతుందో సిద్ధాంతం తెలియజేస్తుంది. దృక్పథానికి ఉన్న బలాలు, పరిమితులను సిద్ధాంతాలను అధ్యయనం చేయడం ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు.
- సాహిత్య విమర్శ సాహిత్య రచనను వివరించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. కానీ కొన్ని సందర్భాలలో సాహిత్యవిమర్శ రచన లోతుల్లోకి వెళ్లకుండానే వ్యాఖ్యానం లేదా సమీక్ష వరకే ఆగిపోయే అవకాశం ఉంది. ఆ లోటును సిద్ధాంతం భర్తీ చేస్తుంది. సిద్ధాంతం ద్వారా రచనలోని నిగూఢ అర్థం, రచన రూపకల్పన, సౌందర్యం, లోపాలను విమర్శకులు తెలుసుకుంటారు.
- కొన్ని సందర్భాలలో విమర్శ కేవలం రచనలో పైపైన కనిపించే మెరుగులను వివరించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. ఒక సాహిత్య రచనను అర్థం చేసుకున్నప్పుడు విమర్శకుడు 'సాహిత్య విమర్శ చేస్తున్నాను' అని అనుకుంటాడు. అందుకు ప్రమాణాలను తెలియచేయడు. సిద్ధాంత నేపథ్యంగా చేసే సాహిత్య విమర్శ సైద్ధాంతిక విమర్శ. సిద్ధాంత ఆధారంగా చేసే విమర్శలో విమర్శకుడు చెప్పే ప్రతి అంశానికి హేతుబద్ధమైన అన్వయించడం/నిరూపణ కనిపిస్తుంది. సాహిత్యానికి సాధారణ విమర్శ కంటే సైద్ధాంతిక విమర్శ అన్ని విధాలుగా మేలు చేస్తుంది.

సిద్ధాంత అధ్యయనంలో కనిపించే నెగెటివ్ లక్షణాలు:

- సిద్ధాంతం విశ్లేషణాత్మకమైనది, ఊహజనితమైనది. రచనలో ఏమి ఇమిడి ఉందో తెలుసుకోవడానికి చేసే ప్రయత్నమే సిద్ధాంత అన్వయం . కొన్ని సిద్ధాంతాలు ఇంటర్ డిస్టిన్గ్రిటీ (బహుళ మిశ్రిత) చెందినవి. సిద్ధాంతం ద్వారా రచనా వస్తువును అర్థం

Article Link: https://www.auchithyam.com/2023/apr_2023/full_papers/april23_11.php

చేసుకోవడంతో పాటు ఇతర సాహిత్యేతర అంశాలను విచారించాలి. సిద్ధాంతాన్ని అర్థం చేసుకోవాలంటే విమర్శకుడు పైన పేర్కొన అంశాలన్నీ అర్థం చేసుకోవాలి. లేనిపక్షంలో సిద్ధాంతం పాఠకుడిని గందరగోళానికి గురిచేస్తుంది.

2. సిద్ధాంతంలో ఎల్లప్పుడూ నూతన అంశాలు చేరుతూ ఉంటాయి. తెలుసుకోవాల్సిన అంశాలు ఎక్కువ. ఆ కారణం వలన విమర్శకుడు సిద్ధాంతంపై పూర్తిస్థాయిలో ప్రావీణ్యం సంపాదించడం కష్టంతో కూడిన అంశం. సిద్ధాంతాన్ని తెలుసుకోవడమూ, అన్వయం చేయడమూ సాధనగా సాగాలి. సిద్ధాంతం విమర్శకుడి ప్రావీణ్యతను కోరుకుంటుంది.

సిద్ధాంత అధ్యయన విముఖతకు కారణాలు:

1. సహజంగా సిద్ధాంతాన్ని అధ్యయనం చేయడానికి విస్తృతమైన సమయం కేటాయించాలి. సాహిత్యంలో కొత్తకొత్త సిద్ధాంతాలు వెలువడుతూనే ఉంటాయి. వాటన్నిటిని అర్థం చేసుకోవడం కోసం అనునిత్యం పుస్తకాలను అధ్యయనం చేస్తూ ఉండాలి. ఒకే సిద్ధాంతంపైన భిన్న అభిప్రాయాలు వెలువడుతూ ఉంటాయి. వాటిని తెలుసుకోవడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తూ ఉండాలి. ఇందుకోసం చాలా శ్రమ పడాల్సి వుంటుంది.
2. సిద్ధాంతాన్ని అధ్యయనం చేసినప్పటికీ, దానిని సాహిత్య రచనకు అన్వయం చేయడం క్లిష్టమైన విషయం. విమర్శకుడికి తాను అన్వయం చేసినటువంటి సిద్ధాంతంలో తప్పు దొర్లుతుందేమోననే భయం మరో కారణం.
3. సిద్ధాంతకర్తలు ప్రముఖమైన వ్యక్తులుగా ఉండడం, వారు అప్పటికే ఆయా రంగాల్లో పేరుపొందినవారు కావడం. సిద్ధాంతాన్ని రచనకు అన్వయం చేసే సందర్భంలో సాధారణ విమర్శకుడు ప్రముఖ విమర్శకుల తోటి పోటీ పడలేకపోవడం ఒక కారణం.
4. సాధారణ విమర్శకులకు కొన్ని సిద్ధాంతాలు అంత సులభంగా అర్థం కావు. సిద్ధాంతకర్తలు సిద్ధాంతాన్ని రూపొందించే సమయంలో క్లిష్టమైన విషయాలను జోడించి, అర్థం కాని పదబంధాలను సృష్టించడం చేస్తూ ఉంటారు. వాటిని సామాన్య పాఠకులు అర్థం చేసుకోవడానికి, అన్వయం చేయడానికి చాలా ఇబ్బంది పడవలసి ఉంటుంది. ఇటువంటి సందర్భంలో విమర్శకుడికి సిద్ధాంతాన్ని అధ్యయనం చేయడం కంటే కేవలం రచనను విశ్లేషించడమే సౌకర్యంగా కనిపిస్తుంది.
5. సిద్ధాంత అధ్యయనం అనేటువంటిది సాహిత్యం మీద ప్రేమను పెంచే విధంగా, మనం నివసిస్తున్న దైనందిన ప్రపంచంలోని విషయాలను ప్రత్యేకంగా చూసేలా ఆసక్తి పెంపొందించాలి. ఆ సిద్ధాంత ఉద్దేశం మనల్ని ఏదో ఒక నూతన మేధో ప్రపంచంలోకి తీసుకెళ్ళేలా ఉండాలి. కానీ కొన్ని సందర్భాలలో కొన్ని సిద్ధాంతాలు విమర్శకుడికి సాహిత్యంపై అటువంటి నూతన అనుభవాన్ని కలిగించడం లేదు.

Article Link: https://www.auchithyam.com/2023/apr_2023/full_papers/april23_11.php

6. రచయిత ఎంతో కష్టపడి సృజనాత్మక రచన చేస్తాడు. విమర్శకుడు అంతే శ్రమతో సిద్ధాంతాన్ని అధ్యయనం చేస్తాడు. రచయిత రచన చేసేటప్పుడు ఒక ప్రత్యేకమైనటువంటి ఫలితాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని రచన చేస్తాడు. విమర్శకుడు తన సిద్ధాంత అధ్యయనం ద్వారా రచనలను పరిశీలించినప్పుడు రచయిత చెప్పినదానికంటే భిన్నమైన ఫలితాలను విమర్శకుడు తెలియజేసినప్పుడు రచయితతో ఉన్న సన్నిహిత, ఉత్తేజకరమైన సంబంధాన్ని కోల్పోతామనే భయం ఏర్పడుతుంది. సమకాలీన రచయితల రచనలను విమర్శకుడు పరిశీలించినప్పుడు ఈ పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. తెలియకుండానే విమర్శకుడు రచయితకు శత్రువు అవుతాడనే భావన కలిగిస్తుంది.
7. ఇటీవల కాలంలో కొన్ని సిద్ధాంతాలు కొద్దిమందికి అనధికార ఆస్తులుగా మారాయి. ఆ సిద్ధాంతాలపైన వారికి మాత్రమే హక్కు ఉంది అనేలా ఒక ప్రచారం జరుగుతోంది. అటువంటి సందర్భాలలో ఆ సిద్ధాంతాన్ని అన్వయం చేయడంలో ఏ మాత్రం పొరపాటు జరిగినా వాద ప్రతివాదాలకు అవకాశం ఎక్కువ. దీనివలన పలువురు సాహిత్య విమర్శకులు వివాద రహితంగా ఉండడం కోసం సిద్ధాంత అధ్యయనాలకు దూరంగా ఉంటున్నారు.
8. ప్రతి కొత్త సిద్ధాంతం నూతన ప్రతిపాదనలు చేస్తూ ఉంటుంది. ఒక సిద్ధాంతంలో పేర్కొన్న అంశం మరొక సిద్ధాంతంలో భిన్నంగా ఉంటుంది. సిద్ధాంతాల మధ్య వైరుధ్యం విపరీతంగా కనిపిస్తుంది. ఈ వైరుధ్యం విమర్శకుడిని, పాఠకుడిని గందరగోళానికి గురిచేస్తుంది. ఉదాహరణకు ‘మార్క్సిస్ట్ విమర్శ’, రచయిత మరణం అనే సిద్ధాంతం (Death of Author theory). ఈ రెండు సిద్ధాంతాలను సాహిత్యానికి అన్వయం చేసినప్పుడు రెండు భిన్నమైన అభిప్రాయాలు, ఫలితాలు కనిపిస్తాయి.

కారల్ మార్క్స్ సిద్ధాంతాన్ని, ఆలోచనలను మార్క్సిజం అని అంటారు. మార్క్స్ సిద్ధాంతాలు మార్క్సిస్టు విమర్శకు మూలాధారాలు. “మార్క్సిస్ట్ విమర్శను ‘గతితార్కిక చారిత్రక భౌతిక వాద విమర్శ’ అని కూడా పేర్కొంటారు. మార్క్స్ సిద్ధాంతాలకు భౌతిక వాదం మూలం. మార్క్స్ భౌతికవాద దృక్పథాన్ని మానవ సమాజ చరిత్రకు, సమాజ పురోగమనానికి అన్వయించి రెండు సిద్ధాంతాలను ప్రతిపాదించాడు. అవి 1. గతి తార్కిక భౌతిక వాదం 2. చారిత్రక భౌతిక వాదం.

1. గతి తార్కిక భౌతిక వాదం:

‘గతితార్కిక భౌతికవాదం మార్క్సిస్టు, లెనినిస్టు ప్రాపంచిక దృక్పథం. ప్రకృతి యొక్క దృగ్గోచర విషయాలను పరిశీలించే పద్ధతి, వాటిని అధ్యయనం చేసి అర్థమొనర్చుకునే పద్ధతీ గతితార్కికం. ప్రకృతి దృగ్గోచర విషయాలను భాషీకరించు పద్ధతీ, ఆ దృగ్గోచర విషయాలను గురించి భావించుట, దాని సిద్ధాంతమూ భౌతికం. అందుచే దీనిని గతితార్కిక భౌతిక వాదం అని అంటారు.

2. చారిత్రక భౌతికవాదం:

‘చారిత్రక భౌతికవాదమనగా గతి తార్కిక భౌతిక వాద సూత్రాలను సామాజిక జీవిత అధ్యయనానికి విస్తరింపజేయుట. సామాజిక జీవిత దృగ్విషయాలకూ, సమాజాన్నీ, సమాజ చరిత్రనూ అధ్యయనం చేయడానికి గతి తార్కిక

AUCHITHYAM UGC-CARE Listed Journal | Volume-4 | Issue-4 | April 2023 | ISSN: 2583-4797

Article Link: https://www.auchithyam.com/2023/apr_2023/full_papers/april23_11.php

భౌతికవాద సూత్రాలను అనువర్తించేయటమే చారిత్రక భౌతికవాదం అని స్టాలిన్ బోల్షివిక్ పార్టీ చరిత్రలో పేర్కొన్నాడు' ”
(మార్క్సిస్టు తత్వశాస్త్రం ఒక పరిచయం: పుట. 48.)

మార్క్సిస్టు విమర్శన సిద్ధాంతం చారిత్రక నేపథ్యం ఆధారంగా రచనలోని వస్తు రూపాలను పరిశీలిస్తుంది. ఇందులో రచనకు సంబంధించిన అంశాలతో పాటు రచయితకు సంబంధించిన విషయాలనూ చర్చిస్తారు. రచయిత ఆ రచనను రచించడానికి గల కారణాలను తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేస్తారు. రచన ఆధారంగా రచయిత వ్యక్తిగత జీవితం, మానసిక స్థితిని తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేస్తారు. అనంతర కాలంలో Death of Author (రచయిత మరణం) సిద్ధాంతం బాగా వ్యాప్తిలోకి వచ్చింది. ఈ సిద్ధాంతంలో రచయితకు సంబంధించిన ప్రాథమిక అంశాలపై దృష్టి పెట్టరు. కేవలం రచనలోని సౌందర్య నిర్మాణం, అలంకారిక వర్ణనలు, రచనల్లో కనిపించే ప్రత్యేక అంశాలు.. మొదలైన వాటిపైనే పాఠకుడు దృష్టి పెడతాడు. రచయిత ఇక్కడ అప్రధానం. రచన పూర్తి అయిన తరువాత అసలు రచయిత ఉండడు. తరువాత అతడు కూడా ఒక పాఠకుడే. రచన మాత్రమే అవసరమైన వస్తువు.

పైన పేర్కొన్నట్లు రెండు భిన్న సిద్ధాంతాలలో భిన్నమైన అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. రెండు సిద్ధాంతాలను సమగ్రంగా అధ్యయనం చేసి వాటిని రచనకు అన్వయం చేయాలనుకున్నప్పుడు కొంత అయోమయం ఏర్పడవచ్చు. అందులో నుంచి బయటికి రావడానికి విమర్శకుడు మరింత కృషి చేయాల్సి ఉంటుంది.

విమర్శ - సిద్ధాంత ఆధారిత విమర్శ:

విమర్శలో సిద్ధాంతం అనేది పాలలో నీళ్లు లాగా కలిసిపోయి ఉంటుంది. వేరు చేసి చూడడం కష్టమైన విషయం. ఈ రెండింటి మధ్య సంబంధాన్ని చర్చించే ముందు వ్యాసం అవసరం రీత్యా విమర్శ అంటే ఏమిటో అత్యంత క్లుప్తంగా ఇక్కడ పేర్కొనడం సముచితం. విమర్శ అనే పదానికి సామాన్య అర్థంలో రచనలను విమర్శించడం అని, విమర్శకుడంటే రచనలను విమర్శించేవాడనే భావన సామాన్య పాఠకుల్లో ఉంది. రచనలను విమర్శించడం అంటే రచనల్లో ఉన్న లోపాలను ఎత్తి చూపడం అనే అభిప్రాయం చాలామంది పాఠకులకు ఉంది. కానీ వాస్తవంలో విమర్శ అనే పదానికి భిన్నమైన అర్థాలు ఉన్నాయి. వ్యాస అవసరం దృష్ట్యా కేవలం నిర్వచనాన్ని పేర్కొనడం జరిగింది.

“ఒక రచన చదివి చాలా బాగుంది అని అన్నా, ఆ రచనలోని కొన్ని భాగాలను చదివి చాలా బాగుంది అని అన్నా, ఆ రచన మనకు తెలిసినట్లు కాదు. రచన మనకు బాగుంది అని అనిపించినప్పుడు అందులోని ‘బాగు’ ఏమిటి? అది అందులో ఎక్కడ వుంది? దాన్ని విడదీసి చూపడనికి వీలుగా వుందా? లేదా పాలలో వెన్నలాగ అది ఆ రచన మొత్తంగా వ్యాపించి దాని జీవంగా వుందా? దాన్ని మాటల్లో చెప్పడానికి వీలుందా? ఆ చెప్పడం మామూలు మాటల్లోనా? విశిష్టమాటల్లోనా? విశిష్టమాటల్లో చెప్పడం వల్ల కలిగే అధిక ప్రయోజనం ఏమిటి? మొదలైనవి మనకు తెలియాలి. స్థూలంగా చెప్పాలంటే విమర్శ అంటే ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానమే” (వీరభద్రయ్య, ముదిగొండ: విమర్శ మౌలిక లక్షణాలు, పుట.1.)

పై నిర్వచనం విమర్శకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలను పేర్కొంటుంది. విమర్శ అంటే ఏమిటో నిర్వచిస్తూనే విమర్శ వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలను కూడా తెలుపుతుంది. విమర్శకు సంబంధించిన సమగ్ర నిర్వచనంగా పై నిర్వచనాన్ని పేర్కొనవచ్చు.

AUCHITHYAM UGC-CARE Listed Journal | Volume-4 | Issue-4 | April 2023 | ISSN: 2583-4797

Article Link: https://www.auchithyam.com/2023/apr_2023/full_papers/april23_11.php

నిర్వచనాలు చెప్పే విధానం వేరుగా ఉన్నప్పటికీ చివరికి అన్ని విమర్శల సారాంశం మాత్రం సాహిత్యాన్ని పలు కోణాల నుంచి విశ్లేషించి, విడమర్చి, అందులోని లోతుపాతులను, మంచి చెడ్డలను చెప్పేదే విమర్శ అనే భావం వ్యక్తమవుతుంది. స్థూలంగా చెప్పాలంటే 'ఒక సాహిత్య రచనలోని సాహిత్యాంశాలతో పాటు సాహిత్యేతర అంశాలను కూడా వివరించి, విశ్లేషించి విలువ కట్టడాన్ని సాహిత్య విమర్శ'గా పేర్కొనవచ్చు.

రచనను వ్యాఖ్యానిస్తూ వెళితే అది విమర్శగా అనిపించుకోవచ్చు కానీ సంపూర్ణ విమర్శగా పేర్కొనలేము. సాహిత్యంలో సాహిత్య అంశాలతోపాటు సాహిత్యేతర అంశాలను తెలుసుకోవడం కోసం సిద్ధాంతం ఆధారంగా చేసుకొని విమర్శ చేయాలి. దీని వలన ఫలితాలు ఉత్తమంగా ఉంటాయి. రచనను సంపూర్ణంగా అనుశీలించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. సాధారణ విమర్శకు పై మెట్టు సిద్ధాంతం ఆధారంగా చేసుకునే విమర్శ. ఇంకా వివరంగా చెప్పాలంటే సాధారణ విమర్శకుడు కొన్ని సందర్భాలలో రచనను వెలకట్టే ప్రయత్నం చేస్తాడు. సిద్ధాంతం ఆధారంగా విమర్శకుడు రచనను కూలంకషంగా ప్రతి అంశాన్ని విశ్లేషించే ప్రయత్నం చేస్తాడు. రచనలోని సామాన్య విషయాలను తెలియజేయడం సాధారణ విమర్శలో కనిపిస్తుంది. సైద్ధాంతిక విమర్శలో విమర్శకుడు సాధారణ విషయాలకంటే విశేష అంశాలను వెలుగులోకి తీసుకొచ్చే ప్రయత్నం చేస్తాడు.

“సాహిత్యం లేకుంటే సాహిత్య విమర్శ రాదు. మంచి సాహిత్య విమర్శ లేకుంటే మంచి సాహిత్యమూ రాదు.” (వెంకట సుబ్బయ్య, వల్లంపాటి: వల్లంపాటి సాహిత్య వ్యాసాలు, పుట.2). మంచి సాహిత్య విమర్శ రావాలంటే సాధారణ విమర్శ స్థానంలో ఏదైనా సిద్ధాంతాన్ని అన్వయం చేసి విమర్శ చేసే సామర్థ్యం విమర్శకుడికి రావాలి.

ముగింపు:

విమర్శ ఒక ప్రత్యేక ప్రక్రియగా ఏర్పడే సందర్భంలో తెలుగులో ప్రముఖ విమర్శకులు అందరూ భారతీయ లేదా పాశ్చాత్య సాహిత్య సిద్ధాంతాలను అన్వయం చేస్తూ రచనలోని పలు విశేష అంశాలను పాఠకులకు అందించారు. ప్రముఖ విమర్శకులు అనుసరించిన పద్ధతిని కొనసాగిస్తూ విశ్వవిద్యాలయాలలోనూ ప్రారంభంలో మంచి పరిశోధన జరిగింది. విశ్వవిద్యాలయాలలో కావ్యశాస్త్రం, సిద్ధాంతాలను ఒక ప్రత్యేకమైన అంశంగా పాఠ్యాంశాల్లో చేర్చారు. బోధనలో ఈ అంశాలు ఉన్నప్పటికీ వ్యాసరచనల్లోనూ, పరిశోధనల్లోనూ సిద్ధాంతాన్ని అన్వయం చేయడానికి ప్రస్తుత తెలుగు పరిశోధకులు ఆసక్తి చూపించడం లేదు. సమకాలీనంలో పాశ్చాత్య సాహిత్యంలో అనేక అత్యాధునిక సిద్ధాంతాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. ఆ సమాచారం అంతా తెలుగులో లభించడం లేదు.

తెలుగు పాఠకుల్లోనూ పరిశోధకుల్లోనూ విమర్శకుల్లోనూ అత్యాధునిక సిద్ధాంతాలను అధ్యయనం చేసేవారు తక్కువ. కొంతమంది విమర్శకులు అత్యాధునిక సిద్ధాంతాలను తెలుగు పాఠకులకు పరిచయం చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పటికీ వాటిని అర్థం చేసుకోవడంలో ఎక్కడో వైఫల్యం కనిపిస్తోంది. ఇటీవల కాలంలో ఒక ప్రముఖ సాహితీ సమూహం వారు విమర్శ, విమర్శనా సిద్ధాంతాలపైన అంతర్జాల సదస్సును నిర్వహించి విజయవంతం చేశారు. కానీ అందులోని అంశాలను ఎంతమంది పాఠకులు అర్థం

AUCHITHYAM UGC-CARE Listed Journal | Volume-4 | Issue-4 | April 2023 | ISSN: 2583-4797

Article Link: https://www.auchithyam.com/2023/apr_2023/full_papers/april23_11.php

చేసుకున్నారు? అర్థం చేసుకొన్నవారు ఎంతమంది వాటిని రచనకు అన్వయం చేయగలరన్నది పెద్ద ప్రశ్న. ప్రస్తుతం కథా, కవిత్వ కార్యశాలలు నిర్వహించినట్లు విమర్శకు సంబంధించి ప్రత్యేక కార్యశాలలు క్రమంగా నిర్వహించాల్సిన అవసరం కనిపిస్తుంది.

పాదసూచికలు:

1. “Who is Mr. Big in literary criticism today? One of the ways scholars, critics, and pundits measure their stature is by how often their work is cited by their peers. Scores are precisely recorded in the massive Arts and Humanities Citation Index. It’s a fascinating data bank. The rise of French theorists in the early 1980s, for example, is precisely registered, with Michel Foucault and Roland Barthes being among the top cited authorities in all the arts and humanities fields, with many hundreds of hits each. The following are scores from the latest. AHCI: Terry Eagleton: 415, Frank Kermode: 208, Elaine Showalter: 154, Jacques Derrida: 164, Michel Foucault: 72, Roland Barthes: 64, Germaine Greer: 24”. (Sutherland, John. How Literature Works 50 Key Concepts, p.82.)
2. “A theory proposes ways of seeing or envisioning the world that adds to our knowledge of it. In the physical sciences, a theory is a proposed explanation of the world that has to be confirmed through research and investigation. Theories about literature and culture are not that different.” (Ryan, Michael. (Ed.) The Encyclopedia of Literary and Cultural Theory, p. xiii.)

ఉపయుక్తగ్రంథసూచి:

తెలుగు పుస్తకాలు:

1. _____. మార్క్సిస్టు తత్వశాస్త్రం ఒక పరిచయం. న్యూఢిల్లీ: న్యూవిస్టా పబ్లికేషన్స్, 2002.
2. వీరభద్రయ్య, ముదిగొండ. విమర్శ -మౌలిక లక్షణాలు. హైదరాబాద్: తెలుగు అకాడమి, 1990.
3. వెంకట సుబ్బయ్య, వల్లంపాటి. వల్లంపాటి సాహిత్య వ్యాసాలు. హైదరాబాద్: విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, 1997.

ఆంగ్ల పుస్తకాలు:

1. Ryan, Michael. (Ed.) The Encyclopedia of Literary and Cultural Theory. West Sussex: Blackwell Publishing Ltd, 2011.
2. Sutherland, John. How Literature Works 50 Key Concepts. New York: Oxford University Press, 2011.

గమనిక: ఈ పత్రికలోని వ్యాసాలలో అభిప్రాయాలు రచయితల వ్యక్తిగతమైనవి.
వాటికి సంపాదకులు గానీ, పబ్లిషర్స్ గానీ ఎలాంటి బాధ్యత వహించరు.

Article Link: https://www.auchithyam.com/advanced/latest/march23_10.php

వేమన సాహిత్యం, జీవితం: రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం

డా. వెంకట రామయ్య గంపా

తెలుగు సహాచార్యులు,

ఆధునిక భారతీయభాషలు మరియు సాహిత్యాధ్యయనశాఖ,

ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయం, ఢిల్లీ - 110007.

సెల్: +91 9958607789. Email: gvramaiah@gmail.com

Keywords: వేమన, రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం, పరిశోధకుల దృక్పథం, విమర్శకులదృక్పథం, జనామోదధోరణి

ఉపోద్ఘాతం:

ఒక సందర్భంలో మిత్రుడు ఒక విశ్వవిద్యాలయ ఇంటర్వ్యూలో వేమనకు సంబంధించిన అంశం పైన మాట్లాడే ప్రయత్నం చేస్తే అక్కడున్నవారు 'వేమన పైన కొత్తగా మీరు చెప్పడానికి ఏముంది? తెలుగువారికి ఎంతసేపు మహాభారతం, రామాయణం, భాగవతం, వేమన తప్ప మరొక అంశాలు మాట్లాడడం, చదవడం రాదా' అన్నట్లు మాట్లాడారని మిత్రుడు చెప్పారు. ఈమాట వినడానికి కొంచెం కష్టం అనిపించింది. కానీ అందులో వాస్తవం ఉంది. ఎందుకంటే కొంతమంది దృష్టిలో కొత్త అంశాన్ని చదివి అర్థం చేసుకోవడానికి ఇబ్బంది అయినప్పుడు ఉన్న వాటిని మనకు నచ్చిన పద్ధతిలో చెప్పడం అనేటవంటిది జరుగుతూ ఉంది. కానీ పరిశోధనలో ఆలోచన చేసే కొద్దీ కొత్త అంశాలు వెలుగులోకి వస్తూనే ఉంటాయి. పాతవాటినే నూతన పద్ధతిలో చర్చిస్తూనే ఉంటారు. ఉదాహరణకు ప్రపంచంలో ఇప్పటివరకు షేక్స్పియర్ పై వేలాది వ్యాసాలు వందలకొద్దీ పరిశోధనగ్రంథాలు వెలువడ్డాయి. అయినప్పటికీ ఇప్పటికీ కూడా ప్రపంచంలో ఎక్కడో ఒకచోట ప్రతి సంవత్సరం ఒక అంతర్జాతీయ సదస్సు జరుగుతూ ఉంటుంది. భారతదేశంలో రామాయణ, మహాభారతాలపై కొన్ని వందల సంఖ్యలో సిద్ధాంత గ్రంథాలు, వ్యాసాలు వెలువడ్డాయి. ఇప్పటికీ వాటికి సంబంధించిన అంశాలపై నూతన పద్ధతిలో పరిశోధకులు ఆలోచన చేసే ప్రయత్నాలు చేస్తూ ఉన్నారు. అలాగే తెలుగులోనూ వేమన పైన పరిశోధక వ్యాసాలు, విమర్శన గ్రంథాలు వెలువడినప్పటికీ చర్చించాల్సిన అంశాలు చాలా ఉన్నాయి. నూతన సాహిత్య, సాంస్కృతిక, రాజకీయ, ఆర్థికసిద్ధాంతాలను అన్వయం చేసి చర్చించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

అటువంటి ప్రయత్నం ఈ వ్యాసంలో అనుసరించడం జరిగింది. ఇందులో వేమన రచనలను, జీవితాన్ని రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం ఆధారంగా చర్చించడం జరిగింది. 'ఈనాటి సాహిత్య విమర్శలో లోతు తక్కువ. టెక్స్టు ను వదిలి లోకమంతా పోరాడి వస్తారు' అని ప్రముఖ పరిశోధకులు అడ్లూరి రఘురామరాజు పేర్కొన్నారు. కొన్ని సందర్భాలలో రచనతో పాటు రచన వెలుపల ఉన్న అంశాలనూ

Article Link: https://www.auchithyam.com/advanced/latest/march23_10.php

చర్చించాల్సిన అవసరం ఉంది. అందుకోసం అవసరమైతే రచన వెలుపలకి వచ్చి తక్కిన అంశాలను కూడా చర్చించాల్సిన అవశ్యకత ఉంది.

రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం (Reception theory):

రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం (Reception theory) అనేటువంటిది Reader response theory (పాఠకప్రతిక్రియ విమర్శ/ పాఠక స్పందన విమర్శ / పాఠక ప్రతిస్పందనాధారిత విమర్శ)లో ఒక భాగంగా చూస్తారు. Hans Robert Jauss (1921-1997) అనే విమర్శకుడు రీడర్ రెస్పాన్స్ సిద్ధాంతాన్ని వ్యాప్తిలోకి తీసుకొచ్చే ప్రయత్నం చేసినట్లు రచనల ద్వారా తెలుస్తుంది.

“Holub suggests that Reception Theory is a creative process that occurs in the act of reading. He states, the literary work is neither completely text nor completely the subjectivity of the reader, but a combination or merger of the two”. (Holub, Robert C. Reception Theory: A Critical Introduction. P. 84)

రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం అనేటువంటిది 1980 కాలంలో ఆంగ్లంలో ఒక ముఖ్యమైన సాహిత్య సిద్ధాంతంగా పరిచితమైంది. ఈ సిద్ధాంతంపై అనుకూల, వ్యతిరేక భావాలు వ్యక్తమయ్యాయి. కొంతమంది ప్రకారం ఈ సిద్ధాంతం సాహిత్యం కంటే హోటల్ మేనేజ్మెంట్ వారికి బాగా ఉపయోగపడుతుందని వ్యంగ్యంగా చెప్పారు. రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం కొన్ని సందర్భాలలో రచనకు ప్రతిస్పందనగా వెలువడుతుందా? లేదా ఇతర ప్రభావిత అంశాల ఆధారంగా రచనను చర్చించాలా? అనేటువంటిది ఒక ముఖ్యమైన ప్రశ్న. రిసెప్షన్ సిద్ధాంతంలో పాఠకుడు కేవలం రచనకు సంబంధించిన అంశాలనే కాకుండా తక్కిన అంశాలను ఆధారంగా చేసుకొని రచనను అధ్యయనం చేసే ప్రయత్నం చేస్తాడు. ముఖ్యంగా చారిత్రకసంబంధమైన అంశాలను పాఠకుడు పరిగణలోకి తీసుకోవలసి ఉంటుంది.

పాఠకుడు పాఠాన్ని చదివిన తర్వాత అర్థం చేసుకునే విధానం చాలా ముఖ్యమైనది. కొన్ని సందర్భాలలో రచయిత చెప్పిన దృక్పథంతో కాక భిన్న దృక్పథంతో పాఠాన్ని అర్థం చేసుకోవడమూ జరుగుతుంది. తర్వాత కాలంలో రచయిత ప్రభావం ఇతర రచయితల పైన ఎలా ఉందో తెలుసుకోవడానికి పాఠకుడు ప్రయత్నం చేస్తారు. రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం అనేది రచయిత సృజనాత్మకతనుండి రచన ఎలా రూపొందింది? దానిని పాఠకుడు ఎలా స్వీకరించాడు? అనే అంశాన్ని ప్రధానంగా చర్చిస్తుంది.

Article Link: https://www.auchithyam.com/advanced/latest/march23_10.php

కొంతమంది విమర్శకుల దృష్టిలో రీడర్ రెస్పాన్స్ థియరీలో రిసెప్షన్ థియరీ ఒక భాగంగా చెబుతారు. కానీ జర్మన్ విమర్శకులు ఈ విషయాన్ని పూర్తిగా అంగీకరించలేదు. రీడర్ రెస్పాన్స్ సిద్ధాంతం రిసెప్షన్ సిద్ధాంతాన్ని భిన్నంగా చూసే ప్రయత్నం చేశారు. రీడర్ రెస్పాన్స్ సిద్ధాంతం అనేది ప్రతి రచనకు అన్వయం చేయొచ్చు. కానీ రిసెప్షన్ సిద్ధాంతంలో ఆ సౌలభ్యం తక్కువ. రిసెప్షన్ సిద్ధాంతంలో ఒక రచయిత ప్రభావం ఇతర రచయితల పైన ఎలా ఉంది? వారికి తక్కిన రచయితలతో ఎటువంటి సంబంధాలున్నాయి? పాఠకులు వారిని ఎలా ఆదరించారు అనేటువంటి అంశాలు ముఖ్యమైనవి. చాలా తక్కువ రచనలు చేసిన వారు వ్యవస్థపై పెద్దగా ప్రభావం చూపని వారిని ఈ సిద్ధాంతంతో అన్వయం చేయడం కొంచెం క్లిష్టం. రీడర్ రెస్పాన్స్ సిద్ధాంతం అనేటువంటిది పాఠకుడి వ్యక్తిగత అంశానికి చెందినటువంటిది. కానీ రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం అనేటువంటిది సమూహానికి చెందినటువంటి అంశం. రీడర్ రెస్పాన్స్ థియరీలో కేవలం పాఠకుడు ఒంటరిగా ప్రతిస్పందన తెలియజేసే అవకాశం ఉంటుంది కానీ రిసెప్షన్ సిద్ధాంతంలో పాఠకుడు వ్యక్తిగత అభిప్రాయంతో పాటు సమూహానికి చెందినటువంటి అభిప్రాయాలను, ప్రభావాలను పరిగణలోకి తీసుకోవలసి ఉంటుంది. ఈ అంశాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని రిసెప్షన్ సిద్ధాంతాన్ని, రీడర్ రెస్పాన్స్ సిద్ధాంతం నుంచి వేరు చేసే ప్రయత్నం కొంతమంది విమర్శకులు చేశారు.

వేమన - రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం:

రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం దృష్టితో వేమన రచనలను పరిశీలించడం ఈ వ్యాసం ప్రధానోద్దేశం. పాఠకల వ్యక్తిగత అభిప్రాయంతో పాటు, సమూహానికి చెందినటువంటి అభిప్రాయాలను, ప్రభావాలను పరిగణలోకి తీసుకొని, ఈ అంశాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం ద్వారా వేమన రచనల్ని అనుశీలించవచ్చు.

వేమన - ఆంగ్ల పరిశోధకుల దృక్పథం:

వేమన రచనలకు తెలుగువారితోపాటు పాశ్చాత్య పరిశోధకులు ఆకర్షితులు కావడం ప్రత్యేకమైన విషయం. వేమన పద్యాలను ముద్రణా రూపంలో తీసుకువచ్చి సామాన్య పాఠకులకు చేరవేయడంలో సి.పి. బ్రౌన్ చేసిన కృషి ఎంతో ఉందనేది తెలుగు పాఠకులందరికీ తెలిసిన విషయమే. బ్రౌన్, తర్వాత కాలంలో వేమన పద్యాలను ఆంగ్లంలోకి అనువాదమూ చేశారు. వీటితోపాటు వేమన పైన కొన్ని పరిశోధన వ్యాసాలు కూడా కనిపిస్తున్నాయి. ఆ వ్యాసాలు Charles Philip గారి Brown My Discovery of Vemana, Major R.M. Macdonald రచించిన Vemana: A Rebel Poet, C.E. Gover గారి Popular Poet, Henry Bowers గారి వ్యాసం Far in Advance of His Age మరియు W.H. Campbell గారు రచించిన The One

Article Link: https://www.auchithyam.com/advanced/latest/march23_10.php

Great Poet of the People. ఈ వ్యాసాలన్నిటిని నాల్గ వేంకటేశ్వరరావు గారు Vemana Through Western Eyes అనే పేరుతో సంకలనం చేసి ప్రచురించారు.

తక్కిన తెలుగు కవుల కంటే వేమన పైన పాశ్చాత్యులు ఇంత ఆసక్తి చూపడానికి గల కారణాలు ఏమిటి? వారి దృక్పథం ఏమిటి? అనేవి విశ్లేషించవలసిన అంశాలు. పాశ్చాత్యులకు వేమన సంఘ సంస్కర్త, మానవతావాదిగా కనిపించారు. ఆయన ఉన్నత విద్యావంతుడు కాకపోవడం, తెలుగు వ్యాకరణం, ఛందస్సు, అలంకార శాస్త్రం గురించి పెద్దగా అవగాహన లేకపోవడం వల్ల ఆయన పద్యాలు సులభంగా అర్థమయ్యేవి. ఈ కారణం వలన 19 వ శతాబ్దంలో, తెలుగు పండితులకు పూర్తి విరుద్ధంగా, పాశ్చాత్య పండితులు వేమన పద్యాలు అర్థం చేసుకోవడానికి సులభంగా ఉన్నాయని ప్రశంసించారు. వీటితోపాటు ఇంకా పలు అంశాలు ఉన్నాయి. వాటిని ఇక్కడ పేర్కొనవలసిన అవసరం ఉంది

‘In 1829 I had printed Vemana. As this author satirises Brahmins, they dislike or scorn his volume and at their desire, the college board shelved it, and it was forgotten. About 50 copies were given me, and 450 disappeared after ten years I discovered these rolled up as waste paper in the library.’ అని C.P. Brown పేర్కొన్నారు. ఆనాడు విద్యావంతులు ఒక సామాజిక వర్గం నుంచే ఉన్నారు. ఆనాటి విద్యావంతులు అప్పటి సంప్రదాయాలు పద్ధతులను పాటించేవారు. కొన్ని పద్ధతులు, విధానాలు అందరికీ నచ్చాల్సిన అవసరం లేదు. కానీ అవే పద్ధతులు మరికొంత మందికి ఇబ్బంది కలిగించే విధంగానూ ఉంటాయి. ఆనాడు సమాజంలోని మూఢాచారాలు, పద్ధతులు అధిక సంఖ్యలో ఉన్న సామాన్య జనానికి ఇబ్బందికరంగా మారాయి. సమాజంలో ఉన్న ఈ పరిస్థితులు పాశ్చాత్యులకు ఒక అవకాశం దొరికింది. పాశ్చాత్యుల ముఖ్య ఉద్దేశం వారికి సంబంధించిన మతాన్ని, పద్ధతులను, సంప్రదాయాలను ఇక్కడి వారికి పరిచయం చేయడం. ఇటువంటి సందర్భంలో స్థానిక పరిస్థితులను, మూఢాచారాలను వెలుగెత్తి చూపిన ఒక స్థానిక కవి పాశ్చాత్యులకు అవసరమైన ఒక పరికరంగా కనిపించారు. వీటికి తోడు ఆనాడు అధిక సంఖ్యాక కవులు ఒకే సామాజిక వర్గం నుంచి ఉన్నారు. వేరే సామాజిక వర్గంలో ఒక కవిని చూడడమనేటువంటిది కొత్త విషయంగా కనిపించింది.

‘His family name he never discloses, and hence imagine him to have been a Zangam, the sect of Sudras.’

‘He was by birth a Capu or farmar’ - C.P. Brown.

‘Vemana was typical Kapu and never tried to conceal the fact’ – W.H. Campbell

Article Link: https://www.auchithyam.com/advanced/latest/march23_10.php

అని పాశ్చాత్య పరిశోధకులు పేర్కొనడాన్ని బట్టి వ్యవస్థలో కవికి సంబంధించిన వ్యక్తిగత విషయాల పైన పాశ్చాత్య పరిశోధకులకు ఆసక్తి ఉందని తెలుస్తుంది. తెలుగు సమాజాన్ని, భారతీయ సమాజాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి అందులో ఉన్నటువంటి లోటుపాట్లను తెలుసుకోవడానికి వారికి వేమన ఒక ప్రధానమైన కవిగా కనిపించాడు. ముఖ్యంగా ఆనాటి భారతీయ మతపరమైన అంశాలు పాశ్చాత్యులకు వింతగా కనిపించాయి. పాశ్చాత్యుల దృష్టిలో వారి సంప్రదాయం ఉన్నతమైనదిగా, వారి మతం అత్యుత్తమమైనదిగా భావించారు. అటువంటి సందర్భంలో భారత దేశంలో ఉన్నటువంటి ఆచారాలను మతాన్ని ఇక్కడి వారు విమర్శించడం వారికి చాలా పదునైన ఆయుధంగా కనిపించింది. ఆనాడు ఉన్న మతం గురించి W.H. Campbell - 'While there is no country in which religion occupies a more prominent place than in India, there is probably none in which the religious life of the people is more markedly unreal. Whatever Hinduism may have been in the past it is now a mere tissue of formalities, utterly incapable of exercising any real spiritual influence upon the lives of its votaries.' అని పేర్కొన్నారు. వేమన మన సమాజంలో ఉన్న మతపరమైన విశ్వాసాలను విమర్శిస్తూ పలు పద్యాలను రాశారు. వాటిని ఆంగ్లేయులు తమకు అనుకూలంగా వ్యాఖ్యానించుకున్నారు.

He (Vemana) Rejects Mahabharata, the great epic of India, as a pack of lies and describes the Vedas themselves as “courtesans which inspires with false hopes but are utterly unintelligible” (Holub, Robert C. Reception Theory: A Critical Introduction. P. 84).

“Vemana has no respect for Vedas. The Books that are called the Vedas are like courtesans, deluding men and wholly unintelligible, but the hidden knowledge of God is like an honourable wife” అని “W.H. Campbell R.M. Mac Donald పేర్కొన్నారు.

యన్. కోటేశ్వరి దక్షిణాంధ్రయుగసాహిత్యం అనే వ్యాసంలో “విజయ రాఘవ నాయకుడుకి 700 మంది భార్యలు 3400 మంది రాజదాసీలు ఉన్నట్లు చెబుతారు. అచ్యుతప్ప నాయకుడు చనిపోయినపుడు అతని 370 మంది భార్యలు సతీసహగమనం చేయమని ఒత్తిడి చేసినట్లు చెబుతారు” అని పేర్కొన్నారు. (రంగనాథాచార్యులు, కె. కె. (సంపా). తెలుగు సాహిత్యం మరో చూపు పుట- 179). చరిత్రలో ఇటువంటి దురాచార విషయాలు కొన్ని మాత్రమే. పేర్కొంటూ పోతే ఇటువంటి విషయాలకు పరిమితం లేదు. ఈ దురాచారాలు పాశ్చాత్యులకు చాలా అనుకూలంగా కనిపించాయి.

వేమన రచనలు: తెలుగు పరిశోధకుల/ విమర్శకుల దృక్పథం:

అచార్య వెలిదండ నిత్యానందరావు గారు వెలువరించిన విశ్వవిద్యాలయాల్లో తెలుగు పరిశోధన అనే గ్రంథంలో వేమనపై దాదాపు 15 పరిశోధన గ్రంథాలు వెలువడినట్లు సమాచారం కనిపిస్తుంది. ఇవి కాకుండా పలువురు పరిశోధకులు/ విమర్శకులు తమ అభిరుచి మేరకు రచనలను రచించారు. వేమన రచనల్లోని వివిధ అంశాలను చాలా కాలంకషంగా చర్చించారు.

సామాజిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక, తాత్విక అంశాలన్నింటినీ పరిశీలించారు. భక్తి సాహిత్యంలో భాగంగా కూడా చూశారు. విమర్శకులు కొంతమంది కొత్త పంథాలో వేమన సాహిత్య జీవితాలను విశ్లేషించే ప్రయత్నం చేశారు. వేమన సాహిత్య రచనలను, జీవితాన్ని సామాజిక, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక, రాజకీయ అంశాలన్నిటితోనూ విశ్లేషించే ప్రయత్నం చేశారు. భావవాదులు, భౌతికవాదులు వారికి నచ్చిన పద్ధతిలో వేమన రచనలను అనుశీలించారు. వీరు ఎన్ని రకాలుగా వ్యాఖ్యానాలు చెయ్యచ్చో, ఎన్ని రకాలుగా మాట్లాడవచ్చో అన్నీ చేశారు. కానీ కొన్నిచోట్ల విమర్శకులు కొంత వాస్తవానికి దూరంగా వెళ్లి విమర్శ చేసినట్లు కనిపిస్తుంది.

కొంతమంది వేమన అధ్యయన కేంద్రాలను, వికాస కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసి ప్రత్యేక అధ్యయనాలు చేయడం మొదలుపెట్టారు. మరికొంతమంది వేమనను చారిత్రక భౌతిక వాద దృక్పథంతోనూ, విప్లవవాదిగానూ, అభ్యుదయవాదిగానూ చెప్పుకుంటూ వెళ్లారు. ఒకరేమో వేమన విప్లవ వైతాళికుడు అని చెబితే, మరొకరేమో ప్రస్తుత కాలానికి వేమన అవసరమని చెప్పారు. కొంతమంది విమర్శకుల అభిప్రాయం ప్రకారం వేమనకు స్త్రీల పైన సదభిప్రాయం లేదని చెబితే, మరికొందరు వేమన స్త్రీ జనోద్ధరణ చేశారని నిరూపించే ప్రయత్నం చేశారు.

మరో విమర్శకుడు వేమన జైనమత ప్రచారకుడని నిరూపించే ప్రయత్నం చేశారు. ఈ అంశాలు అన్నీ కూడా వేమన వివిధ దృక్పథాలు అనే పుస్తకంలో కనిపిస్తాయి. వేమన దర్శనం - విరసం పేరిట వక్ర భాష్యం అనే పుస్తకంలో మరికొన్ని ఆసక్తికరమైన విషయాలు కనిపిస్తాయి. వేమన -విరసం విమర్శ- వినోద కాలక్షేపం మొదలైన వ్యాసాలలో వేమన పైన భిన్నమైన వ్యాఖ్యానాలు కనిపిస్తాయి. ఇటువంటి పుస్తకాలు ఇంకా చాలా ఉన్నాయి. వీటన్నిటినీ ఇక్కడ విశ్లేషిస్తే చాలా పెద్ద వ్యాసం అవుతుంది. అయితే వీటి ద్వారా మనం తెలుసుకోవాల్సిన విషయం ఏమిటంటే వేమన అభ్యుదయ వాదులకు, విప్లవాదులకు తమ అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చుకొనే ఒక సాధనంగా మారారు. నచ్చిన పద్ధతిలో వ్యాఖ్యానించుకునే సౌకర్యం లభించింది. ఒక చర్చకు కావలసిన మసాలాలు అన్నీ విమర్శకులకు లభించాయి. వాస్తవం ఏమిటనేది పాఠకులే నిర్ణయించాలి. వీరిని భక్తి సాహిత్యంలో భాగంగా చర్చించారు. భక్తి సాహిత్యంలో రెండు వర్గాలు కనిపిస్తాయి. సనాతన ధర్మాన్ని ఆచరిస్తూ సంప్రదాయాన్ని కొనసాగిస్తూ

Article Link: https://www.auchithyam.com/advanced/latest/march23_10.php

కనిపించేటటువంటి భక్తి సంప్రదాయం ఒక వర్గం. సమాజంలో ఉన్నటువంటి దురాచారాలను రూపుమాపి సమసమాజం కోసం ప్రారంభమైనటువంటి భక్తి ఉద్యమంలో భాగస్వాములైన వారు రెండవ వర్గం వారు. వేమనను భక్తి ఉద్యమంలో భాగంగా రెండవ వర్గంలో చేర్చడం అనేటటువంటిది పేర్కొనదగిన అంశం.

వేమన- జనామోద ధోరణి (పాపులర్ కల్చర్):

పాపులర్ కల్చర్ ను జనామోద ధోరణిగా పేర్కొంటున్నాము. పత్రికలు, సినిమా, మీడియా మొదలైనవాటన్నిటిని కలిపి పాపులర్ కల్చర్ కింద చూస్తున్నాము. ఈ జనామోద ధోరణి లేదా పాపులర్ కల్చర్ పుణ్యమా అని వేమన గారిని వెండితెర సంస్కృతిలోకి పాఠకులు తీసుకెళ్లారు. వేమన జీవితానికి సంబంధించిన సినిమాలు రెండు కనిపిస్తున్నాయి. 1947 లో వేమన యోగి పేరుతో సినిమా విడుదలయ్యింది. ఆ సినిమాలో చిత్తూరు నాగయ్యగారు నాయకుడిగా నటించారు. ఆ సినిమా చూడటానికి సౌకర్యంగా ఉంటుంది. తరువాత కాలంలో 1987లో విజయ్ చందర్ గారు శ్రీ వేమన చరిత్ర అనే పేరుతో సినిమా తీశారు. అయితే ఇందులో ప్రేమ వ్యవహారం ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. వేమన ఒక ప్రేమికుడిగా కనిపిస్తారు. వెండితెరకు కావలసిన అంశాలన్నిటిని పుష్కలంగా జోడించారు. మనం ఆరాధించే పాత్రలకు రంగులు అద్ది వ్యాపార సంస్కృతిలోకి తీసుకురావడం అనేటటువంటిది గమనించాల్సిన విషయం. తర్వాత కాలంలో అటు వేమన గారి పైన పలు పాటలు, పద్యాలు.. వారికి సంబంధించిన ఇతర విషయాలు యూట్యూబ్లో దర్శనమిస్తున్నాయి. ఈ పాపులర్ సంస్కృతిలో నిజానిజాల స్థానంలో వ్యాపార అంశాలు ప్రముఖ పాత్ర పోషిస్తాయి. కొంతమంది పాఠకులు ఒక సాధారణ విషయాన్ని నచ్చిన రీతిలో మసాలాలు జోడించి వ్యాపార పద్ధతిలోకి మార్చేశారు. వేమనకు సంబంధించిన సమాచారం కార్టూన్స్ రూపంలోనూ మనకు కనిపిస్తూ ఉంది. పాపులర్ కల్చర్ లో, ఉన్న విషయాలకంటే కల్పితాంశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ప్రస్తుతం వేమన విషయంలో అదే జరిగింది. చివరికి ఈ పాపులర్ కల్చర్ లో కనిపించేదే వాస్తవం అనే పరిస్థితి నేడు ఉంది. దేశీ సాహిత్యం, కవులు పాపులర్ కల్చర్ లోకి ఎలా వచ్చింది అని తెలుసుకోవడం కోసం వేమన జీవిత సాహిత్యాలను ఉదాహరణగా తీసుకోవచ్చు.

వేమన - జానపదుల దృక్పథం:

వేమన విగ్రహారాధనపై నిరసన వ్యక్తం చేసినట్లు కనిపిస్తుంది. కానీ జానపద సంస్కృతిలో వీరు జానపద దేవతగా మారిపోయారు. వీరికి ఆలయ నిర్మాణాలు చేసి పూజలు చేస్తున్నారు కడప మరియు రాయలసీమ ప్రాంతంలో యామయ్య స్వామి, వేమయ్య స్వామి అనే పేరుతో పిలుస్తూ ఉంటారు. స్వామి అనే పదానికి పలు అర్థాలు ఉన్నప్పటికీ ఇక్కడ దేవుడని అర్థంలో ఉపయోగిస్తున్నారు. విగ్రహారాధనను, పూజలు పురస్కారాలను తిరస్కరించిన వారికి తిరిగి అదే పద్ధతిలో వారిని పూజించడం ఇక్కడ

AUCHITHYAM UGC-CARE Listed Journal | Volume-4 | Issue-3 | March 2023 | ISSN: 2583-4797

Article Link: https://www.auchithyam.com/advanced/latest/march23_10.php

పేర్కొనదగిన అంశం. కవులు ఏవైతే వద్దని పేర్కొన్నారో వాటిని జానపదులు తిరిగి కవులకు అందించారు. వేమన సమాజంలో ఏ ఫలితాన్ని ఆశించి రచనలు చేశారో అందుకు భిన్నంగా వ్యాఖ్యానాలు, సంప్రదాయ పద్ధతులు కనిపిస్తున్నాయి.

ముగింపు:

రీడర్ రెస్పాన్స్ థియరీ ద్వారా రచయిత చెప్పిన విషయాన్ని పాఠకుడు కొన్ని సందర్భాలలో భిన్నంగా వ్యాఖ్యానించుకుంటున్నాడు. రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం ప్రకారం రచయిత పాఠంలో చెప్పిన విషయం కంటే భిన్నమైన పద్ధతిలో పాఠకుడు స్వీకరిస్తున్నాడు. కొన్ని సందర్భాలలో వ్యాఖ్యానంలో, రచనని స్వీకరించడంలో పూర్తిగా భిన్నమైన పద్ధతిని అవలంబిస్తున్నారు. ఇదే విషయం వేమన సాహిత్యజీవితానికి అన్వయం చేసినప్పుడు పాఠకులు వారిని స్వీకరించిన విధానం భిన్న పద్ధతుల్లో ఉంది. రచయిత చెప్పిన విషయానికి పాఠకుల స్వీకరించిన పద్ధతికి పొంతన లేదు. రచయిత ఆశించిన ఫలితం, పాఠకుడు స్వీకరించిన అనుభవం భిన్నంగా ఉన్నాయి. వీటిని సరిదిద్దుకోవలసిన అవసరం ఉంది అని రిసెప్షన్ సిద్ధాంతం ద్వారా తెలుసుకుంటారు.

ఉపయుక్తగ్రంథసూచి:

తెలుగు పుస్తకాలు:

1. ప్రభాకర్, ఎ. కె. (సంపా.) బహుళసిద్ధాంతాలు, ప్రమేయాలు, పరికరాలు. హైదరాబాద్: _____, 2019.
2. రంగనాథాచార్యులు, కె. కె. (సంపా.) తెలుగు సాహిత్యం మరో చూపు. హైదరాబాద్: ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్, 1990.
3. వెంకటేశ్వరరావు, త్రిపురనేని. వేమన వివిధ దృక్కోణాలు. విజయవాడ: వేమన వికాస కేంద్రం, 1982.
4. _____. వేమన దర్శనం - విరసం పేరిట వక్రభాష్యం. విజయవాడ: వేమన వికాస కేంద్రం, 1982.

ఆంగ్ల పుస్తకాలు:

1. Holub, Robert C. Reception Theory: A Critical Introduction. London and New York: Methuen, 1984.
2. Venkateswar Rao, Narla.(Ed.) Vemana Through Western Eyes. _____. Seshachalam, 1969.

సినిమాలు:

1. యోగి వేమన. కె. వి. రెడ్డి (దర్శకుడు), చిత్తూరు నాగయ్య (నాయకుడు), వాహినీ స్టూడియో, 1947.
2. శ్రీ వేమన చరిత్ర. సి. ఎస్. రావు (దర్శకుడు) విజయచందర్ (నాయకుడు), రాధా మాధవ చిత్ర, 1986.

గమనిక: ఈ పత్రికలోని వ్యాసాలలో అభిప్రాయాలు రచయితల వ్యక్తిగతమైనవి.
వాటికి సంపాదకులు గానీ, పబ్లిషర్స్ గానీ ఎలాంటి బాధ్యత వహించరు.

- ◆ వీరశైవ సాహిత్యం - పాల్కురికి సోమనాథుని కృషి
- ◆ తెలుగువారి 'ఉగాది' వైశిష్ట్యం
- ◆ నేరెళ్ళ శ్రీనివాస్ గౌడ్తో మూసీ ముచ్చట
- ◆ ఆధునిక తెలుగుపాట - పర్యావరణ స్పృహ
- ◆ 'ఒగ్గు' జానపద కళారూపం - విశిష్టత
- ◆ నల్లగొండ 'లక్ష్మీనరసింహ స్వామి' జాతర
- ◆ తెలుగులో స్త్రీల ఆత్మకథలు
- ◆ కె.వి.నరేందర్ కథల్లో స్త్రీ సామాజిక చిత్రణ

మూసీ

MUSI

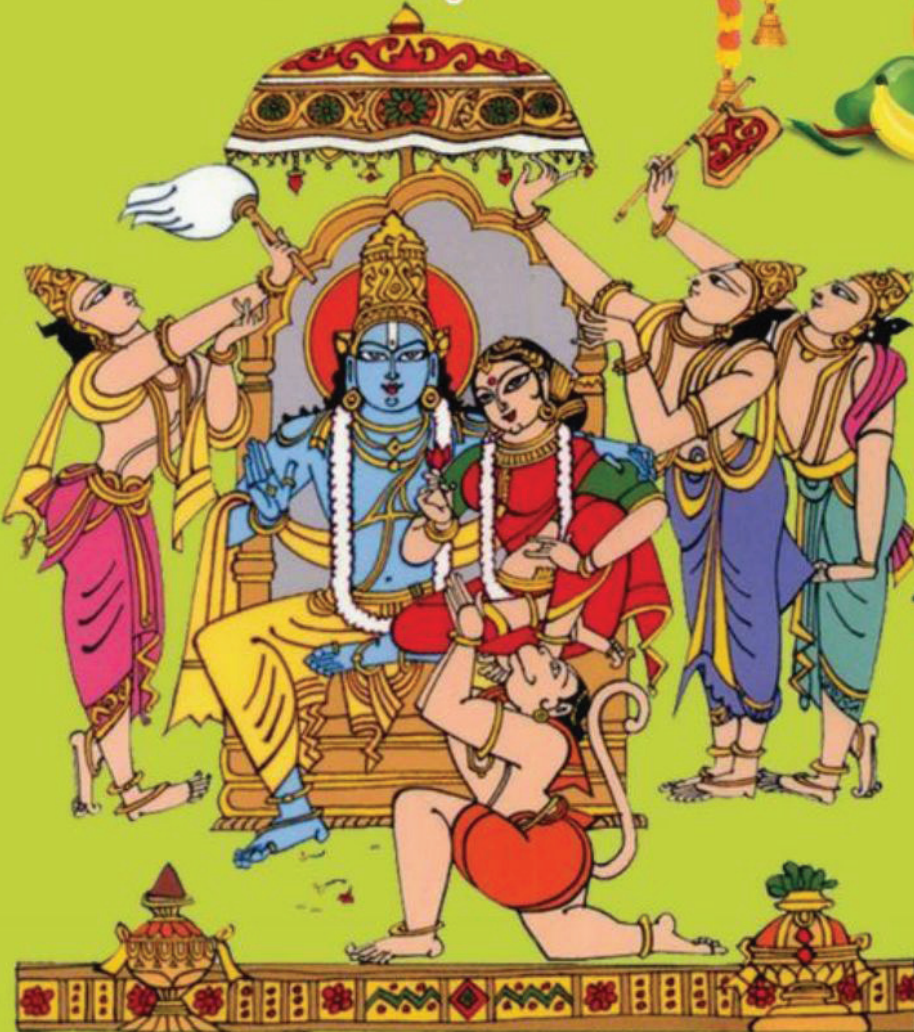
◆ Samputi : 26 ◆ Sanchika : 05 ◆ Pages : 64 ◆ Rs. 20
◆ March 2023

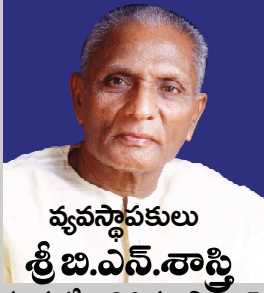
UGC Care List
Approved Journal

శోభకృత్ నామ సంవత్సర

ఉగాది

సుభాకాంక్షలు

వ్యవస్థాపకులు

శ్రీ బి.ఎన్.శాస్త్రి

సంపుటి : 26 సంచిక : 5

మార్చి - 2023

'ఘభక్త్యు' ఫాల్గుణ మాసం

సంపాదకులు (EDITOR)

సాగి కమలాకర శర్మ

SAGI KAMALAKARA SHARMA

సహ సంపాదకులు (ASSOCIATE EDITOR)

డా. దత్తాత్రేయ అట్టే

Dr. DATTAIAH ATTEM

Printed and Published by

B. Anantha Laxmi

Type Setting at :

Kavyasree Graphics

Ph: 934 797 1177

Printed at : Sri Sai Process

Ph. 27563075

విడిప్రతి : 20/-

సంవత్సర చందా : 200/-

శాశ్వత సభ్యత్వం : 2500/-

(పది సంవత్సరాలు మాత్రమే)

చెక్కులు, డి.డి.లు 'ముసీ తెలుగు

మాసపత్రిక' (MUSI Telugu Monthly

Magazine) పేరుపై మాత్రమే పంపాలి.

వివరాలకు : మేనేజర్, ముసీ మాసపత్రిక,

2-2-1109/జకె - ఎల్ఐజి-10,

బతుకమ్మకుంట, బాగ్ అంబర్పేట,

హైదరాబాద్ - 500 013

ఫోన్ : 934 797 1177

email : editormusi@gmail.com

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER

ISSN 2457-0796

UGC
APPROVED
JOURNAL

ముసీ

సాహిత్య

సాంస్కృతిక

చారిత్రక

చదివి దాచుకోదగిన ఏకైక తెలుగు మాసపత్రిక

ఈ సంచికలో ...

వ్యాసాలు

- వీరశైవ సాహిత్యం - పాల్కురికి సోమనాథుని కృషి ... ఆచార్య దాల్ల వెంకటేశ్వర రావు 7
- పద్య మనోహరం - 40 ... డా. గన్నమరాజు గిరిజా మనోహర్ బాబు 12
- బాకీ (బందారం కథలు -16) ... డా. నందిని సిధారెడ్డి 13
- తెలుగువారి 'ఉగాది' వైశిష్ట్యం ... డా. కాకునూరి సూర్యనారాయణ మూర్తి 17
- భారతీయీకరణ 10 : ఆంగ్లమూలం : బలరాజ్ మధోక్, తెలుగు : కోవెల సంపత్కురమార 21
- మునగాల పరగణా కథలు : గాథలు (గ్రంథాంతరంగం-22) ... ఘట్టమరాజు 25
- నేరెళ్ళ శ్రీనివాస్ గౌడ్తో ముసీ ముచ్చట ... అట్టే దత్తయ్య 29
- ఆధునిక తెలుగుపాట - పర్యావరణ స్పృహ ... వర్ధ వేణు 33
- 'ఒగ్గు' జానపద కళారూపం - విశిష్టత ... ధరంసోత్ సరిత 39
- నల్లగొండ 'లక్ష్మీనరసింహ స్వామి' జాతర ... ప్రవీణ్ కుమార్ బోళ్ళ 41
- తెలుగులో స్త్రీల ఆత్మకథలు ... డా. వెంకటరామయ్య గంపా 43
- కె.వి. నరేందర్ కథల్లో స్త్రీ సామాజిక చిత్రణ - సాధికారత, సమస్యలు ... తాడూరి రవీందర్ 49
- స్వర్ణకమలం (కె.విశ్వనాథ్ చిత్రాలు-సామాజిక అవలోకనం:30).. డి. లక్ష్మీనారాయణ 53

కీర్తనలు

మకర హృదయం... ఆచార్య అనుమాండ్ల భూమయ్య - 5; గతం చదివితేనే ... కొమ్మరవెల్లి అంజయ్య -6; తుకారాం అభంగం ... డా. మంత్రి శ్రీనివాస్ -6; తీగ ... అమ్మంగి వేణుగోపాల్ - 20; రాలుతున్న మొగ్గలు ... బాటసారి - 38; మా చిరునామాలు ... ముత్యంపేట గంగాధర్ - 38; వెతుకుదాం రండి ... అరుణ ధూళిపాళ - 48; మధ్యతరగతి మకరందం ... ఎజ్జ మల్లయ్య - 48; జీవితపాఠం ... కె. నిఖిత - 52; చైత్ర ఉగాది - సంస్కృతి ప్రోది ... సోమయాజులు వి.ఆర్.ఎస్. - 56; బాకీ ... ఎన్.గోపి - 62.

సోమయాజులు

తెలుగు స్వీయ చరిత్రలో కొత్త ఒరవడి - బాపట్ల వ్యవసాయ కళాశాల చరిత్ర ...

డా. మల్లెగోడ గంగాప్రసాద్ 57

తెలంగాణ తొలి ద్విభాషా స్మృతి కావ్యం 'శ్రీవత్సాంకం' ... డా. అమ్మిన శ్రీనివాసరాజు 59

స్వీకృతి ...

61

ఈ పత్రికలోని వ్యాసాలు, కథలు, కవితలు, అభిప్రాయాలు ఆ యా రచయితల సొంతమే

కాని పత్రికకు ఆ అభిప్రాయాలతో ఎటువంటి సంబంధం లేదు.

Printed, Published and Owned by : B. Anantha Laxmi, 3-4-245/1, Lingampally, Kachiguda, Hyderabad - 500 027. Telangana.

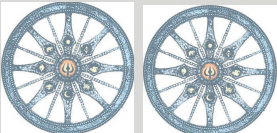
Office : 2-2-1109/BK-LIG 10, Bathukammakunta, Bagh Amberpet, Hyderabad - 13.

Printed at Sri Sai Process, 3-4-612/1, Narayanguda, Hyderabad - 500 029. Telangana.

Editor : Dr. Sagi Kamalakara Sharma.

RNI No. 37723/80

సంపాదకీయం

వ్యక్తి శక్తి కావాలి

మనిషి మనీషి కావాలి

మానవుడు

మహనీయుడు కావాలి

ఉన్న స్థానం నుండి
ఉన్నత స్థానానికి చేరాలి

పరిమితుడు

అపరిమితుడు కావాలి

స్థాయి విస్తరించాలి

దైవత్వం మేల్కొనాలి

తనను తాను నిరంతరం

ఉద్ధరించుకోవాలి

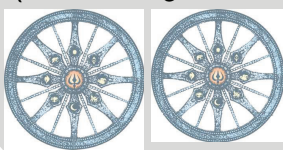
అందరికీ ఆదర్శంగా

ఆమృతమూర్తిగా

మారాలి

నీలో ధీమం వెలిగించు

నీవే వెలుగై వ్యాపించు

గమ్యం

చేరవలసినది గమ్యం. దానికి చేయాల్సింది గమనం. ఇది ఏ ప్రయాణానికైనా వర్తిస్తుంది. సాధారణంగా కదిలే ప్రతి జీవి తన కదలికలతో ప్రయాణం చేస్తూనే ఉంటుంది. శరీరం కదలించే ప్రయత్నంలో ఉంటుంది. జీవిక కోసమో, ఆహ్లాదం కోసమో, అధ్యయనం కోసమో ఎప్పటికప్పుడు ఎక్కడికో ఒక దగ్గరికి నిరంతరం గమనం కొనసాగించాల్సిందే. రోజు చివర అయితే మళ్ళీ గూటికి చేరి విశ్రాంతి తీసుకొని మళ్ళీ తెల్లవారి ఉదయం ప్రయాణాన్ని ప్రారంభించాల్సిందే. ఒక బస్సు, రైలు, విమానం అన్నీ కూడా ఈ కదలికలకు అందరికీ వినియోగపడుతున్నవే. అన్నీ ఒక గమ్యానికి చేరడానికే కష్టపడుతున్నాయి. వ్యక్తి సంబంధమైన అంశాలను గమనిస్తే ఒక ప్రత్యేకమైన హోదా కలిగిన ఉద్యోగ స్థాయి కోసం, ఆర్థిక విస్తరణ కోసం తన జీవితమంతా ప్రయాణం చేస్తూనే ఉంటాడు. గుర్తింపు, హోదాలు, కీర్తికోసం కొందరికి, సుఖసంతోషాదుల కోసం మరికొందరికి ఈ గమనం తప్పడం లేదు. ఇదంతా లోక వ్యవహారం. వస్తువుకైనా, వ్యక్తికైనా, జీవులకు వేసికైనా ఎక్కడో పుట్టి, ఎక్కడో పెరిగి, ఎక్కడికో ప్రయాణం చేయడం తప్పడం లేదు. అయితే గమ్యం ఎక్కడికో స్పష్టంగా తెలిసినప్పుడే సరియైన ప్రయాణం ఉంటుంది. అది తెలియనప్పుడు మార్గం తెలియకుండా వెళ్ళిపోతూనే ఉంటాం. తిరిగిన చోటనే తిరుగుతూ, చేసిన పనినే చేస్తూ కాలయాపన చేసి అర్థం కాని స్థితిలో ఆగిపోతుంటాం.

మార్గం తెలిసి ప్రయాణం చేయడం మన లక్ష్యం అయితే తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ ప్రయాణం చేయగలం. మార్గం తెలియనప్పుడు మాత్రం ఎక్కువ సమయం ప్రయాణం చేసినా చేరవలసిన గమ్యం చేరలేము. తాత్కాలికమైన వ్యవహారాల్లో నిమగ్నమైన వారికి చేరవలసిన గమ్యం తెలియదు. గమ్యం అర్థమైతే ఏ పని చేసినా ఆ మార్గం చేరడానికి అనువుగా మార్పుకుంటూ అక్కడికి సన్నిహితం అవుతుంటాం. ఉద్యోగం కోసం, వ్యాపారాలకోసం మనం చేసే ప్రయాణాలకు ఒక లక్ష్యం, గమ్యం ఉంటాయి. అదేవిధంగా ఈ లోకానికి మనం వచ్చిన కార్యం అర్థమై, చేరవలసిన గమ్యం తెలిస్తే ఆ వైపు ప్రయాణం కొనసాగుతుంది. గమ్యం తెలియకపోతే ప్రయాణం వ్యర్థమౌతుంది.

శరీరం చేసే ప్రయాణం కన్నా మనస్సు చేసే ప్రయాణంపై దృష్టి ఎక్కువగా కేంద్రీకరించాలి. శరీర ప్రయాణాలన్నీ అలసటతో కూడుకున్నవే. మనస్సు చేసే ప్రయాణమై క్లిష్టమైంది. అది ఎక్కడ ఆగుతుందో, ఎక్కడ సాగుతుందో, ఎటువంటి త్రోవల్లో పోతుందో అర్థం కాదు. కొన్నిసార్లు మన ప్రమేయం ఉన్నా, చాలాసార్లు మన ప్రమేయం లేకుండానే దాని మార్గం మళ్ళించాల్సి వస్తుంది. గమ్యం అర్థం కాని వారికి, అర్థం చేసుకోలేని వారికి ఇటువంటి మార్పులు బాధాకరంగా, ఇబ్బందిగా ఉంటాయి. గమ్యం అర్థమైన వారు ఆ యా మార్పులను తమకు అనుగుణంగా మార్పుకునే ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉంటారు. చిన్న అవకాశాన్ని కూడా పడులుకోకుండా వేసే ప్రతి అడుగు కూడా గమ్యం వైపు మాత్రమే వేస్తారు. వారిపై తాత్కాలిక ప్రలోభాలు పనిచేయవు.

ఆలోచనలకు మూలమైన మనస్సును చిన్నచిన్న బలహీనతలకు గురి చేసి, బలాలకు దూరమైతే ఈ శరీరంతో సాధించాల్సిన పరమార్థాలను సాధించడం కష్టం. మనస్సును శక్తి స్థానాల్లో కేంద్రీకరించి నప్పుడే అతి వేగంగా చేరవలసిన గమ్యాలకు చేరుతుంటారు. ఎంత అందమైన, పెద్ద వాహనం ఉన్నా దానిలో బ్యాటరీ బలమైనది లేకపోతే ప్రయాణం కొనసాగదు కదా. గమ్యం చేరలేము కదా. బలమైన బ్యాటరీతో కూడుకున్న వాహనంలో ప్రయాణంలాగా మానసిక ప్రయాణం ఎటువంటి లోటు లేకుండా కొనసాగాలి. గమ్యం తెలుసుకొని చేరక తప్పదు. అప్పటిదాకా గమనమూ తప్పదు.

మకర హృదయం

బ్రతుకు నొసగెడి ఈ పవిత్రమగు కొలను
పట్ల కడలేని ప్రేమ భావమ్ము మాకు,
హృదయమున కృతజ్ఞత పొంగులెత్తు; నీటి
తల్లి కొల నొకండే సమస్తమ్ము మాకు.

శుద్ధ చైతన్యమూర్తివి! చూడవలె న
టన్న మా వలెనే నీకు కన్ను లేల?
వినగవలె నన్నచో నీకు వీను లేల?
పరుగులెత్తగా వలెనన్న పదము లేల?

జ్ఞానమన నీవు, శ్రీహరి! జ్ఞాన మీవు
ఎచట నేమి కలదో, ఎప్పుడేది జరుగ
గలదో? ఎప్పుడేదో? ఎరుగగలవు నీవు;
ఉండువు కదే! హృదయముల యందె నీవు.

మ్రొక్కినట్టి వారల దప్ప, మ్రొక్కనట్టి
వారెవరిని నీ వెప్పుడు కాపాడదలప
వటవె? గుండెలో గల భక్తి నరయ వటవె?
పైన కనుపించవలెనొ లోలోన గలది?

కఱచి నే పట్టుకొంటి ఆ కరి పదముల,
బెదర కాతడు నన్నెత్తి చెదర మీటె
తన నిశిత దంతముల క్రుమ్మి, తప్పి పోవు
నతని వాలము కఱచి పట్టితిని నేను.

ఈ జగతిని సృష్టించి, రక్షించుచున్న
శక్తియే నన్ను సృష్టించి సాకుచుండె
నని యెఱుగుదు, నా శక్తి నీవని యెఱుగుదు;
కాని నీ విట్లు నను చంపబూను టెఱుగ!

ఈ ప్రపంచమును, నను సృష్టించినట్టి
శక్తి ఒక్కటే, రక్షించు శక్తి అదియె,
దైవమే అన్నిటికిని బాధ్యత వహించు
నని తలచి యుండ, ఇదియె బాధ్యత? హరి!హరి!

ఆచార్య అనుమాండ్ల భూమయ్య గారి

‘మకర హృదయం’ పద్య కావ్యం నుండి.

ఫోన్ : 88970 73999

తెలుగులో స్త్రీల ఆత్మకథలు

డా. వెంకటరామయ్య గంపా, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయం. ఫోన్ : 995 860 7789

సృజనాత్మక సాహిత్యంతో పాటు వాస్తవ జీవితాన్ని స్త్రీలు ఆత్మకథల రూపంలో వివరించే ప్రయత్నం చేశారు. ఈ ఆత్మకథలు ఆధునిక సమాజంలో ఉన్న వివిధ అంశాలను తెలుసుకునే చారిత్రక ఆధార గ్రంథాలుగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. తెలుగులో ఆత్మకథలకు సంబంధించి పరిశోధన జరిగింది. కానీ స్త్రీల ఆత్మకథలకు సంబంధించిన పరిశోధన జరగాల్సినంత జరగలేదనిపిస్తుంది. కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయంలో ఒక పరిశోధన గ్రంథం వెలువడి నప్పటికీ అది బయట ప్రపంచానికి పరిచయం కాలేదు. ఆచార్య కాత్యాయని విద్దుహే స్త్రీల ఆత్మకథల గురించి మాట్లాడడం ఈ వ్యాసానికి మూలం.

సమాజంలో వివక్ష అనేది ఏదో ఒక రూపంలో ఎప్పుడు కొనసాగుతూనే ఉంటుంది. ఆ వివక్షతను అర్థం చేసుకోవడానికి సాహిత్యం ఒక ప్రధాన ఆకారంగా నిలుస్తూ వుంది. చిన్న కథలు, నవలలు, విమర్శలు వంటి అనేక రూపాల్లో సాహిత్యం ఈ వివక్షల నిర్మాణాన్ని అంచనా వేయడానికి ప్రయత్నించింది. ఈ నేపథ్యంలో రచనలను చదవడం, అర్థం చేసుకోవడం చాలా ముఖ్యం. సాహిత్య చరిత్రలో కొన్ని సందర్భాలలో కొంతమంది కవయిత్రులు / రచయిత్రులు కొన్ని విమర్శలకు గురయ్యారు. పలు సందర్భాలలో కొంతమంది మహిళా రచయిత్రులను అవమానించారు, విపరీతమైన విమర్శలు చేశారు. తక్కువ వ్యక్తిత్వం కలిగి ఉన్నారనే పదాలతో నిందించబడ్డారు. ఉదాహరణకు కవయిత్రీ ముద్దుపకని కథ. ముద్దుపకని రచించిన రాధికా సాంత్వనం నేడు చాలామందికి తెలుసు కానీ, ఒకానొక దశలో చాలా పెద్ద చర్చ జరిగినట్లు కనిపిస్తుంది. ఇది ఒక మహిళా రాసిన శృంగారకావ్యంగా ప్రత్యేకతను కలిగి ఉంది. పండితుడు, సంఘసంస్కర్త కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు రాధిక సాంత్వనంలోని తెలుగు, సంస్కృత భాషల సమ్మేళనాన్ని ప్రశంసించి, అందులోని వర్ణనాంశాలను చూసి దిగ్భ్రాంతికి లోనయ్యారు. కవయిత్రీ పై వ్యక్తిగత విమర్శ చేశారు. శక్తివంతమైన గాయని అయిన బెంగళూరు నాగరత్నమ్మ 1910లో ఈ పుస్తకం యొక్క కొత్త సంచికను వెలువరించేవరకు ఈ ప్రకటనలను అందరూ బాగా అంగీకరించారు. ఆ గ్రంథాన్ని, కవయిత్రీని కించపరిచే విధంగా వ్యాఖ్యానించడమే కాకుండా, అది ప్రచురితమైన సమయంలో సెన్సార్ చేయబడింది, ఆ తరువాత కూడా చాలా సంవత్సరాల పాటు ఈ రచన చాలా నిశ్శబ్ద స్వరంతో మాట్లాడబడింది. ఇందుకు ప్రధాన మరియు ఏకైక కారణం 'స్త్రీ' రాసిన 'శృంగార కావ్యం'. అది అంగీకరించబడని 'సమాజం'ను పరిశీలిస్తే, ఈ

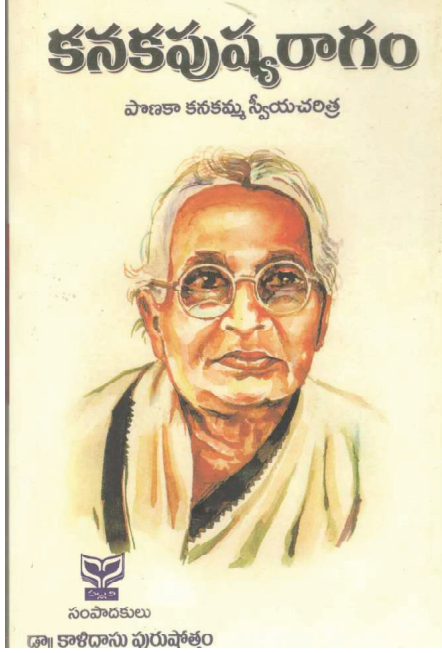

సమాజం పురుషుల సమూహం తప్ప మరేమీ కాదు, ఒక స్త్రీ రాసిన సాహిత్య రూపాన్ని అంగీకరించలేని పితృస్వామ్య పురుషుల సమూహం. ఇది స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం జరిగిన సంఘటన. ఇప్పుడు వివక్షలు మరియు అణచివేతల రూపాలు చాలా మారాయి.

ప్రస్తుతం మహిళా రచయిత్రులను గుర్తించి వారి రచనలను గౌరవిస్తున్నారు. కానీ ఇప్పటికీ పురుష రచయితలతో పోలిస్తే మహిళా రచయిత్రులు అనేక ప్రతికూలతలు, విమర్శలను ఎదుర్కొంటున్నారు. ఇప్పటికీ భారతీయ సమాజంలో మహిళలు ప్రతిరోజూ ఎదుర్కొనే సమస్యలు చాలానే ఉన్నాయి. సమాజంలోని పురుషాధిక్యత నుంచి స్త్రీలు వ్యక్తిత్వ, గౌరవ స్వేచ్ఛను సాధించడానికి ఇంకా చాలా దూరం ప్రయాణించాల్సివుంది. శరీరహక్కు, అత్యాచారం, వైవాహిక సమస్యలు, లైంగిక వేధింపులు మొదలైన అంశాలతో పాటు సమకాలీన రచనల్లో ముఖ్యంగా మహిళా రచయిత్రుల ప్రధాన ఇతివృత్తాలు.

తెలుగులో దాదాపు 30కి పైగా స్త్రీల ఆత్మకథలు ఉన్నట్లు విమర్శకుల ద్వారా తెలుస్తుంది కానీ నాకు లభించిన సమాచారం మేరకు వ్యాస పరిమితిని దృష్టిలో ఉంచుకొని కొన్ని రచనలను మాత్రమే సమీక్షించడం జరిగింది.

1980కి ముందు తెలుగు స్త్రీల ఆత్మకథాత్మక రచనలు మనకు చాలా అరుదుగా కనిపించేవి. అయితే, వారి సహచరులు వారి ఆత్మకథాత్మక రచనలతో వారిని మరుగున పడేశారు. 1980 తరువాతే వివిధ వర్గాలకు చెందిన అనేకమంది విద్యావంతులైన స్త్రీలు స్త్రీత్వం గురించి, వారి జీవితంలో ఎదుర్కొన్న సామాజిక - ఆర్థిక సమస్యల గురించి తమ అనుభవాలను రాయడం ప్రారంభించారు. విభిన్న నేపథ్యాలకు చెందిన మహిళల మొత్తం జీవితానుభవాలు, సవాళ్లు, బాధలు, విముక్తి, వారు ఎంచుకున్న రంగాల్లో సాధించిన విజయాలను తెలియజేస్తున్నారు.

స్థాయిలో గుర్తింపు రాలేదు. రచనలో భర్త చనిపోయిన తర్వాత ఆమె స్వచ్ఛమైన, బాధ్యతాయుతమైన ఇంటి భార్య పాత్ర కోసం వెతుకుతున్న విషయం కనిపిస్తుంది. రెండవ భాగం సమాజంలో వితంతువు, దయనీయ స్థితి మరియు వితంతువుల స్థితి యొక్క నిరాశాజనక మనస్తత్వాన్ని వివరిస్తుంది. మొత్తం మీద, ఇది వాస్తవానికి ఆధునిక కాలంలో చేసిన ఒక సాంప్రదాయ చిత్రణ పద్ధతి.

సంప్రదాయ స్వీయచరిత్ర - ఏడిదము సత్యవతి ఆత్మచరిత్రము: సాహిత్య విమర్శకుల అభిప్రాయం ప్రకారం తెలుగులో మొదటి స్త్రీ ఆత్మకథ ఏడిదము సత్యవతి రచించిన ఆత్మచరిత్రము. 1934లో ప్రచురితమైన ఈ గ్రంథం తెలుగులో తొలి ఆత్మకథాత్మక రచనగా పరిగణించబడుతుంది. సాహిత్య రచనలో రెండు భాగాలు ఉన్నాయి. మొదటి భాగం ఆమె వ్యక్తిగత జీవిత విశేషాలను ప్రస్తావించగా, రెండవ భాగం సమాజంలో తెలుగు మహిళల స్థితిగతుల గురించి ఆమె అభిప్రాయాలు మరియు భావాలను వివరించింది. ఆత్మకథాత్మక వచనం పూర్తిగా సంప్రదాయ దృక్పథంలో మాత్రమే వివరించబడింది. రచయిత్రి తన నిజజీవితంలో కూడా నిర్వహించిన పరిశుభ్రమైన, బాధ్యతాయుతమైన ఇంటి-భార్య పాత్రను ఈ ఆత్మకథాత్మక గ్రంథం చిత్రించింది. సత్యవతికి భిన్నంగా, తరువాతి కాలంలోని తెలుగు మహిళా రచయితలు పితృస్వామ్య వ్యవస్థ క్రమానికి వ్యతిరేకంగా బలంగా ప్రతిఘటించి మారిన దృక్పథంతో ముందుకు వచ్చారు.

ఆత్మచరిత్ర అనే గ్రంథంలో ఆధునిక ఆత్మకథాత్మక లక్షణాలు లేవు. కాబట్టి ఏడిదము సత్యవతి గారి రచన సాహిత్యంలో చెప్పుకోదగిన

సామాజిక కార్యకర్తల ఆత్మకథలు

తెలుగులో సామాజిక కార్యకర్తలు రాసిన ఆత్మకథలు సత్యవతి గారి ఆత్మచరిత్ర పద్ధతికి భిన్నంగా కనిపిస్తాయి. ఈ రచనలు ఆధునిక సమాజంలో సామాజిక కార్యకర్తలు నిలబెట్టిన నమ్మకాలను, పోరాటాలను ఎత్తి చూపుతాయి.

మల్లాది సుబ్బమ్మ గారి పాతివ్రత్యం నుంచి ఫెమినిజం దాకా

మల్లాది సుబ్బమ్మ తెలుగులో సుప్రసిద్ధ సామాజిక కార్యకర్త, మానవతావాది, రచయిత్రి. మహిళలకు సంబంధించిన అనేక సమస్యలపై పోరాడారు. ఆత్మకథ 'పాతివ్రత్యం నుంచి ఫెమినిజం దాకా' 1991లో ప్రచురితమైంది. 'ఆత్మకథ' అనే శైలి లక్షణాలను కలిగి ఉన్న మొదటి రచన ఇదేనని సాహిత్య విమర్శకులు అభిప్రాయపడ్డారు. ఇది తరువాతి కాలంలోని చాలామంది మహిళా రచయిత్రులకు వారి జీవిత చరిత్రలను మరింత ఆచరణాత్మకంగా రాయడానికి ప్రేరేపించింది.

మల్లాది సుబ్బమ్మ తన ఆత్మకథలో అరవై ఏళ్ల తన జీవితానుభవా లను వర్ణించారు. సనాతన కుటుంబం నుంచి తాను స్త్రీవాదిగా, మహిళా కార్యకర్తగా ఎలా ఎదిగారో ఆమె వివరించారు. సుబ్బమ్మ భర్త రామ్మూర్తి కమ్యూనిస్టు కావడంతో కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యకలాపాల్లో పాలుపంచుకున్నారు. సహజంగానే ఆమె కమ్యూనిజం సిద్ధాంతాలు, విధానాల పట్ల ఆకర్షితురాలయ్యారు. 1972లో ప్రత్యేకాంధ్ర ఉద్యమం, 1978లో కూరగాయల ఎగుమతి నిషేధం ఉద్యమం, 1983లో సేవ్ డెమోక్రసీ ఉద్యమం, కుల వ్యతిరేక ఉద్యమం, సతీ వ్యతిరేక ఉద్యమం వంటి సామాజిక ఉద్యమాల్లో ఆమె పాల్గొన్నారు. ఆమె రాజకీయ కార్యకర్తగా, రాజీవ్ హయామనిస్ట్ పార్టీలో క్రియాశీలక సభ్యురాలిగా కూడా మారారు. రాజకీయ పార్టీ కార్యకర్తగా ఆమె రాజకీయాల్లోకి ప్రవేశించడమే కాకుండా తెలుగులో ప్రముఖ సాహిత్య రచనల సంపుటిని కూడా రచించారు. నిజానికి ఆమె తెలుగులో సుప్రసిద్ధ సాహితీవేత్త. సుమారు యాభై పుస్తకాలను రచించారు.

సాహితీవేత్తల ఆత్మకథలు

ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి గారి ముసురు

ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి రచించిన ఆత్మకథ ముసురు స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం, స్వాతంత్ర్యానంతరం తెలంగాణ ప్రాంతంలో నెలకొన్న సామాజిక- రాజకీయ పరిస్థితులను తెలుసుకోవడానికి ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది. రజాకార్లకు వ్యతిరేకంగా భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమం, తెలంగాణ ఉద్యమం చేసిన పోరాటాలను ఆమె స్వయంగా చూశారు. రచయిత్రి తన ప్రయాణ అనుభవాలను ఆత్మకథలో స్పష్టంగా చిత్రించారు. ఆమె తన చిన్ననాటి ఆటలు, పాటలు, వాహనాలు, సంగీత వాద్యాలు, తన సంగీత ప్రతిభ, స్థానిక మందులు మొదలైన వాటి గురించి ఆసక్తికరంగా వివరించింది. ఆమె ఆత్మకథ ద్వారా పాఠకుడు సామాజిక సాంస్కృతిక సంప్రదాయం, కళలు మొదలైన వాటి గురించి స్పష్టంగా అర్థం చేసుకోగలడు.

ఊటుకూరు లక్ష్మీకాంతమ్మ గారి సాహితీ రుద్రమ

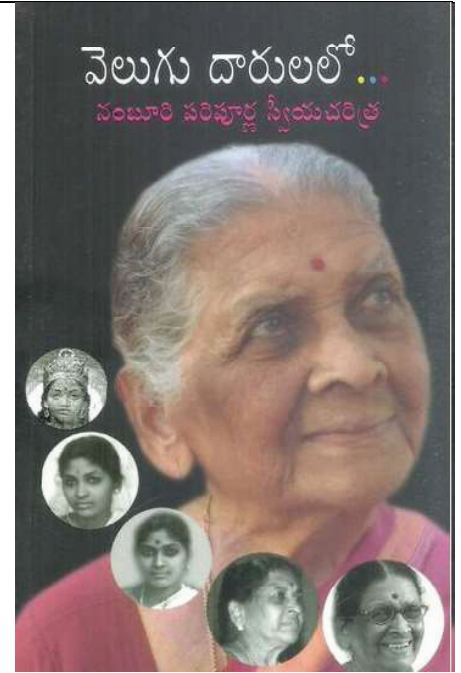
ఊటుకూరు లక్ష్మీకాంతమ్మ సాహితీ రుద్రమ అనే ఆత్మకథ ద్వారా ఆమె జీవిత చరిత్రను వివరించారు. హిందీ భాష తన మాతృభాష అయిన తెలుగు పురోగతిని పరిమితం చేస్తుందని భావించిన ఆమె హిందీ భాషకు వ్యతిరేకంగా ప్రచారం చేశారు. ఆమె తన తండ్రితో కలిసి స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొన్నారు. కాంగ్రెస్ ఏర్పాటు చేసిన బహిరంగ సభల్లో ఉద్యమ సిద్ధాంతాల వ్యాప్తి కోసం పాటలు పాడారు. ఆమెకు 13 ఏళ్ల వయసులో హయగ్రీవ శ్రేష్టితో వివాహం జరిగింది. తెలుగు సర్వతోముఖాభివృద్ధి కోసం జరిగిన భాషా ఉద్యమంలో ఆమె పాల్గొన్నారు.

ఈమె తెలుగు భాషలో నిష్ణాతురాలైన విద్వాంసురాలిగా గుర్తింపు పొందింది. ఈమె తెలుగులో ఆంధ్ర కవయిత్రులు, ఆంధ్ర కీర్తన కళాసేవ మొదలైన అనేక పండిత గ్రంథాలను ప్రచురించారు. ఆమె రచించిన ఆంధ్ర కవయిత్రులు అనే రచనకు తెలుగు భాషాసమితి వారి అద్భుతమైన ఉపన్యాసాలకు ప్రథమ బహుమతి లభించింది. శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరి సుప్రభాతం, జాతిపిత, కాంతి శిఖరాలు.. మొదలైన సృజనాత్మక రచనలను కూడా రచించారు.

పొణకా కనకమ్మగారి కనకపుష్పరాగం

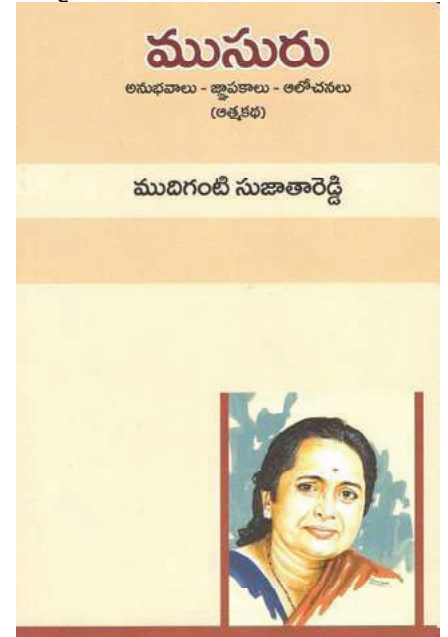
పొణకా కనకమ్మ (కాళిదాసు పురుషోత్తం సంపాదకత్వం) రచించిన 'కనక పుష్పరాగం' అనే ఆత్మకథ 2011లో ఆమె మరణానంతరం ప్రచురితమైంది. ఆమె 1892లో ఒక రైతు కుటుంబంలో జన్మించింది. తన అంకితభావంతో కుటుంబ జీవితాన్ని, ప్రజా జీవితాన్ని చక్కగా నిర్వహించారు. ఆమె ఆంధ్రప్రదేశ్ సామాజిక - రాజకీయ చరిత్రలో గణనీయమైన పాత్ర పోషించిన విశిష్ట ప్రజాప్రతినిధి అని విమర్శకులు పేర్కొన్నారు.

పొణకా కనకమ్మ బ్రిటీష్ వారికి వ్యతిరేకంగా భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమం చేపట్టిన ఆందోళన కార్యక్రమాల్లో చురుగ్గా పాల్గొన్నారు. నిజానికి భారత స్వాతంత్ర్యం కోసం ఆమె అనేక ధర్మాలను విజయవంతంగా నిర్వహించారు. ఈ మిషన్లో ఆమె బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్, బిపిన్ చంద్రపాల్, టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు, భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య వంటి స్వాతంత్ర్య సమరయోధులతో చేతులు కలిపారు. కొమరాజు లక్ష్మణరావు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ, రాయప్రోలు సుబ్బారావు, గరిమెళ్ళ సత్యనారాయణ మొదలైన తెలుగు రచయితలు తమ రచనలలో ఆమె లక్ష్యాన్ని

ప్రభావితం చేసి మద్దతు ఇచ్చారు. రమాబాయమ్మ, మాడభూషి చూడమ్మ, వింజమూరి కాంతమ్మ, కాంచనపల్లి కనకమ్మ వంటి మహిళా ఉద్యమకారులు ఆమెకు అత్యంత సన్నిహితులు, వీరంతా ఆంధ్రప్రదేశ్ సామాజిక- రాజకీయ అభివృద్ధికి కృషి చేశారు.

ఆమె తన జీవితపు చివరిదశలో లెక్కలేనన్ని సమస్యలను ఎదుర్కొన్నారు. ప్రాణాపాయ స్థితిలో ఆసుపత్రిలో చేరిన ఆమెను ఆదుకునేందుకు

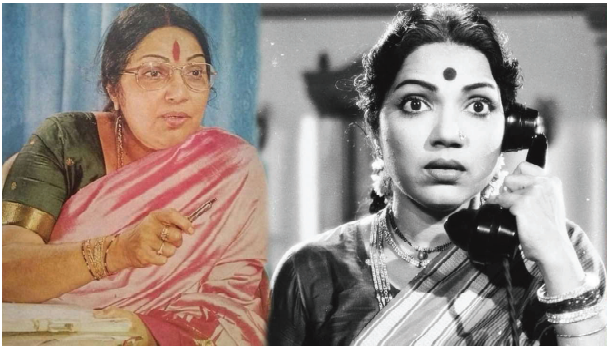
ఎవరూ ముందుకు రాలేదు. ఉత్తమ జాతీయవాదిగా, ప్రముఖ సామాజిక కార్యకర్తగా ఆంధ్రమహిళా సభ (రజతోత్సవ వేడుకల సందర్భంగా) ఆమెకు ఇచ్చిన గౌరవం తప్ప మరే వర్గం నుంచి ఆమెకు తగిన మద్దతు, గుర్తింపు లభించకపోవడం నిజంగా విచారకరం.

వెండితెర ఆత్మకథలు

ప్రముఖ తెలుగు సినిమా నటీమణుల ఆత్మకథలు కూడా తెలుగులో వచ్చాయి. వీటిలో జమున, భానుమతి ... మొదలైన వారివి ఉన్నాయి. నటీమణులుగా సినీ పరిశ్రమలో మహిళలు ఎదుర్కొంటున్న వివిధ సమస్యలను ఈ ఆత్మకథలు వివరించాయి. యాదృచ్ఛికంగా వారంతా తమదైన ప్రతిభతో మొదటితరం నటులుగా ఎదిగారు. ఈ ఆత్మకథల ద్వారా 1920ల నుంచి నేటి వరకు చిత్ర పరిశ్రమలో నటీమణులు ఎదుర్కొన్న తెలియని సమస్యలు, అజ్ఞానాలను అర్థం చేసుకోవచ్చు.

జమునా తీరం

జమున తెలుగు, తమిళ భాషల్లో నుంచి గుర్తింపు తెచ్చుకున్న నటి. ఒకసారి లోక్ సభకు ఎన్నికైన రాజకీయ నాయకురాలు కూడా. రంగస్థల కళాకారుల సమాఖ్య నాటక అకాడమీ చైర్ పర్సన్ గా పనిచేశారు. ఆమె తన ఆత్మకథ జమునాతీరంను ప్రచురించింది. దీనిలో ఆమె

ఇలా పేర్కొంది, 'వెండితెరపై కనిపించే నటీమణులు తెర వెనుక అనేక సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నారు. వారు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. నా కెరీర్లో ఆ సమస్యలను ప్రత్యక్షంగా ఎదుర్కొన్నాను. కానీ నేనెప్పుడూ ఆత్మగౌరవాన్ని కోల్పోలేదు. నేనెప్పుడూ నా జీవితాన్ని ఎవరికీ అర్పించలేదు' అని జమునగారు పేర్కొన్నారు.

సినీ, రాజకీయ రంగాల్లో తన జీవితానుభవా లను సవివరంగా వివరిస్తూ, తన ఆత్మకథలో తాను సాధించిన విజయాలు గురించి వివరించారు. తనకు ఎదురైన అనేక చేదు అనుభవాల గురించి వివరించినప్పటికీ, ఆ సమస్యలు ఎలా, ఎందుకు తలెత్తాయో, ఆ పరిస్థితుల్లో ఎలా మేనేజ్ చేసి విజయవంతంగా బయటపడగలిగారో సరైన కారణాలు చెప్పలేదు.

భానుమతి గారి 'నాలో నేను'

తెలుగు చలనచిత్ర పరిశ్రమలో ప్రముఖ నటి భానుమతిగారు. దక్షిణ భారత చలనచిత్ర చరిత్రలో భానుమతి రామకృష్ణగా ప్రసిద్ధి చెందినవారు. రచయిత్రిగా, గాయనిగా, నటిగా, సంగీత దర్శకురాలిగా, సినీ నిర్మాతగా, దర్శకురాలిగా, ఫిల్మ్ స్టూడియో వ్యవస్థాపకురాలిగా బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి.

భానుమతి రామకృష్ణ తన ఆత్మకథలో తన అనుభవాలు, సామాజిక సమస్యలు, లింగ సమీకరణాల గురించి చాలా ఆసక్తికరంగా వివరించారు. ఆమె కాలంలో ప్రజలు ఎదుర్కొన్న సంఘటనలు మరియు సమస్యల గురించి మరింత సమాచారాన్ని ఈ రచన వెల్లడిస్తుంది. ఒక ఉపాధ్యాయుడి దుష్ప్రవర్తన కారణంగా కొంతమంది తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలను పాఠశాలకు పంపడం మానేసిన పరిస్థితి గురించి కూడా ఇది వివరిస్తుంది.

బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి, అనేక రంగాల్లో అత్యంత ప్రతిభా వంతులైన మేధావి కావడంతో, ఎలాగైనా ఆత్మగౌరవాన్ని కాపాడు కోవాలనుకునేవారు. ఆమె అహంకారి, అహంకారి మహిళ అని సినీ ప్రముఖుల నుంచి విమర్శలు వెల్లువెత్తాయి. ఆమె జీవిత చరిత్రను మేళవించి తెలుగు చలన చిత్ర పరిశ్రమపై రన్సింగ్ కామెంటరీగా ఈ ఆత్మకథను అందించారు. చిత్రపరిశ్రమ చరిత్రలో మారుతున్న పరిస్థితులను ఈ సాహిత్య రచన వెలుగులోకి తెచ్చింది.

చిందు కళాకారిణి ఆత్మకథ

నేను చిందుల ఎల్లమ్మను అనే ఆత్మకథకు డా.కె.ముత్యం సంపాదకత్వం వహించారు. ఈ రచన చిందుల ఎల్లమ్మ ఆత్మకథ. ఎల్లమ్మ అసలు పేరు సరస్వతి. ఈమె 1929లో ఆదిలాబాద్లో జన్మించింది. వారి కుటుంబం రేణుకా ఎల్లమ్మ దేవిని ఆరాధించేది. తల్లిదండ్రులు తమ దేవత పేరుతో ఆమెకు నామకరణం చేశారు. ఆమె యక్షగాన కళాకారిణి. ఆమె దళిత కుటుంబంలో జన్మించారు.

చిందు పనితీరుపై గ్రామస్థులకు నమ్మకం ఉంది మరియు మంచి ఆరోగ్యం మరియు సంపదతో తమ గ్రామం పురోగతి సాధిస్తుందని నమ్మారు.

ఎల్లమ్మ బాధాకరమైన జీవితం

ఎల్లమ్మ ప్రదర్శన నిజంగా ప్రజలకు ఆసక్తికరంగా, ఆకర్షణీయంగా ఉండేది. సరళమైన భాష వాడకం, సులభమైన లయ మరియు తాళం, ప్రదర్శనతో ముడిపడి ఉన్న అద్భుతమైన నృత్య ప్రదర్శన. ఆమె తన జీవితమంతా చిందు ప్రదర్శనకే అంకితం చేసింది. ఆమె నిరుపేద కుటుంబంలో పుట్టింది. పదకొండేళ్ల వయసులో ఆమెకు వివాహం జరిగింది. సంప్రదాయ చిందు నైతికతతో ఎప్పటికీ జీవించాలని భావించిన ఆమె కుటుంబ జీవితంలో కొంత కాలం తర్వాత భర్తను వదిలేసింది.

ఆమె జీవిత చరిత్ర ఇతరుల జీవిత చరిత్రకు పూర్తి భిన్నంగా ఉంటుంది. అలాంటి కళాకారులను జానపద కళాకారులుగా గౌరవించాలని, వారిని బిచ్చగాళ్లుగా చూడొద్దని ఆమె ఆత్మకథ సమాజానికి ఒక బుక్ లెట్ గా మారింది. ఆధునిక సమాజం అని పిలువబడే ఈ రోజుల్లో కూడా ఈ ఆచారం చాలా చోట్ల ఆచరణలో ఉండటం శోచనీయం.

స్త్రీల ఆత్మకథల్లో కనిపించే అంశాలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ తో పాటు భారతదేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలలో మహిళలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను సరిగ్గా అర్థం చేసుకోవడానికి స్త్రీలు రాసిన ఆత్మకథలు చాలా ముఖ్యమైన మూల గ్రంథాలు. స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో, సామాజిక రాజకీయ ఉద్యమాల్లో మహిళల పాత్రను ఎత్తిచూపడంలో చరిత్రకారులు విఫలమయ్యారన్నది వాస్తవం. కొంతమంది మహిళలతో సహా ప్రజాదరణ పొందిన వ్యక్తుల కార్యకలాపాలు మరియు విజయాలను వారు తెలియచేశారు. ఇక్కడ విశ్లేషించబడిన ఆత్మకథలు వాస్తవానికి స్త్రీలు ఎదుర్కొనే సాధారణ మరియు నిర్దిష్ట సమస్యలను వెలుగులోకి తెచ్చాయి. మరియు వారి సహచరులచే తరతరాలుగా అణచివేయబడిన మహిళలను ముందుకు వెళ్ళడానికి ఉపయోగకరమైన సూచనలను అందించాయి.

ఇక్కడ చర్చించిన మహిళల అనుభవాలు ఒకదానికొకటి భిన్నంగా ఉంటాయి. ఏదేమైనా మహిళల ఆత్మకథలు చాలావరకు ఒక నిర్దిష్ట సామాజిక వర్గానికి చెందినవి. వారిలో ఎక్కువమంది సంపన్న కుటుంబ నేపథ్యం నుండి వచ్చారు. కాబట్టి సహజంగానే వారు సమాజంలో ప్రజాదరణ పొందిన వ్యక్తులు అయ్యారు. కానీ ఎల్లమ్మ ఆత్మకథ వంటి రచయితల రచనలు ఇతరుల రచనలకు భిన్నంగా ఉంటాయి. ఆమె తక్కువ సామాజిక వర్గానికి అంటే జోగీనీలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుండటంతో ఇది నిజంగా దయనీయమైన ఆత్మకథగా పేర్కొనడంతో పాటు కొంత వాస్తవానికి దగ్గరగా ఉన్నట్లు పాఠకుని అనిపిస్తుంది .

స్త్రీల ఆత్మకథలు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని వివిధ ప్రాంతాల సామాజిక-సాంస్కృతిక-రాజకీయ పరిస్థితులను వివరిస్తున్నాయి. ఫలానా ప్రాంతంలో కొంత కాలంగా వేలాది బాల్య వివాహాలు ఎలా జరిగాయో మనకు తెలుస్తుంది. ఉదాహరణకు 'పాతివ్రత్యం నుంచి ఫెమినిజం దాకా' ఆత్మకథ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో బాల్యవివాహాల గురించి సంబంధిత సమాచారాన్ని స్పష్టంగా వెలువరించింది. మరో రచన ముసురులో తెలంగాణ ప్రాంత సంస్కృతి కనిపిస్తుంది.

సాధారణంగా అన్ని ఆత్మకథల్లోనూ రచయితలు స్వీయ ప్రశంసలు కురిపించే లక్షణం ఉంటుంది. చాలామంది మహిళా ఆత్మకథలు ఒకప్పుడు ఏదో ఒక జమీందార్ కుటుంబానికి చెందినవారమని, కానీ తరువాత ఏదో ఒక కారణం వల్ల పేదలుగా మారామని పేర్కొన్నారు.

చిందు ఎల్లమ్మ

రచయితలు సాధారణంగా వారు ఆర్థికంగా బాగా ఉన్నారని మరియు సామాజికంగా ప్రజలచే గౌరవించబడతారని పేర్కొన్నారు.

ముగింపు

ప్రతి రచనా సామాజిక-సాంస్కృతిక-రాజకీయ అంశాలను ఖచ్చితంగా ప్రతిబింబిస్తాయనేది వాస్తవం. సంప్రదాయ ఉమ్మడి కుటుంబ వ్యవస్థ పతనానికి, ప్రభుత్వ ఉన్నతాధికారులు, కిందిస్థాయి ఉద్యోగుల మధ్య ఏర్పడిన ఆధిపత్యాలను తొలి తెలుగు మహిళా ఆత్మకథ సత్యవతి ఆత్మకథ 'ఆత్మచరిత్రము' ప్రతిబింబిస్తుంది. 1930వ సంవత్సరంలో ప్రచురితమైన ఆత్మకథలో సమాజం నుండి తగిన ప్రశంసలు పొందడానికి, స్త్రీత్వానికి మోక్షం పొందడానికి మహిళలకు సతీగా మారడం ఉత్తమ ఎంపిక అని పేర్కొంది. సంప్రదాయ విలువలు, సంప్రదాయ సాహిత్యం రచయితను ఎంతగానో ప్రభావితం చేశాయనడంలో సందేహం లేదు. అయితే ఇతర ఆత్మకథలు ఆంగ్ల విద్య ప్రభావితమైన ఆధునిక ఆలోచనలను ప్రతిబింబించాయి. స్త్రీలను పురోగతి వైపు పయనించేలా దారి చూపిస్తున్నాయి.

వెతుకుదాం రండి!

సరిహద్దుల గొలుసులు బిగించి
వేరుపడిపోయాయి ఎక్కడో
మానవతల ఆనవాళ్ళు ...
తెలిస్తేగా పోయిందెప్పుడో
వెతుక్కుంటూ పోవాలి
ఏ మూలన నక్కి చూస్తున్నాయో!!
గొంతుకు ఉరి చుట్టి
పట్టి లాగాలి బయటకు...
ఏ మబ్బులు అడ్డుకుంటున్నాయో
ఏ చోట ఆవిరవుతున్నాయో
నీలినీడల కింద
ఎక్కడ దాగున్నాయో
పొదల చాటున
ఎందుకు మాటువేసాయో
తెలుసా ఎవరికైనా?
అర్థమవుతుందా ఎప్పటికైనా?
మనసులకి మబ్బులు పట్టి
ఆవేశాల నడుమ ఆవిరై
తనను తాను
స్వార్థాన్ని శ్వాసిస్తూ
తూగే బరువుకు
లాభాల లెక్కలు కడుతుంటే...
ఏముంటుంది వచ్చేది?
ఒక్కమాట చివరగా...
అడుగులు కదుపుదామా ఇప్పటికైనా
రాలిపోతున్న ఆశలు బతకడానికి
వెతుకుదామా కోల్పోయిన చోట?
మనుషులుగా మిగలడానికి...

అరుణ ధూళిపాళ

ఫోన్ : 87123 42323

మధ్యతరగతి మకరందం

అమ్మనేర్పిన తొలి పలుకుల నుంచి
అమ్మ ఒడిలో పడుకున్న వెచ్చని నిద్ర నుంచి
అమ్మ మోసిన కట్టెల మోపు నుంచి
పాత బట్టలకు కుట్టేసిన సూది దారం నుంచి
అమ్మ చేసే పరమాన్నం తిన్న
పరమానందం నుంచి
నాన్న వాడిన ఉల్లి - బాడిష నుంచి
నాన్న చెక్కిన పళ్ళుగొర్రు నుంచి
నాన్న దున్నిన గుంటిక వరుసల్లోంచి
నాన్న పేర్చిన బండి పల్లడిదబ్బల నుంచి
నాన్న అల్లిన పుల్లరిజల్ల నుంచి
నాన్న నేసిన పగ్గం - మోకు నుంచి
నాన్న కప్పిన తాటాకు కొట్టం నుంచి
తొండి మొండి చేసి గోటీలు గెలుచుకునే
తమ్ముడు ఆడిన గోటీలాట నుంచి
ఉత్తీత నేర్చుకున్న లంబడోళ్ళ బావి నీళ్ళ నుంచి
అవ్వ వడికిన ఉన్ని కండె నుంచి
తాతన నేసిన నల్ల గొంగడి అంచు నుంచి
గొర్రెంట నడిచిన అడవిదారుల నుంచి
వసతి గృహంలో ప్రార్థన చేసి తిన్న బువ్వ నుంచి
అనుభవాల నుంచి
అనుభవించిన మధురానుభూతి నుంచి...
నేను వికసిస్తాను అనుభూతి కవితనై
నేను ప్రవహిస్తాను అనుభవాల సాగరాన్నై
నేను పరిమళిస్తాను మధ్యతరగతి మకరందాన్నై
నేను మళ్ళీ మళ్ళీ పుడతాను పల్లె కవినై ...

ఎజ్జు మల్లయ్య

ఫోన్ : 9653 871 915

Indian Feminism in the Light of Ammaiyaar and Akka Mahadevi

Dr. Venkata Ramaiah Gampa

Associate Professor

Department of M.I.L.&L.S., Faculty of Arts

University of Delhi, Delhi -110007

Email - gvrmaiah@gmail.com

Abstract: *The concept of Indian Feminism or Classical Feminism is different from the concept of Western Feminism. Some of the characters from Indian mythology are presented as independent and trend-setters. The characters like Tara from the Ramayana and Satyawati from the Mahabharata represent potent women with their voices. Similarly, female characters from the southern Bhakti movement are portrayed as strong and independent women. We can discuss this aspect from a Feminist point of view. In this present paper, Ammaiyaar and Mahadevi Akka are discussed as instances of Indian Feminism.*

Key Words: *Indian Feminism, Classical literature, Mythology, Bhakti, Ammaiyaar, Akka Mahadevi.*

1. INTRODUCTION:

The idea of Feminism started a debate about 'equality' amongst genders; now that there are many genders, the debate has varied, but starting with the crux of the idea, we can try to trace back where inequality started. Many theories describe the beginning of human civilisation depending on myths and facts. Talking about facts, one theory which the basis of today's discussion of science and other studies is that, given by Charles Darwin and myths altogether are a more bottomless ocean to dive in. On the one hand, this reflects the ever-changing nature of nature itself; on the other hand, it describes how maybe concepts as deeply rooted in us as religion, patriarchy or Feminism, for this matter, became indispensable in human nature. Regardless, the time has always shown us how significant concepts, ideas, and theories have degraded their ways to extinction and how little topics or discussion or even mention of thought had amplified their way to becoming so intrinsic in human society that it became hard to imagine one without them. Feminism in modern times seems amplified and hence entangled in its manner where it has excess to a broader range of issues today than ever but also has too many interpretations like what it stands for and what it stands as. Here let's try to detangle it and start to understand the basics.

In India, the idea of Feminism can be read along the same lines while discussing the equality of women folks or empowering women. Still, it is also very different in context, time, acceptance(by both men and women), etc.

Let us start by understanding the position of women in India since the time we know it.

2. Position of Women in India: Pre-Vedic, Vedic and Medieval Southern India:

Pre-Vedic Period :

The earliest source of Indian history is believed to be the Pre-Vedic period. According to developed concepts /theories, India's society during the Pre-Vedic period was matriarchal.

According to historians from the south, Pre -Vedic period was before Aryans came to southeast Asia. Aryans with them brought class division and hence the division of labour, which was no more choice based. Without class division, societal equality existed based on professions and gender equality. Many scholars who had tried to study Pre-Vedic society had concluded that women's position was equivalent to men's. Society back then is expected to be simple in terms of conduct. The workload was majorly divided into food and sustenance. Either gender chose to take up jobs not because they knew a lot about biology back then as we know now but based on who could handle the job better naturally, which turned out that it fitted to man better to hunt and women better to gather—time amplified this to something as more significant as it became work titles for each gender permanently. Theories and myths further emphasised it, calling it to be naturally actual authentic language development be anything between proper and doable. Still, the primary discourse was about general struggles, not man's or woman's work. According to a famous belief widespread, mainly southern Indian ancient society, i.e. Pre-Aryan society was matriarchal, which in belief and exercise still exists.

Vedic Society:

Vedas are the oldest texts. These are stories that majorly depict stories and are unfiltered sources of history. We can read that women during the Vedic period were marked by the migration of Aryans who, with them, brought a four-fold varna system and such division of power not only economically but also gender-wise. Vedic society evolved with the idea of power. Now when people knew to fulfil their basic needs, they wanted more. This began with the idea of capturing, which no sooner became the concept of *Rajya* (Kingdom or Power). Men took up the physical role of guarding, managing and expanding territories. At the same time, women fell into positions of assistance like helping in the field and managing household jobs so that men could do their work though it was not forced at first. No sooner were these titles naturally expected to be accepted by both genders. This is where we can start studying the bifurcation of power in roles regarding gender, etc.

We must understand the difference between gender and varna system discrimination and their respective impacts. Vedic society was partial in giving more importance to women, whom they glorified as a goddess of the house. It was another critical factor that centuries later was seen as one of the reasons for the suppression of women. If we look into the texts available to us and try to draw an image of society from their perspective and not from the contemporary one, they lived peacefully with the structure of society; everything was so general that raising a question was never in the picture. Another reason for this can be read that from all the information we got from texts, there was no significant major discrimination as such; any which existed was because of either the godification of women or because of the efficiency of either gender for doing specific works or the major was four-fold varna system.

Daughters during the Rigveda period had funeral rights, and property rights, too, in case they had no brothers in some other societies where no such right was given to women instead to their husbands. Even the concept of marriage was different from what our modern minds have expected it to be.

Medieval Southern India:

The position of women was degraded gradually all over India for many reasons. But during the Bhakti moment in the medieval period, we can see a stream of self-awareness mainly among a few women poets. The present paper shall try to discuss two prominent women saint-poets, i.e. Karaikkal Ammaiyar and Akka Mahadevi, from South India and how Feminism can be analysed from Indian perspectives.

Karaikal Ammaiyar:

When we see Feminism through the prospect of history, we aim to find out stories about characters (female or not) who realised the worth of females and, despite giving up to societal pressure or general customs and hence reacted out of the box to do "what they want" and not 'what they should'. According to society, in her situation, Karaikal Ammaiyar was supposed to be restricted in her household and explain to every spectator what happened and why and how she was not responsible for whatever happened with her husband. From what can be expected, she was either a good woman or blamed as a witch (if the great court of the audience was not satisfied with her reasons). She was to be with her husband or be miserable without him. Whatever we had discussed so far, all the judgements were given in the hands of everyone except herself. Our protagonist instead chooses to do what she likes.

Ammaiyar is said to be one of the Namayanmars who devoted their lives to Lord Shiva and spread Shaivism. She lived in Karaikkal, Tamilnadu, during the seventh century. Her hagiography is found in Sekkizar's *Periya Puranam*, written in the twelfth century. She had written four works, i.e. "Arputattiruvantati with 101 verses; Tiruvirattai Manimalai with 20 stanzas in *ventaand Kattalaik Kalitturai*; and the two Patikams called *Tiruvallankatu* and *Mutta Tirupatikankal* with 11 verses each and probably wrote the very first Prabandha literature" (Elaine Craddock, *The Anatomy of Devotion: The Life and Poetry of Karaikkal Ammaiyar*. P.5).

The story of Ammaiyar is unique in hagiographical tradition. Dhanadatta and his wife had no children for a long time. After worshipping Lord Shiva, they had a girl named Punitavati. She grew up to become a devotee of Lord Shiva. Punitavati's father arranged her marriage with an established trader, Paramadatta. A trader had to travel for long days. One day, he sent two mangoes to his house for dinner, which his wife received. Later that day, a Shaiva devotee visited her; he was starving. Not having prepared a meal by then, she offered him a mango which he received and left. While enjoying the meal, Paramadatta asked for the mango he had sent earlier.

Lord Shiva gifted her a mango. Having consumed one, he asked for more. The confused wife asked for Lord's help and prayed to him. Paramadatta, having consumed the mango, was astonished by the taste of it and hence asked his wife where she had got it from. He knew that it could not be the mango he had sent. Punitavati told him everything, only for him not to trust her story, for which he asked her to show how Lord gave her the mango. She repeated the process, and Paramadatta was shocked when she received one in her palms right before his eyes. She transferred the fruit to him, which disappeared from his palms. Having witnessed all this, he was left astonished. He realised that his wife was not ordinary and that it would only be a sin for him to hold the title of her husband. One day,

he informed Punitavati that he was leaving for the Pandya dynasty for trade. He left for the same and reached the Pandya dynasty. He married other women who bore him a child too.

To many minds who might consider this story superficially underline the topic of Feminism, we first need to decode the type of society we are discussing. The female member considered an honour of the family is age-old; Punitavati likewise carries the burden of her husband's name. Any lady who would like to choose for themselves would not do it because that might harm their spouse's or father's reputation. Our protagonist chose without bounding herself to such limitations. Generally, ladies might let the issue go only to bear the societal blames or taboos; instead, she chose to reverse the effect, and thus We can also read it in lines of revenge, such as it would be more humiliating for Paramadatta to listen to society blaming him for his wife's actions and in this way Punitavati choose to take up this path to fulfil her vengeance. __

The theory of beauty is confined to women who are bound to look or behave in a certain way to be accepted by society on various levels. Even after being aware of this very prominent nature of society, she willingly loses her beauty to gain power over social norms and likewise challenges them. Her choice of renouncing her beauty would make her face the cruelty of society, and knowing all that, she made such a demand from her Lord, who could have granted her husband back if she had wanted. Still, she chose never to pine or depend on those men or any man, which makes her choice worthy of standing out.

Ammaiyar is a prominent figure during the bhakti movement. It was believed that no human with its body and flesh could reach god; only pure souls could. Punitavati received the honour of being titled 'amma' by her lord shiva and was among the only human who could reach Kailash in body and flesh. This is symbolic that primarily gods do not have a gender bias. We can compare this conclusion as a happy ending to the success story of Punitavati, who began her journey by making odd choices, being determined and stuck to it, thus getting to where she always wanted to be and thus becomes the right choice for women to learn from. **More importantly, only when one chooses to take action can one expect to succeed. Let's read this in simple lines of materialism.**

Akka Mahadevi:

Mahadevi or Akka Mahadevi is a Veerashaiva saint from Karnataka who lived in the twelfth century. She composed several Vachanas in the Kannada language. There are different versions of Akka Mahadevi's hagiography. A Jaina king Kaushika was the ruler of Udatadi. The Shaivite couple Sumati and Nirmalashetti had no children for a long time. After visiting several Shaiva temples, Sumati conceived and delivered a girl child. They named the child Mahadevi. She grew up as a bright girl with unsurpassed beauty, a devotee of Chenna Mallikarjuna. One day king Kaushika, while returning from the ground, saw Mahadevi sitting in front of her house. Upon that sight, he fell in love and informed his ministers that he wanted to marry Mahadevi. Ministers approached Nirmalashetti and informed him of the king's decision. Mahadevi's parents, Nirmalashetti and Sumati, got scared initially but informed their daughter of the king's decision. Mahadevi declined the proposal, saying that the king was a non-Shaivite. Mahadevi was a devotee of Chenna Mallikarjuna from her childhood and decided to marry only him, not any human.

Kaushika, upon learning of Mahadevi's decision not to marry any earthly husband, was immediately disappointed and ordered them to 'offer her anything that she wants or bring her by force to me.' Again, ministers went to Mahadevi's home to inform them of the king's order. The parents of Mahadevi knew that if they refused, they would be put to death. Dreaded by the situation to come upon her parents and to save them, she decided to marry the king. But she had three primary conditions that the king had to agree upon before they were married. The conditions were that he should not interrupt her in her worship of Shiva, touch her without her permission, and allow her to serve her guru as she likes. She said that should king Kaushika violate the three rules, she would leave the king and the palace. King accepted her conditions, and eventually, Mahadevi married king Kaushika and lived with him as his wedded wife. However, Mahadevi devoted her full-time to Lord Shiva's worship while Kaushika eagerly awaited her. Kaushika visited Mahadevi's place several times but was completely submerged in her Lord's worship and serving her guru. Kaushika, frustrated, even ordered Shaiva gurus to be stopped from entering the palace. One day Kaushika entered his wife's room only to be disappointed that she was in puja again; he, being drunk, lost his patience and tried to embrace her, interrupting her Pooja. She tried to protect herself. However, physically strong Kaushika undressed her forcefully. Post this traumatic episode, and distressed Akka Mahadevi then announced that she would immediately call off all her wedding vows given for the fact that the king had violated all the three promises he had agreed upon before marriage and hence violated her body that was dedicated to Lord Shiva, left the room. She threw away her clothes and modesty. From there, she moved to Kalyana Pattanam, the centre of Virashaiva saints. In Anubhava Mantapa (the halls of experience), Allama and Basavanna ran a school for kindred spirits. The Anubhava mandapa head Allama did not accept her at once. A remarkable conversation ensued between the sceptic and love child, becoming a catechism between guru and disciple. (Ramanujan, A.K. speaking of Shiva. P. 112). There was a dialogue between Allama Prabhu and Mahadevi on several religious issues and gods. "When Allama asked the wild-looking woman for her husband's identity, she replied she was

married forever to Cennamallikarjuna. He asked her the obvious question: 'Why take off clothes as if you could peel off illusions by that gesture? And yet robe yourself in tresses of hair? If so free and pure in heart, why replace a sari with a covering of tresses?' Her reply is honest":

Till the fruit is ripe inside, the skin will not fall off.
I felt it would hurt you
if I displayed the body's seals of love.
O brother, don't tease me
needlessly. I'm given entire
into the hands of my Lord
white as jasmine."
(Ibid. p. 112)

On listening to her views on various issues, the mandapa head was convinced, and she was accepted into the Shaiva saints company. After spending some time there, she moved towards Srishailam at the suggestion of Allama Prabhu and others. She experienced several things on her journey. She had written numerous Vachanas in Srishailam. Later, she took Samadhi (buried alive) into the oneness of Lord Shiva at a young age.

Ammaiyar and Akka Mahadevi's Lives: Patriarchal Suppression and Revolt against it

The saints under discussion were suppressed by their family members. In Ammaiyar's life, her husband left her without information and married another woman in another kingdom. Paramadatta, as a husband, was supposed to feel happy about her great devotion. Unfortunately, it did not happen in her life. He was scared of her devotion and felt he might be under her control if he continued living with her. Ammaiyar may curse him. It is a humiliation to him in the patriarchal system.

In devotional history, all women worshipped and imagined the Lord as their husbands but not as fathers. They enjoyed their love in separation (Viraha). However, when it comes to men, they worshipped the Goddess as a mother. They never imagined the Goddess as a lover lest they should get cursed or punished if they imagined her as a lover. It is a purely psychological fear.

The husbands of the saints were also scared of their wives' great devotion. They might have thought that they were an avatar of the Goddess. Therefore, Goddess should be worshipped as a mother and never imagined as a wife; because of that, when Paramadatta came to know about Ammaiyar's arrival at his place, he immediately took his wife along with him to Ammaiyar and fell at her feet. That is the only way to keep away from her. However, it is a punishment to Ammaiyar, as it is so for any woman to live alone without her husband. Society thinks that it is Ammaiyar's mistake that he left her. It has created a system that if any husband leaves his wife, it is the mistake of the woman rather than her husband's, and unfortunately, a man can marry a second time, but a woman cannot. In those conditions, the woman cannot leave the physical world. Ammaiyar also followed the same method. She prayed to Lord Shiva and requested him to transform her beautiful physical body into a skeleton form.

In Mahadevi Akka's life, the patriarchal system suppressed her. The parents of Mahadevi were scared of the king's order and wanted to accept the king's decision. Though Mahadevi was not interested in the marriage with Kaushika, she accepted it for the life of her parents. There are several versions of her life story. In one version, Mahadevi's father was interested in wealth and a relationship with king Kaushika and readily accepted the proposal. Thus, because of the king and the family, she lost her freedom, spirituality, and life. Several Veerashaiva people were in the kingdom, but there was no resistance against the king's decision. Mahadevi's story tells us that Basaveswara and Allama Prabhu took the initiative to spread Veerashaivism in Karnataka. When she went to participate in Anubhavamantapa, Allama Prabhu did not accept her in the beginning and asked questions about her nakedness. It shows that though there is no class, caste and gender discrimination in Veerashaivism, there are some hurdles for women to enter Veerashaiva's Anubhava Mantapa.

3. CONCLUSION:

Though women saints were suppressed more by family and society, they showed anger against the social system. It is reflected in their lives and writings. Ammaiyar showed anger toward her husband and society by leaving human form and acquiring a skeleton form. She won over her husband through her decision. Lord Shiva himself called her amma (mother). It was a great honour to her.

Mahadevi, too, showed her anger by rejecting marriage and walking naked. She had broken the cultural tradition by leaving her husband and clothes. However, she explains her nakedness by saying:
"To the shameless girl

Wearing Mallikarjuna's light, you fool,

Where is the need for a cover and jewel? (Ramanujan, A.K., 1973, 129)"

In her Vachanas, she questions society, especially males. "do breasts alone make a person a female, and a moustache, a male? (Leela mullatti, 1989, 7) She further declares, "I may be female in form, but I am male in spirit". (Ibid)

Future, she questioned the male: "she ridicules the accusations regarding woman as 'Maya' or temptation. She explains: 'if a woman is a temptation to man, so is the man to woman... temptation is thus in a person's mind and not in the sex of a person.' (Leela mullatti, 1989, 7)

Both the women poets broke the culture of writing in Sanskrit. Ammaiyar and Akka Mahadevi wrote in Tamil and Kannada, respectively. They broke the writing style also. They had written in simple desi style. Their target readers were illiterate women whose spiritual message should reach them. Women saints went beyond caste, class, and gender. Both the poetess become trend setters in Bhakti Movement for future poetess.

REFERENCES:

1. Elaine Craddock, The Anatomy of Devotion: The Life and Poetry of KaraikkalAmmaiyar.
2. (accessed in Google on 10/12/2015).
3. Leelamullatti.(1989).The Bhakti Movement the status of women. New Delhi: Shakti Malik Publishers.
4. Ramanujan, A.K.(1985). Speaking of Shiva. Great Britain: Penguin books.

మాతెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ - మాకన్న తల్లికి మంగళారతులు

BHAVA VEENA (భావ వీణ)

Journal of Arts, Literary, Culture & Language Study

(కళలు - సాహిత్య-సాంస్కృతిక భాషాధ్యయన పత్రిక)

Editor : Kolla Sri Krishnarao

E-mail : parisodhanatelugu@gmail.com

7989781963,
9490847482.

Rohini Towers,
2/11 Brodipet,
GUNTUR-2.

Vol. 19 - Issue 8 (3) - August 2022 - ISSN No. : 2456-4702 - RNI No. APTEL/2003/12253 - Rs. : 15/-

EDITORIAL BOARD

Chief Editor

Dr. PITTA SANTHI

M.A.(Tel), M.Sc(Psy), M.Ed., M.Phil(Edu), Ph.D.,

C/o. Dr. Busi Venkataswamy

Holy Homes Apartment, Postal colony ,

4 Th Line, - 522 002, Guntur Dist., A.P. Cell no : 7386529274, 7989781963.

ADVISORY COMMITTEE

- Prof. G. Yohan Babu**, M.A., PhD.
Dept. of Telugu,
Andhra University, Visakhapatnam.
- Prof. K. Madhu Jyothi**, M.A., PhD.
Dept. of Telugu,
Sri Padmavathi Mahila University,
Tirupathi.
- Prof. C. Srirama Chandra Murthy**, M.A., PhD.
Dept. of Telugu, Faculty of Arts,
Benaras Hindu University, Varanasi, Uttar Pradesh.
- Dr. Busi Venkataswamy**, M.A. (Tel), M.A (San),
M.A (Ling), PhD.
Associate Professor, Dept. of Telugu,
Andhra University, Visakhapatnam.
- Thottempudi Sree Ganesh**, M.A., M.Phil
(Computational Linguistics) (Ph.D)
Research Scientist, Centre for Applied Linguistics
and Translation Studies, University of Heidelberg, Germany.
- Prof. Darla Venkateswara Rao**, M.A., M.Phil., Ph.D.
HOD, Dept. of Telugu,
Hyderabad Central University, Hyderabad, Telangana.

ASSOCIATE EDITORS

- Dr. N. R. SADASIVA REDDY**, M.A., M.Phil, PhD.
Associate Professor,
Dept. of Telugu & Comparative Literature,
Sri Krishna Deva Raya University,
Ananthapuram, Andhra Pradesh.
- Prof. V.SANKARA RAO**, M.A., M.A., M.Phil, PhD.
HOD, Dept. of Telugu,
Madras University,
CHENNAI, Tamilnadu.
- Dr. D. SESHUBABU**, M.A., M.Phil, PhD.
Associate Professor, Dept. of Hindi,
Moulana Azad National Urdu University,
HYDERABAD, Telangana.
- Dr. K. Lavanya**, M.A., M.Phil., PhD.
HOD, Dept. of Telugu
Telangana University, Dichpally,
Nizamabad, Telangana.
- Prof. N.V. KRISHNA RAO**, M.A., M.Phil, PhD.
Dept. of Telugu & O.L.,
Acharya Nagarjuna University,
Nagarjuna Nagar, Guntur District.
- Prof. A. JYOTHI**, M.A., M.Phil, PhD.
Dept. of Telugu,
Kakatiya University, Warangal District.
Telangana.

Contents (విషయ సూచిక)

1. జాషువా “క్రీస్తు చరిత్ర” - ధర్మబోధ	- డా॥. నందమూరి లక్ష్మీపార్వతి	6
2. కందుకూరి అజ్ఞానమ్మ - గురజాడ వెంకమ్మ	- ఆచార్య అయ్యగారి సీతా రత్నం	10
3. సురేష్ ‘టైటానిక్’ కథ : కార్మిక హక్కులు	- డా॥. వెంకట రామయ్య గంపా	14
4. సమకాలీన తెలంగాణ కథానిక - స్థానికత	- డా॥. వి. గోపాల్	18
5. ‘మహాధర’ - ‘నూరేళ్ళ క్రితం’ నవల - చారిత్రక కోణం - పరిశీలన	- డా॥. డి. జ్యోతి	22
6. “భారతదేశ చారిత్రక శిల్పాలు - ఒక అవలోకనం”	- డా॥. డి. సహదేవుడు & డా॥. యం. రమేష్	26
7. తెలుగులో భాగలు - వాటి ప్రాముఖ్యత	- సుధామల్ల స్రవంతి	29
8. ఆదెళ్ళ శివకుమార్ నవలలు - వస్తు వైవిధ్యం	- ఆర్. విజయకుమారి	34
9. ఆధునిక సాహిత్యం జీవన చిత్రణ విద్యార్థులపై ప్రభావం	- వి. అనిత	38
10. తెలుగు ప్రజల జీవితాలలో భాగమైన జానపద కళా రూపాలు	- లక్ష్మీ కుమారి వాయిలపల్లి	42
11. తెలంగాణ సాహిత్యాన్ని జాగృతం చేసిన కవులు	- జి. కృష్ణవేణి	49
12. అమ్మకు ఆదివారం లేదా? కథలో - స్త్రీ జీవన చిత్రణ	- కె. నాగరాజు	55
13. కాళోజీ కవిత్యం - రాజకీయాలు	- గంధసీరి రాజేష్	58
14. తెలంగాణ కథా ప్రక్రియలో కులవృత్తుల జీవన చిత్రణ	- గడ్డిమీద మల్లేశం	62
15. తెలుగు భాష ఆధునికరణలో నేడు జరుగుతున్న ప్రయత్నాలు	- జి.చైతన్య	68
16. పోతన భాగవతం - సామాజిక వ్యవస్థ	- ఆలకుంట్ల యాదయ్య	76
17. తెలుగు కథా సాహిత్యం - మాతమ్మ వ్యవస్థ	- డా॥. యస్. స్రవంతి	80
18. “Karnan” – Film Review	- B. Arthi & Dr. Y. Srinivasa Rao	86
19. Culture and Psychology : A Perspective on Perspectival Discourse	- Sivannarayana Bandela	91
20. The Impact of Covid-19 Pandemic on Academic Research : Responses of Students from Indian Universities	- Deepak Kumar Swain & Dr. Sony Kunjappan	95
21. The Political Press in the Telugu Language in Madras Presidency during Colonial Period ; 1919-1947	- Dr. Seelam Srinivasa Rao	103

22. Yerukula : An Endangered Language and It's Revitalization Measures	- M.S.Bhatath Kumar & MCKesava Murty	111
23. An exploratory study on constraints faced by young consumers of Khadi in the Panipat district	- Monika Rohilla & Dr. Anamika Gautam	119
24. Aesthetic Sustainable Wooden art of Bonupalli Village : a Survey and Study	- Mr. Muppidi Rambabu & Dr. Musugu Srinivasa Rao	127
25. Ethnicity and identity crisis among the tribes of Northeast India: Critiquing the role of language and genealogy	- NgamtinlunTouthang	138
26. Cholanadu Madakovil Architectural - A Study	- P. Praveen Kumar & Dr. V. Vivekanandam	150
27. Alangudi Guru Bhagavan Temple A Study	- S. Chandra Mohan & Dr. V. Vivekanandam	155
28. Analysis of Trade and Operational Efficiency of Ports in India	- U. Ilayarasan & Dr. K. Jayaraman	163
29. Inculcating cultural values through mentor (-ship) in Louise Erdrich Tracks	- Vinoth. M	175

★ ★ ★

సురేష్ 'టైటానిక్' కథ : కార్మిక హక్కులు

- డా॥ వెంకట రెమయ్య గంపా

ప్రపంచీకరణ మానవ హక్కులపై ప్రభావం చూపే కొత్త లక్షణాలను ప్రదర్శిస్తుందని చాలా మంది అంగీకరిస్తున్నారు. ప్రపంచీకరణ వలన పెరుగుతున్న మార్కెట్ ఆర్థిక వ్యవస్థ వలన కొత్త ఉత్పత్తి రూపాలను సంతరించుకుంటుంది. అందుకు సమాచార సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తోడయ్యింది.. ఈ పరిణామాల నేపథ్యంలో మానవ హక్కులకు సంబంధించిన చర్చ ఎక్కువగా జరుగుతూ వుంది. ప్రపంచీకరణ స్వేచ్ఛా మార్కెట్ ఆర్థిక వ్యవస్థ విస్తరణతో కార్మిక హక్కులపై చర్చ జరుగుతున్నది. పేద దేశాలలో పెట్టుబడిదారులు, బహుళజాతి సంస్థలు కార్మికుల జీవితాలతో చెలగాట మాడుతున్నారు. కార్మికుల హక్కులను అణచివేస్తున్నారు. లక్షల మంది కార్మికులు కనీస అవసరాలూ తీరకుండా జీవిస్తున్నారు.

అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలు విదేశీ పెట్టుబడులను ఆకర్షించడానికి పోటీపడతాయి, బహుళ జాతి సంస్థలను తప్పి పరచడానికి అనేక రాయితీలను ప్రకటిస్తున్నాయి. పన్ను ప్రోత్సాహకాల భరోసాలను అందిస్తాయి. వారికి అనుకూలంగా కార్మికులను తయారు చేస్తున్నాయి. కార్మికులు యంత్రాలుగా మారిపోతున్నారు. వస్తువు ఉపయోగం తీరిపోయిన తర్వాత పడేసినట్లు కార్మికుల అవసరం తీరగానే వారిని పనినుంచి తొలగించడం లేదా పరిశ్రమలను మూసివేయడం చేస్తున్నారు. ఈ విధానాలు మానవ హక్కులపై విపరీతమైన ప్రభావాన్ని చూపుతున్నాయి. ఆర్థిక భద్రత లేకపోవడం, జీవనోపాధి కోసం ప్రతిరోజు పోరాటం చేయటం, వలసలు వెళ్లటం కార్మికులకు సాధారణ ప్రక్రియగా మారిపోయింది.?

ప్రపంచీకరణ జరుగుతున్నది బహుళజాతి సంస్థలు మరియు పైనాన్ను పెట్టుబడుల రూపంలోనే. ఈ

బహుళజాతి సంస్థలు మరియు పైనాన్ను పెట్టుబడులు సర్వ వ్యాప్తంగా కార్పొరేట్ సంస్థల్ని రూపొందిస్తున్నాయి. అన్ని రంగాలను క్రమంగా ప్రైవేటీకరించడం ద్వారా సత్వర అభివృద్ధి జరుగుతుందని ప్రభుత్వం భావిస్తుంది. అందుకు అనుగుణంగా ప్రభుత్వం గుత్తాధిపత్యం గల సంస్థలను ప్రైవేటు పరం చేస్తున్నది. ఈ ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను బహుళజాతి సంస్థలు కొనుగోలు చేసి తమ ఆధీనంలో పెట్టుకుంటున్నాయి బహుళజాతి కంపెనీలు కేవలం మార్కెట్ వరకు మాత్రమే పరిమితంకాలేదు. తమ మార్కెట్లను సురక్షితంగా ఉంచుకోవడానికి పెంపొందించుకోవడానికి ప్రభుత్వాలను అనునిత్యం ఉపయోగించుకుంటున్నాయి. "బహుళజాతి సంస్థలు రాజకీయ పార్టీలకు నిధులెన్ని తమ చేతుల్లో ఉంచుకుంటున్నాయి. లంచాలనిచ్చి ప్రభుత్వ యంత్రాంగాలను తమకు అనుకూలంగా మార్చుకుంటున్నాయి. రోజులు గడిచే కొద్దీ ఎంతో బలోపేతమై వివిధ దేశాల్లో తమ ఆస్తులను పెంచుకుంటూ పోతున్నాయి.

బహుళజాతి కంపెనీల ప్రవేశంవల్ల భారత దేశానికి చెందిన ప్రతిష్టాత్మక కంపెనీలు సైతం వాటి చేతుల్లోకి పోతున్నాయి. పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందిన దేశాల ప్రజలే ఇవాళ మెరుగైన జీవన ప్రమాణాలు అనుభవిస్తున్నారు. ఆర్థిక వ్యవస్థకు పుష్టిచేకూర్చేది పారిశ్రామికీకరణ అని ఆర్థికవేత్తల అభిప్రాయం. కాని సరళీకరణ ఆర్థిక విధానాల తర్వాత పారిశ్రామిక విధానంలో మార్పు వచ్చింది. ప్రపంచీకరణ ద్వారా ప్రైవేటీకరణ జోరు కొనసాగుతున్నది. అనేక ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను ప్రైవేటీకరించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. ప్రస్తుతం ఖాయిలా పడిన పరిశ్రమలను మూసి వేస్తున్నారు. ఈ ఖాయిలా పడిన పరిశ్రమల్లో అన్ని రకాల పరిశ్రమ

లున్నాయి. ఈ క్రమంలో అనేక ప్రభుత్వ పరిశ్రమలు మూతపడుతున్నాయి. ప్రభుత్వ సంస్థలన్ని ప్రైవేట్ వ్యక్తుల పరమైపోవడాన్ని వివరించే కథ “సురేష్” రాసిన ‘టైటానిక్’ కథ.

ఈ కథ 2001లో ప్రచురించబడింది. విద్యాసాగర్, శ్రీహరి, రాజారావు, సత్యనారాయణ, జలీల్ మొదలైన పాత్రలు “ఆంధ్ర స్టీల్” పరిశ్రమలో పని చేశారు. కొంత కాలం తర్వాత పరిశ్రమలు మూత పడింది. పరిశ్రమలోని సామాగ్రిని తుక్కు కింద లెక్క కట్టడానికి వారు పరిశ్రమకు వచ్చారు. ఆ పరిశ్రమలు తాము పని చేసినప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులను? మూతపడిన తర్వాత కార్మికుల పరిస్థితులను గుర్తుకు తెచ్చుకొని చర్చించడం ఇందులోని కథా వస్తువు. శ్రీహరి అనే యువ ఇంజనీరు ఆంధ్ర స్టీల్స్ పరిశ్రమలు ఇంజనీర్ ట్రైనింగ్ ప్రవేశించినప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులు ప్రస్తుతం పూర్తిగా మారి పోవడం గమనించాడు. కథలో “ఆంధ్ర స్టీల్” (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సంస్థ) పరిశ్రమ ఒకప్పుడు నెలకు వేల టన్నులను ఉత్పత్తి చేసేది. కొన్ని వందల మంది కార్మికులు అందులో పనిచేసే వారు. వివిధ కారణాల వలన పరిశ్రమలు మూతపడి పోవడంతో కార్మికులందరూ రోడ్డున పడ్డారు. జీవనోపాధి కోసం ఒక్కొక్కరు ఒక దారి చూసుకున్నారు. కుటుంబాలు చిన్నాభిన్నం అయిపోయాయి.

“జస్ట్ ఊహించుకో బోనూ! కొన్ని వందల మంది ఉద్యోగులూ, కార్మికులూ, పరిగెత్తే లారీలూ.... చేతినిండా పనితో పాల్గొనడం నిండా చిన్నచిన్న వర్క్ షాపులూ, ఫౌండ్రీలూ, వాళ్ళ కుటుంబాలలో వేలకొద్దీ జనాలూ.... అన్నీ ఎవడో మాంత్రికుడు చెయ్యి ఊపినట్టు మాయమై పోయాయి. హిరోషిమా నగరాన్ని మనం ఎప్పుడూ చూడలేదు గానీ ఆ రోజు అక్కడ...” అని ఒక పాత్ర ద్వారా అక్కడ ఉన్న పరిస్థితిని వివరిస్తాడు రచయిత. కథలో అంతకు పూర్వం ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని వివరిస్తూ “నువ్వేదో ఊహించుకొని ఇక్కడ జేరినట్టున్నావు- పదేళ్ళ క్రితం నేను జేరినట్టు. నిజాని కిదంత తీసివేయ దగ్గదేమీ

కాదు. విశాఖ తర్వాత అంత పేరుంది. నెలనెలా వేలకొద్దీ టన్నుల ఆర్డర్లుండేవి. కార్మికరత్న, యాజమాన్య రత్న వగైరా అవార్డులొచ్చేవి ప్రతియేటా. 88లో ప్రభుత్వం ప్రకటించిన శ్వేత పత్రంలో మంచి మూడో ఉత్తమ కంపెనీగా లెక్కగట్టారు. అయితే ఇప్పుడది గతించిపోయిన స్వర్ణయుగం” అని కథలో కనిపిస్తుంది. అంత గొప్పగా నడిచిన పరిశ్రమలు తర్వాత కాలంలో ప్రపంచీకరణ ఫలితంగా పెట్టుబడిదారుల రాజకీయాలకు బల్యై పోయాయి. వందల మంది కార్మికులు వారి కుటుంబాలు జీవనోపాధిని కోల్పోయారు. పరిశ్రమల యజమానులు తమ లాభం చోటు కార్మికుల సంక్షేమాన్ని కోరుకొని పరిశ్రమలు నడిపినట్లు అయితే వ్యవస్థ ఉత్తమ మార్గంలో ఉంటుంది. ఇది పారిశ్రామిక ఈ కాలంలో కూడా ఎంతో మంది పారిశ్రామికవేత్తలు తమ అభివృద్ధితో పాటు తమ సంస్థలో పని చేసే వారి పట్ల బాధ్యతగా వ్యవహరించారు. ఎంతోమంది ప్రముఖులు అందుకు ఉదాహరణగా ఉన్నారు. బహుళజాతి సంస్థలు ప్రవేశించిన తర్వాత పరిశ్రమలో పనిచేసే కార్మికుల పట్ల మానవతా దృక్పథం పూర్తిగా కనుమరుగైపోయింది. కేవలం వ్యాపార సంబంధాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. వ్యాపార సంబంధాలు ఉన్నచోట రాజ్యాంగంలో కల్పించిన హక్కుల గురించి మాట్లాడుకోవడం తప్పితే ఆచరణలో ఎక్కడా కనిపించదు. చట్టంలో ఉన్న చిన్నపాటి లోపాలను తమకు అనుకూలంగా మలుచుకుని కార్మికుల శ్రమను దోచుకునే ప్రయత్నం చేసి అవసరం తీరిన తర్వాత వారిని పరిశ్రమ నుంచి బయటకు పంపిస్తున్నారు.

శ్రమకు సంబంధించిన హక్కు రాజ్యాంగంలో ఉన్నప్పటికీ వాటి అమలు తగినంత శ్రద్ధ లేదు. ఈ అంశాలకు సంబంధించి పలువురు రాజ్యాంగ న్యైతికత పేరుతో హక్కుల అమలులో జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని ప్రశ్నించారు. కార్మికుల శ్రమకు భద్రత లేదు. రాజ్యాంగంలో పేర్కొన్న ఆదేశ సూత్రాల లోని చాలా అంశాలు ఎవరు శ్రద్ధగా అమలుపరచడం లేదు. రాజ్యాంగంలోని ఆదేశిక సూత్రాలలో అధికరణం 39లో :

“సి) ఉత్పత్తి పరికరాలు, సంపద కేవలం కొద్దిమంది చేతులలో కేంద్రీకృతమై, సామాన్యుల ప్రయోజనాలకు విఘాతం కలగని విధంగా ఆర్థిక విధాన రూపకల్పన.”

అధికరణం 42 : పని చేసే ప్రదేశాలలో మానవీయత, ప్రసూతి సౌకర్యాలు :

ఉద్యోగులు లేక కార్మికుల పనిచేసేందుకు తగిన పరిస్థితులను కల్పించటం, ప్రసూతి సౌకర్యాలను కల్పించటం ప్రభుత్వ బాధ్యత.

అధికరణం 43-ఎ : ఫ్యాక్టరీల నిర్వహణలో కార్మికులకు భాగస్వామ్యం :

పారిశ్రామిక రంగానికి చెందిన ఫ్యాక్టరీలు, ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్లు మొదలైనవాటి నిర్వహణలో కార్మికులను భాగస్వాములను చేసేందుకు తగిన శాసనాలను ప్రభుత్వాలు రూపొందించాలి. (1977లో జరిగిన 42వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా ఈ అధికరణం అదనంగా చేర్చబడింది)” అని ఉంది. కానీ పైన పేర్కొన్న అంశాలు ఏవి అమలైనట్లు కథలో కనిపించదు. అందుకు కారణాలు చాలానే ఉన్నాయి. సంస్థల నడిపించేవారు బాధ్యత తీసుకోకపోవడం, బహుళజాతి సంస్థల ప్రలోభాలకు లోనై బాధ్యతల్లో ఉన్న వారు తప్పు దారిలో వెళ్లడం. అంతకు పూర్వం ఉన్నటువంటి అధికారి లంచాలకు అలవాటు పడడం, పరిశ్రమలు మూత పడటానికి కారణం. లాభాల్లో ఉన్న పరిశ్రమను ప్రైవేటు రంగ పరిశ్రమ ‘స్వతంత్ర స్థితి’ తమ లాభాల కోసం వివిధ మార్గాల ద్వారా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థను మూసి వేయడానికి ప్రయత్నం చేసి, సఫలీకృతం అయింది. దీని ఫలితంగా ప్రభుత్వ సంస్థలో పనిచేసే ఎంతో మంది కార్మికుల జీవితాలు అగమ్యగోచరంగా తయారయ్యాయి. “ఫ్యాక్టరీలో నిరవధికంగా లాకవుట్ ప్రకటించబడింది. వాగుద్దం... తోపులాట... టియర్ గ్యాస్.. తుపాకీ మందు వాసన. కాల్పుల్లో ఏడుగురు ప్రాణాలు వదిలారు. సనా, నాగభూషణం కూడా వాళ్ళల్లో ఉన్నారని మరుసటి రోజు

పేపర్లో వచ్చింది. అంతకుముందు రోజు వచ్చిన దినపత్రిక ఒకటి జాజిచెక్క బల్ల మీద గత నాలుగేళ్ళుగా ఇంకా భద్రంగా అలాగే ఉంది. రాజారావు ఆ బల్ల దగ్గరికి నడిచి దాని మీది దుమ్ము దులిపి, గోధుమ రంగు చారికలతో అతుక్కుపోయిన పేజీలని జాగ్రత్తగా తెరిచి చూస్తున్నాడు. మొదటి పేజీలో హెడ్లైన్ ఉంది ఆ వార్త” అని కథలో రచయిత చెబుతారు. పని చేసే ప్రదేశాలలో మానవీయత, ప్రసూతి సౌకర్యాలు కల్పించాలి అనేటువంటి ఆదేశ సూత్రంలో మానవీయత ఎక్కడా కనిపించలేదు. ఫ్యాక్టరీల నిర్వహణలో కార్మికులకు భాగస్వామ్యం కల్పించాలనేటువంటి ఆదేశ సూత్రం ఇక్కడ పూర్తిగా కనుమరుగై పోయింది కార్మికులకు ఎటువంటి అవకాశం ఇవ్వకుండా యాజమాన్యం పూర్తిగా విస్మరించింది. కార్మికులు పరిశ్రమను తమ శక్తి మేరకు నడుపుకోవడానికి ఇవ్వలేదు. పరిశ్రమలు నడిపిన కారణంగా ప్రపంచీకరణ ముఖ్య లక్షణమైన వస్తు సంస్కృతి ప్రారంభమయింది. వస్తువులను కొనడానికి వ్యక్తులు తాముతుకు మించి ఖర్చు చేయడం మొదలుపెట్టారు. సంపాదించిన మొత్తాన్ని వస్తువుల కొనుగోలుకు, విలాసాలకు అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. “ఏమి మిలియనీరో సారు. కొడుకు కాలేజీ చదువుకీ, బిడ్డ పెండ్లికీ, బారియ రోగాలకీ పాతికవేలు అప్పు పడిన. ఎంత చెట్టుకి అంత గాలన్నట్టు. మా తండల జనం నాలా ఈ రోగాల బారినపడి అప్పులు పాలవకుండా బతుకు నెట్టుకొచ్చిను. నేను మాత్రం అయినకాడికి ఆ ఇల్లు కుదవబెట్టి మన కాలనీలో తేలిన. తండల ఉన్నప్పుడు గంజో గటకో తాగి బతకబడితిమి. ఇక్కడ కంపెనీ లెవెలు మెయింటెయిను జేయను ఫ్యాన్లు, టీవీలూ, గ్యాసు పాయిలు, కాన్వెంటు చదువులు, కట్నాలు, మోపెడ్లు, అప్పులు,” సనా ఇంకా ఆ గుమ్మంలో నిలబడి విస్మయం నిండిన గొంతుతో మాట్లాడుతూనే ఉన్నాడు. అని కథను పాత్ర ద్వారా ఈ కథలో తెలుస్తుంది. పరిశ్రమలు రావడం వల్ల తన కొత్త కొత్త రోగాలు రావడం మొదలయ్యాయి కానీ రోగాలు నయం చేసే ఎటువంటి వైద్య సదుపాయాలు లేక పోయాయి.

ఉపయోగించుకున్న పుస్తకాలు :

1. ప్రాథమిక ఆధారం : టైటానిక్ - సురేష్
2. ద్వితీయ ఆధార గ్రంథం : భారత రాజ్యాంగం. (అనువాద వ్యాఖ్యాత సత్యనారాయణ, పెండ్త్యాల.) విజయవాడ: సుప్రీం లా హౌస్, 2019.

★ ★ ★

మాతెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ - మాకన్న తల్లికి మంగళారతులు

BHAVA VEENA (భావ వీణ)

Journal of Arts, Literary, Culture & Language Study

(కళలు - సాహిత్య-సాంస్కృతిక భాషాధ్యయన పత్రిక)

Editor : Kolla Sri Krishnarao

E-mail : parisodhanatelugu@gmail.com

7989781963,
9490847482.

Rohini Towers,
2/11 Brodipet,
GUNTUR-2.

Vol. 19 - Issue. 9 (1) - September 2022 - ISSN No. : 2456-4702 - RNI No. APTEL/2003/12253 - Rs. : 15/-

EDITORIAL BOARD

Chief Editor

Dr. PITTA SANTHI

M.A.(Tel), M.Sc(Psy), M.Ed., M.Phil(Edu), Ph.D.,

C/o. Dr. Busi Venkataswamy

Holy Homes Apartment, Postal colony ,

4 Th Line, - 522 002, Guntur Dist., A.P. Cell no : 7386529274, 7989781963.

ADVISORY COMMITTEE

1. **Prof. G. Yohan Babu**, M.A., PhD.
Dept. of Telugu,
Andhra University, Visakhapatnam.
2. **Prof. K. Madhu Jyothi**, M.A., PhD.
Dept. of Telugu,
Sri Padmavathi Mahila University,
Tirupathi.
3. **Prof. C. Srirama Chandra Murthy**, M.A., PhD.
Dept. of Telugu, Faculty of Arts,
Benaras Hindu University, Varanasi, Uttar Pradesh.
4. **Dr. Busi Venkataswamy**, M.A. (Tel), M.A (San),
M.A (Ling), PhD.
Associate Professor, Dept. of Telugu,
Andhra University, Visakhapatnam.
5. **Thottempudi Sree Ganesh**, M.A., M.Phil
(Computational Linguistics) (Ph.D)
Research Scientist, Centre for Applied Linguistics
and Translation Studies, University of Heidelberg, Germany.
6. **Prof. Darla Venkateswara Rao**, M.A., M.Phil., Ph.D.
HOD, Dept. of Telugu,
Hyderabad Central University, Hyderabad, Telangana.
7. **Prof. T. Ramaprasad Reddy**
Dean- Faculty of Education & Faculty of Arts,
Yogi Vemana University Kadapa, Andhra Pradesh.
8. **Dr. T. Swaruparani**
Principal,
St Joseph's College of Education for Women,
Sambasivapet, Guntur, Andhra Pradesh.

ASSOCIATE EDITORS

1. **Dr. N. R. SADASIVA REDDY**, M.A., M.Phil, PhD.
Associate Professor,
Dept. of Telugu & Comparative Literature,
Sri Krishna Deva Raya University,
Ananthapuram, Andhra Pradesh.
2. **Prof. V.SANKARA RAO**, M.A., M.A., M.Phil, PhD.
HOD, Dept. of Telugu,
Madras University,
CHENNAI, Tamilnadu.
3. **Dr. D. SESHUBABU**, M.A., M.Phil, PhD.
Associate Professor, Dept. of Hindi,
Moulana Azad National Urdu University,
HYDERABAD, Telangana.
4. **Dr. K. Lavanya**, M.A., M.Phil., PhD.
HOD, Dept. of Telugu
Telangana University, Dichpally,
Nizamabad, Telangana.

Contents (విషయ సూచిక)

1. సహృదయ సాహితీవేత్త ఆచార్య బన్న అయిలయ్య	- ఆచార్య దార్ల వెంకటేశ్వరరావు	6
2. డా॥ ఆర్.కె. నారాయణ్ నా రోజుల్లో	- డా॥ నందమూరి లక్ష్మీపార్వతి	11
3. తెలంగాణ కథా సాహిత్యం - జాతశ్రీ కుల వృత్తుల కథలు	- ఆలకుంట్ల యాదయ్య	14
4. వట్టికోట ఆళ్వారుస్వామి ప్రజల మనిషి ఇతివృత్తం- పాత్రల స్వభావం	- భీమరాం దిలీప్ చంద్ర	20
5. విద్యారణ విజయం (నాటకం) - సామాజికాంశాల పరిశీలన	- డా॥ సి. నర్సింహులు	26
6. పాటకు పట్టం కట్టిన దేవులపల్లి	- డా॥ ఆగపాటి రాజ్ కుమార్	30
7. దళిత సంచార కులాల సాహిత్యం	- డా॥ గోపని చంద్రయ్య	33
8. NEP 2020 : భారతీయ విద్యా పరివర్తనలో ముందడుగు?	- డా॥ R.S.S. నెహ్రూ	38
9. భవన నిర్మాణ రంగంలో ప్రీ - లాంచ్ ఆఫర్స్ (Pre-launch Offers) చట్ట సమ్మతమేనా?	- డా॥ పి.వి.కె.యస్. రామారావు	45
10. గోండుల సంప్రదాయ వృత్తి గాయకులు, సంగీత విద్వాంసులు పర్థాన్ గిరిజనులు	- డా॥ సకినాల పౌలు	47
11. మల్లవరపు జాన్ జీవన రేఖలు	- గిడ్డమ్మ	53
12. జానపద కళారూపం ఒగ్గుకథ	- ఇస్లావత్ రమేష్	59
13. జైన వాఙ్మయం - కథా సాహిత్యం	- డా॥ ఆర్. కుసుమ కుమారి	63
14. రాయలసీమ రచయిత్రుల కథల్లోని ఇతివృత్త వైవిధ్యం	- కోడూరు జయప్రకాష్	68
15. కథాసాహితీ కథల సంకలనాలు-కులవివక్ష కథాంశాల పరిశీలన (2008 నుండి 2019 వరకు)	- లెంక సత్యనారాయణ	73
16. జయంతి ప్రకాశ శర్మ కథలు-కుటుంబం, మానవతా విలువలు	- మొండి స్వామి	79
17. షేక్స్పియర్ రచనల్లో భాష - సృజనాత్మకత పరిశీలన : భాష మరియు సృజనాత్మకత	- మురళీ. బాసా	85
18. ప్రపంచీకరణ - కరువు	- డా॥ వి. శాంతిలక్ష్మి	91
19. ప్రబంధ చిలుకల ప్రాశస్త్యం	- శ్రీగాకోళపు సత్యభగవాన్ &	93
20. తెలంగాణ నవలలు - కులవృత్తుల ప్రస్తావన	- సుధామల్ల స్రవంతి	99
21. “ఉత్తరాంధ్ర గిరిజనుల ఆరాధ్యదైవం మోదుకొండమ్మ వైశిష్ట్యం”	- డా॥ పెండ్యాల లావణ్య & డా॥ బూసి వెంకటస్వామి	106
22. Digital Education : Vision, Perspectives and Problems in Changing Paradigms of NEP- 2020	- Akash Kumar	111

23. Problems of Geography Teaching in Indian Schools : Some Reflections	- Bidhan Gantait	118
24. Ruler and Poets : Literary Politics	- Venkata Ramaiah Gampa	126
25. One nation one election implementation – Issues and Challenges	- Dr. A. Shankar	132
26. Vamana Purana on Food, Shelter and Cloth	- Dr. Asa Devi. G	141
27. Problems Faced by Higher Education Teachers in Online Teaching and Evaluation	- Dr. O. Kasinathan & - C. Jerald Mathew	145
28. English Language Teachers' Attitude towards the Use of English as a Medium of Instruction in Tripura	- Srirupa Poddar	149
29. Rajaji's Formula and Partition of India	- Dr. G. Ssthiya Devi	155
30. The Guiding Principles of Right to Education Act in Andhra Pradesh	- B. Nagarathnam Reddy & - Dr. A.V.N. Reddy	159

Ruler and Poets : Literary Politics

(Sri Krishnadevarayalu, Nandi Thimmana, Tenali Ramakrishna Kavi)

- Venkata Ramaiah Gampa

Sri Krishna Deva Raya and the Bhuvana Vijayam, the literary court set up and patronized by him occupy a place of eminence in the history of the Telugu literature. That it continues to be performed and relished as ever even by illiterates speaks volumes of its immense popularity among the Telugu-speaking people. The denizens of the world of literature are quite familiar with the Bhuvana Vijayam and its founder *Sri Krishna Deva Raya*, fondly remembered as the Andhra Bhoja. There has been a lot of discussion, review and critique of the great emperor as much as the eight poets called Ashta Diggajas, who adored his court, the Bhuvana Vijayam, and their writings.

The usual tendency is that once a person is admired and acknowledged as an icon, everything about him tends to be glorified, and the darker side, if any, would be conveniently overlooked. It would be taboo to attempt an objective analysis of someone who is already a legend and any such attempt undoubtedly would become an object of harsh trolling. Every human is bound to be a mix of good and bad and the normal share of human wickedness is, of course, inevitable. In spite of it, the label that is ultimately attached to a man customarily depends on the shade that is predominant. Both fame and notoriety ensure a place in history but the way the world celebrates them would be notably different. At this juncture, it may be noted that the fifth centenary commemorating ruler, poet and patron *Sri Krishna*

Deva Raya's birth is celebrated with great enthusiasm by the Telugu-speaking people as well as several other sections.

We need to consider why we celebrate the fifth birth centenary celebration of a ruler of the medieval period with so much pomp. Is it that we consider him just as a great ruler and celebrate the glory of his reign? Or it is that we take into account his yeomanry service to the realm of the Telugu literature? Or is it a tribute to his multifaceted personality as a beloved ruler as well as a poet and a patron of literature?

If we think of *Sri Krishna Deva Raya* merely as an able and successful political figure, there are numerous other rulers who are quite as effective, but it is obvious that what captures our imagination more is the indelible impression they left on the landscape of literature. *Chola* emperor *Raja Raja Narendra*, in spite of his limited fame as a ruler, is still remembered by the Telugu people for his invaluable role as the prime sponsor of the birth of the Telugu version of the great epic *Maha Bharata*. Much on the same lines, *Sri Krishna Deva Raya's* significance far transcends the boundaries of the political sphere and he conjures up for us the image of a colossal literary figure and that is the emotion inspiring the grandeur of the ongoing celebrations. What *Sri Krishna Deva Raya* did to the Telugu language and its poets is undoubtedly priceless so much so that it is not an exaggeration to say that he has in effect immortalized himself to be com-

memorated not only by the Telugu people but several other sections of all lovers of literature. It is worth noting at this juncture that the fifth centenary of his birth is celebrated in several places across the nation.

It is very fitting that we remember another amazing persona also in this context namely *Timmarusu*, *Sri Krishna Deva Raya*'s prime minister, and the literary court of eminence called the BHUVANA VIJAYAM is indispensable with these two names. This is the court that has left *Sri Krishna Deva Raya*'s footprints on the sands of time forever. It is common knowledge that the idea of the court was to promote and nurture literary activity. If we raise the question why he set up this court, the simple answer, of course, would seem to be his immense love for language and literature. But there is the need to probe a little further and examine whether there were some more factors that went behind setting up the BHUVANA VIJAYAM apart from his taste for literature, what role *Timmarusu* played in it and if he did, how far his role has been duly recognized and acknowledged in the course of history, whether his effort is commemorated and honoured adequately during the current celebrations, how the assembly of the eight poets called the ASHTA DIGGAJAS came about and who was instrumental in putting it together.

As we go about examining the factors that went into making the Bhuvana Vijayam, it would be helpful to first familiarize ourselves with the literary conditions prevailing at the time. Being devoted to literary endeavour full-time was never a cakewalk and right from Nannaya, the first literary figure of eminence in the history of Telugu literature, to Ashta Diggajas, every poet

had a lot of struggle to go through before he could create a noteworthy identity for himself. Each of them would approach the patron and establish their unique literary abilities and went on to produce great literary works. More often than not, the rulers looked upon these poets as a liability and they would often be reluctant to extend their support to any more than just one or two. From *Raja Raja Narendra* to the rulers of *Vijaya Nagara*, we hardly see the instance of a king having more than one court poet at a time. But in the case of *Sri Krishna Deva Raya*, it is remarkable that he not only chose, very liberally, to support eight poets simultaneously but also set up a court called the Bhuvana Vijayam that was dedicated exclusively to literary endeavour. We would do well to contemplate what possibly influenced *Sri Krishna Deva Raya*'s outlook in this direction.

It goes without saying that every milestone in the history of literature is influenced profoundly by the contemporary political as well as socio-economic realities. With this understanding, we need to take a look at the conditions that prevailed prior to *Sri Krishna Deva Raya*'s ascent to the throne.

The period following the fall of the *Kakatiya* Empire in particular witnessed the rise of numerous small kingdoms. The dynasties of *Velamas*, *Reddys*, *Vijaya Nagara* kings and the *Padma Nayakas* controlled different territories. Though they had the common point that all of them worked for the uplift and restoration of the glory of the *Hindu* religion, they lacked mutual harmony and wars were common and frequent. In such a scenario, it stands to logic to be convinced that the same hatred

must invariably have been shared by the court poets of those rulers too. Examples of such hatred may be found even in the ancient times. Holding competitive events to assess and reward poets was also a common practice. An interesting episode of this kind as per the records of history relates to *Tikkana* who, in the wake of the defeat of his patron *Manuma Siddhi*, approaches *Kakatiya* emperor *Ganapati Deva*, overpowers the poets in the latter's court thus managing to impress him with his poetic genius and eventually helps restore *Manuma Siddhi*'s lost power. In other words, it was an instance of a literary war between *Tikkana* and *Ganapati Deva*'s court poets in which *Tikkana* unequivocally emerged the victor. This phenomenon of what may be called literary hostility seems to have continued into the medieval and modern periods as well.

Apparently, such hostility reached a formidable peak during the 15th and the 16th centuries. The debate between *Srinatha* and *Dindima Bhattu* is a very interesting example of competitive events between literary giants. We come across several characters in history with the same name but the *Dindima Bhattu* in question here was the one with the title *Saavabhouma* who was also the grandson of *Hari Hara Raya II* and was in the court of *Deva Raya II*. The poem quoted hereunder establishes the character and intensity of poetic rivalry. The poem which appears in *Srinatha*'s *skashi khanda*, meaning "Is it possible to sleep well, to enjoy sex or food or other luxuries and comforts when you know there is a rival who is as good as you?", reflects *Srinatha*'s mindset according to critics. It is natural for anyone who considers himself the

best in his domain to become sleepless if he comes across someone who is equally competent and the poet is not an exception either in this regard. *Srinatha* must have experienced the same and he echoed his state of mind in the above poem.

During *Srinatha*'s time, the Kannada kingdom was under the rule of *Deva Raya II* and the former was the head of education under *Pedakomati Vema Reddy*. In his visit to *Vidya Nagara*, as he was asked about where he hailed from, *Srinatha* responded through a poem sings the glory of the kingdom of *Kondaveedu* that *Srinatha* hailed from. To be objective, it would have sufficed even if he answered it straight in a word but that he chose to make out of it an opportunity to praise his land makes the poet's attitude and objectives clear. Further, it establishes the scale of the feelings of rivalry that existed then. And it was in this spiteful atmosphere that the Vijaya Nagara Empire under *Deva Raya II* scaled the heights not only of economic prosperity but also of literary accomplishment. And it was in the same bitter environment that *Srinatha* beat *Dindima Bhattu* in a literary debate. The empire saw remarkable political stability and rapid territorial expansion during the reign of *Saluva* and *Tuluva* dynasties. During *Sri Krishna Deva Raya*'s reign, most part of Andhra Pradesh was under his control. Formidable military power combined with unwavering economic self-sufficiency added to the strength of the empire. It was capable not only of protecting itself but also of deliberate expansion. But that was not enough. It was also crucial to have unbeatable literary strength to take on the challenges likely to be offered by those from other parts of the

country. This presents to us a key dimension of *Sri Krishna Deva Raya*'s personality. With his military might, he could easily overpower physical aggressions on his territory and people, but to face a literary challenge, it would take a mighty scholar. A war is war be it literary or physical and *Sri Krishna Deva Raya* was not the kind of person to accept an occasional defeat as an option, which is typical of the community of rulers in general. Portraying *Sri Krishna Deva Raya*'s personality, an excerpt from the book *Sri Krishna Deva Raya Charitram* by *Vishnubhotla Suryanarayana Rao* reads, "It was noted by historian *Paes* that *Sri Krishna Deva Raya* was an irritable person. His anger was terrifying when he did get angry. Being a ruler, there was in him as much pride as elegance. Both friends and foes would conduct themselves with utmost obedience in the presence of the great king. It is without doubt that he is vane. When *Adil Shah*, following his defeat, sent an ambassador to make peace, the way *Sri Krishna Deva Raya* treated the ambassador with contempt and laid down conditions demanding that *Adil Shah* kiss his feet reflects an attitude of tyranny and conceit." It points to the fact that he would not tolerate a loss of any kind to an enemy. Even *Timmarusu* who is considered the king's mentor would often go by the latter's word. That apart, the king had a taste for literature right from his childhood. So did *Timmarusu* too. That influence was evident on the king. He must have grown up listening to the account of his ancestors' service to literature and incidents of poets from other regions overwhelming their own poets. *Timmarusu* was equally aware of all these things.

In these circumstances, as *Timmarusu* longed for his king's victory in every realm, he had a brainchild and that is what we call the *Bhuvana Vijayam*. *Timmarusu* was adept at war strategies and maneuvers. *Sri Krishna Deva Raya*'s predecessors like *Saluva Narasimha*, *Tuluva Narasa Nayaka* and *Veera Narasimha Deva Raya* all had held *Timmarusu* in great respect and assiduously followed his advice. With regard to wartime decisions in particular, *Timmarusu* was considered an authority. Much in the same way, the birth of the *Bhuvana Vijayam* was meant to ensure victory in literary wars. It was upon *Timmarusu*'s suggestion that *Sri Krishna Deva Raya* set up the court of poets. He identified and assembled even poets from other regions who would be able to take on any outside literary challenge. Several poets found a place in the court by way of *Timmarusu*'s reference. He was thus an inalienable part of the constitution of the court. Besides, he was well versed not only with Sanskrit and Telugu but also Kannada and Parsi. He had authored a commentary on the Sanskrit work *Bala Bharata* by *Agastyeswara*. This intellectual capability endeared him to a number of scholars and poets who, in turn, were referred to the king. It was through such recommendation by him that renowned poets like *Allasani Peddana*, *Nandi Timmana*, *Tenali Ramakrishna* and *Madaya Gari Mallana* found a place in *Sri Krishna Deva Raya*'s court.

Both *Allasani Peddana* and *Nandi Timmana*, apart from their distinction as illustrious poets, also served as heads of provinces for a while before they were introduced to the king. *Allasani Peddana* was known to *Sri*

Krishna Deva Raya even before his coronation.

Tenali Ramakrishna was initially a follower of the *Shaiva* faith and dedicated one of his early works to *Ooradevayya*, a minister under *Gopa Mantri* in the *Kondaveedu* court. He was liked by the minister and was introduced to his master *Gopa Mantri*, who happened to be *Timmarusu*'s maternal uncle and that is how *Tenali Ramakrishna* gained access to *Sri Krishna Deva Raya*'s court. He earned a very special face in the court and it is needless to mention how popular he is to this day.

Timmarusu's nephews *Gopana Mantri* and *Appana Mantri* who were appointed by *Sri Krishna Deva Raya* in charge of *Kondaveedu* and *Vinukonda* territories were also instrumental in introducing poets of eminence to the *Vijaya Nagara* court. *Madaya Gari Mallana* had been the court poet of *Appana Mantri* before he became a part of the *Bhuvana Vijaya* and his work *Raja Shekhara Charitra* was dedicated to *Appana Mantri*.

Legend has it that the poets who attended *Sri Krishna Deva Raya*'s *Parishads* were assessed and rewarded as per the king's discretion. Some of them would eventually win a place in the *Bhuvana Vijaya*. Evidently, a great number of poets who heard of the king's love for literature tried their luck seeking royal patronage and not everyone would succeed. Poets desperately competed for a place in *Sri Krishna Deva Raya*'s court and that is understandable considering the wealth amassed in the royal treasure. The book *Rayala Naati Rasikataa Jeevanamu* by *Puttaparthi*

Narayanacharya estimates the wealth in *Sri Krishna Deva Raya*'s treasury to the tune of 99 crores 56 lakhs in currency, jewelry worth 4 crores and gems worth 6 crores 56 lakhs. After putting aside 60 lakhs for charity and grants to temples and monasteries, there was a net surplus of 10 crores 24 lakhs. It is therefore justified a poet would leave no stone unturned to gain entry in the royal court. Poets like *Kamsali Bhadrappa*, *Pidumarthi Somanatha*, *Pidumarti Basava Kavi*, *Vellanki Tata Botlu*, *Vennelaganti Soorana* and *Kota Siva Ramayya* are named contemporaries of *Sri Krishna Deva Raya* though there is no evidence to substantiate that they were a part of the king's court.

It may hence be established how *Timmarusu* played a vital role in the constitution of the *Bhuvana Vijaya* which is responsible for *Sri Krishna Deva Raya*'s timeless fame as such. While we are full of appreciation for the great king's services in the field of Telugu literature, the part played by *Timmarusu* cannot be underrated. However, it is saddening to note that *Timmarusu*'s name hardly found a mention during the fifth centenary celebrations. Historians, literary experts as well as literary lovers somehow forgot the great minister and scholar who deserves to be honoured for ages across history was lost somewhere in the pages of history. An article mentioning how *Timmarusu* was overlooked during the celebrations was featured in the *Andhra Bhoomi* daily dated 6 August 2010. It is a dire need of the hour that scholars of history and literature take a relook at these issues from a realistic perspective.

Bibliography :

1. Narayanacharya, Puttaparthi. Rayala Naati Rasikataa Jeevanamu. Kadapa: Vidyodaya Publications, 1957.
2. Veeranjanyulu, Avancha. Tikkana Nirvachanottara Ramayana Samalochanam. Anantpur. 1988.
3. Subba Rao, Konda. Panduranga Mahatmyamu – Rachana Soundaryamu. Guntur. 1994.
4. Suryanarayana Rao, Vishnubhotla. Sri Krishna Deva Raya Charitram. Chennapuri: Vaavilla Rama Shaastrulu and Sons, 1951.
5. Andhra Bhoomi Telugu daily district edition. 6 August 2010.

★ ★ ★

మాతెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ - మాకన్న తల్లికి మంగళారతులు

BHAVA VEENA (భావ వీణ)

Journal of Arts, Literary, Culture & Language Study

(కళలు - సాహిత్య-సాంస్కృతిక భాషాధ్యయన పత్రిక)

Editor : Kolla Sri Krishnarao

E-mail : parisodhanatelugu@gmail.com

7989781963,
9490847482.

Rohini Towers,
2/11 Brodipet,
GUNTUR-2.

Vol. 19 - Issue 8 (2) - August 2022 - ISSN No. : 2456-4702 - RNI No. APTEL/2003/12253 - Rs. : 15/-

EDITORIAL BOARD

Chief Editor

Dr. PITTA SANTHI

M.A.(Tel), M.Sc(Psy), M.Ed., M.Phil(Edu), Ph.D.,

C/o. Dr. Busi Venkataswamy

Holy Homes Apartment, Postal colony ,

4 Th Line, - 522 002, Guntur Dist., A.P. Cell no : 7386529274, 7989781963.

ADVISORY COMMITTEE

1. **Prof. G. Yohan Babu**, M.A., PhD.
Dept. of Telugu,
Andhra University, Visakhapatnam.
2. **Prof. K. Madhu Jyothi**, M.A., PhD.
Dept. of Telugu,
Sri Padmavathi Mahila University,
Tirupathi.
3. **Prof. C. Srirama Chandra Murthy**, M.A., PhD.
Dept. of Telugu, Faculty of Arts,
Benaras Hindu University, Varanasi, Uttar Pradesh.
4. **Dr. Busi Venkataswamy**, M.A. (Tel), M.A (San),
M.A (Ling), PhD.
Associate Professor, Dept. of Telugu,
Andhra University, Visakhapatnam.
5. **Thottempudi Sree Ganesh**, M.A., M.Phil
(Computational Linguistics) (Ph.D)
Research Scientist, Centre for Applied Linguistics
and Translation Studies, University of Heidelberg, Germany.
6. **Prof. Darla Venkateswara Rao**, M.A., M.Phil., Ph.D.
HOD, Dept. of Telugu,
Hyderabad Central University, Hyderabad, Telangana.

ASSOCIATE EDITORS

1. **Dr. N. R. SADASIVA REDDY**, M.A., M.Phil, PhD.
Associate Professor,
Dept. of Telugu & Comparative Literature,
Sri Krishna Deva Raya University,
Ananthapuram, Andhra Pradesh.
2. **Prof. V. SANKARA RAO**, M.A., M.A., M.Phil, PhD.
HOD, Dept. of Telugu,
Madras University,
CHENNAI, Tamilnadu.
3. **Dr. D. SESHUBABU**, M.A., M.Phil, PhD.
Associate Professor, Dept. of Hindi,
Moulana Azad National Urdu University,
HYDERABAD, Telangana.
4. **Dr. K. Lavanya**, M.A., M.Phil., PhD.
HOD, Dept. of Telugu
Telangana University, Dichpally,
Nizamabad, Telangana.
5. **Prof. N.V. KRISHNA RAO**, M.A., M.Phil, PhD.
Dept. of Telugu & O.L.,
Acharya Nagarjuna University,
Nagarjuna Nagar, Guntur District.
6. **Prof. A. JYOTHI**, M.A., M.Phil, PhD.
Dept. of Telugu,
Kakatiya University, Warangal District.
Telangana.

7. **Dr. J. VENKATARAMANA**, M.A., M.Phil, PhD.
Associate Professor, Dept. of Modern Indian Languages,
Madhurai Kamaraj University, Madhurai,
Tamilnadu.
8. **Dr. N. Eswar Reddy**, M.A., PhD.
Associate Professor, Dept. of Telugu,
Yogi Vemana University, Kadapa.
9. **Prof. P.R. Harinadh**, M.A., M.Ed., M.Phil, PhD.
Dept. of Telugu,
Regional Institute of Education (NCRT)
Manasa Gangotri, Mysore, Karnataka.
10. **Dr. B. Tirupathi**, M.A., PhD.
Associate Professor, Dept. of Telugu,
Dravidian University, Kuppam, Chittoor Dist.
11. **Dr. T. SATYANARAYANA**, M.A., M.Phil, PhD.
Asst. Professor, Dept. of Telugu,
Adikavi Nannaya University,
RAJAMUNDRI, East Godavari, A.P.
12. **Mr. D.ESWARARAO**, M.A.,
Principal,
P.A.S.College, PEDANANDIPADU-522 235,
Guntur, A.P.
13. **Dr. P. VIJAYA KUMAR**, M.A., M.Phil, PhD.
Vice Principal,
Govt. Degree College, Yemmiganuru.
14. **Dr. K. RAVI**, M.A., M.Phil, PhD.
HOD, Dept. of Telugu,
Govt. Degree College, Narayanapuram.
15. **Dr. Kakani Sudhakar**, M.A., M.Phil., PhD.
Dept. of Telugu,
Govt. Arts College, Rajahmundry.
16. **Dr. P. Srinivasa Rao**, M.A., M.Phil., PhD.
Guest Faculty, Dept. of Telugu,
Potti Sriramulu University, Bommuru.
17. **Dr. Ch. Praveen Kumar**, M.A., M.Phil., PhD.
PDF Scholar, Dept. of Telugu,
Kakatiya University, Warangal.
18. **Dr. N. Rambabu**, M.A., M.Phil., PhD.
Project Senior Fellow, Dept. of Classical
Literature, Nellore.
19. **Dr. G. Sailamma**, M.A., M.Phil., PhD.
Editorial Assistat,
Centre for Publications Dravidian University,
Kuppam, Chittoor Dist.
20. **Dr. M. Sangeetha Rao**, M.A., M.Phil., PhD.
Guest Faculty, Dept. of Telugu,
Central University of Andhra Pradesh,
Ananthapuram District. A.P.
21. **Dr. M. Prasad**, M.A., M.A. (San), PhD. Diploma in Malayalam.
School Assistant (Telugu)
Govt. High School,
Rapuru, SPSR Nellore.
22. **Dr. Mark Poloneyes**, M.A., M.Phil., PhD.
Principal & HOD,
P.G. Centre, Gadwal,
Palamuru University, Mahabobnagar, Telangana.

LEGAL ADVISER

Dr. A. GURAVIAH, M.A., L.L.M., PhD.,

Principal & Research Guide, Dept., of Law, A. C. Law College, GUNTUR - 522 002, A.P.

DTP & PRINTING

TENALI PRAKASH, G.L.S. GRAPHICS, LEMALLE, Guntur. 94 94 660 509.

గమనిక : రచయితల అభిప్రాయములతో సంపాదక వర్గమునకు సంబంధం లేదు - ఎడిటర్.

Edited, Printed, Published and owned by Kolla Srikrishna Rao, Rohini Towers, 2/11 Brodipet,
GUNTUR - 522 002. Andhra Pradesh. Cell : 7386529274, 7989781963.
E-mail : parisodhanatelugu@gmail.com. Printed at : GLS Enterprises, Kavitha Nagar, Guntur - 522 002. Ph. 94 94 660 509.

Contents (విషయ సూచిక)

1. జూపాక సుభద్ర కథల్లో ఇతివృత్త వైవిధ్యం	- యం. మల్లమ్మ	6
2. పాత్ర సృజన ప్రకరణ ప్రబంధ వక్రతల పద్ధతి	- ఆచార్య బూదాటి వేంకటేశ్వర్లు	10
3. కాళీపట్నం రామారావు 'యజ్ఞం' కథ: ఆధునికత - హక్కుల చర్చ	- డా॥ వెంకట రామయ్య గంపా	15
4. రారా కథలు - సమాజ జీవిత చిత్రణ	- టి. హజరత్తయ్య	21
5. సంఘ సంస్కరణవాది మన వేమన	- డా॥ పల్లా కృష్ణ	24
6. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ నుండి - ప్రపంచీకరణ వ్యవస్థ దాకా...	- డా॥ వి. శాంతిలక్ష్మి	28
7. అన్నమాచార్యుల అభ్యుదయ భావం	- డా॥ నాయని మల్లికార్జున	32
8. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం సాహితీ పురస్కార నవలలు - కుటుంబ జీవన చిత్రణ	- డా॥ లింగాల మంగమ్మ	35
9. మానవత్వ ప్రబోధంలో నాటకాల పాత్ర	- డా॥ జె.వి.చలపతిరావు	44
10. జీవనగీత - ఒక పరిశీలన	- డా॥ అగపాటి రాజేకుమార్	48
11. జోగులాంబ గద్వాల్ జిల్లా క్షేత్ర సాహిత్యం	- సి. శ్రీనివాసులు	55
12. కె.విశ్వనాథ్ శంకరాభరణం చిత్రంలో చంద్రమోహన్ పాత్ర - నటనా వైరుధ్యం	- జి. శ్రీదేవి	62
13. నేటితరానికి నడత నేర్పించే నాటితరం మహానుభావుల 'మహాత్మ పంచకం'	- డా॥ ఎం. హరికృష్ణ & - బియ్యం మల్లిశ్వరి	65
14. గిరిజన నవలలో స్త్రీల ఆర్థిక సమస్యలు	- ఆలకుంట్ల యాదయ్య	71
15. ఎమ్.సి. మేరికోమ్ బాల్యం అభేద్యం - ఆత్మకథ	- డా॥ నందమూరి లక్ష్మీపార్వతి	77
16. వి. ఆర్. విద్యార్థి రచనల్లో సామాజిక స్పృహ	- గడ్డిమీ మల్లేశం	80
17. తెలంగాణ కథా ప్రక్రియ - కె.వి.నరేందర్ కథల్లో వైవిధ్యం	- జి. కృష్ణవేణి	85
18. అంతరంగ ప్రవృత్తి చిత్రీకరణ	- ఆచార్య అయ్యగారి సీతారత్నం	91
19. Political Geste of Women in Contemporary Tamilnadu - A Historical Study	- Mrs. P.Dhanakarthy & - Dr. T. Asokan	94
20. Social Management Framework of Legal Education in India	- Pooja Ashar & - Sony Kunjappan	100
21. Community and Social Stratuminramad Townlets	- Dr. G. Sathiya Devi	108
22. Untouchable Song	- Dr. M. Koteswar Rao	112

23. Financial Inclusion throughself Help Groups (SHGS) -
A Case Study in Jharsuguda District of Odisha	- Swati Agrawal &
- Dr. Prabhati Panda	115
24. Telugu - language tech - assisted learning	- Dr. R. S. S. Nehru	127
25. Sustainbale Developments of Irula's Snake Catchers'
Industrial Cooperative Society in Tamil Nadu :
Present Issues and Challenges	- Dr. Gughan Babu Azhageshan &
- Mrs. Girija Gughan	132
26. Early Attempts at the Re-creation of the Greek Form
of Drama in English: A Study of John Milton's Samson
Agonistes and Matthew Arnold's Merope	- Jaishree Shanker	143
27. Three Billers of Modern Dalits History in
Colonial South India	- Jeyendra Selvam R &
- Dr. Y.Srinivasa Rao	150
28. Nomophobia:A Rising Concern for Digital Natives
in New Normal	- Debarati Dhar &
- Ravi Kant	158
29. Social Victimisation to Political Victory:Contextualising
and Consolidating Dalit Identity (and) Politics in
Bama's Vanmam : Vendetta	- Dr. Siva Nagaiah Bolleddu	167

★ ★ ★

కాళీపట్నం రామారావు 'యజ్ఞం' కథ :

ఆధునికత - హక్కుల చర్చ

- డా॥ వెంకట రోమయ్య గంపా

తెలుగు సాహిత్య పాఠకులకు పరిచయం అక్కర్లేని పేరు కాళీపట్నం రామారావు అయితే, అత్యంత చర్చనీయమైన కథ యజ్ఞం. ఈ కథ పాఠకులు, విమర్శకుల మనస్సులపై చెరగని ముద్ర వేసింది. కాళీపట్నం రామారావు మార్క్సిస్టు ఆలోచనా విధానాన్ని ఆకళింపు చేసుకొని అణగారిన వర్గాలపై పెత్తన వ్యవస్థ వైఖరిని, సమాజంలో ఉన్న అనాగరిక చర్యను వెలికి తీయడానికి యజ్ఞం కథను రాసినట్లు కనిపిస్తుంది. అభివృద్ధి, ఆధునికత అనే పేరుతో కొంతమంది చేస్తున్న దోపిడీ వలన సామాన్యులు తమ భూమి హక్కులను, వారి అస్తిత్వాలను పణంగా పెట్టాల్సిన పరిస్థితి వ్యవస్థ కల్పించిన తీరు యజ్ఞం కథలో కనిపిస్తుంది. ఈ కథలో ప్రధాన సమస్య భూమిపై పెత్తందారుల అధికార దుర్వినియోగం, సామాన్యుల హక్కులను హరించడం. కొన్ని వర్గాలు ఎలా (అక్రమ మార్గంలో) సంపాదించాయో, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వ్యవసాయ అభివృద్ధికి కోసం సూచించిన పంచవర్ష ప్రణాళికలు క్రియాత్మక అమలులో ఏ విధంగా వైఫల్యం చెందాయో ఈ కథలో కనిపిస్తుంది. ఈ కథ రాసి ఐదు దశాబ్దాలు దాటినప్పటికీ అది లేవనెత్తిన హక్కుల సమస్యలు ప్రస్తుత సందర్భాలకు ఉపయోగపడతాయి.

ఆధునికతను అర్థం చేసుకోవడం :

ఆధునికత దేశంలోకి రెండు శతాబ్దాలకు పైగా విస్తరించి, మానవ సామాజిక జీవితంలోని వివిధ దశలను విపులంగా చర్చించింది. ఆధునికత అనేది వ్యక్తి యొక్క స్వేచ్ఛపై నమ్మకం - అనేక మంది ఆలోచనాపరులు ఊహించినట్లుగా సాధారణమైనది మరియు సహజమైనది, ప్రపంచంపై ఉన్న అవగాహనతో తర్కించే

తత్వాన్ని జత చేయబడింది. పారిశ్రామిక శక్తులు ఈ ప్రక్రియలో ఆధిపత్యం చెలాయిస్తూనే ఉన్నాయి. పట్టణీకరణ అంటే గ్రామీణ జీవితాన్ని దుర్భరం చేయడం కాదు. పట్టణ జీవితాన్ని గ్రామీణ ప్రాంతాలకు వ్యాప్తి చేసి ప్రజల జీవన ప్రమాణాలను పెంపొందించేలా కృషి చేయడం, పాత నగరాలు మెట్రోపాలిటన్ ప్రాంతంగా అభివృద్ధి చెంది ఆ ఫలాలను తక్కిన వారికి అందించడం. లక్షల మంది ప్రజలు ఉన్న ఒక పెద్ద నగరం, సామాజికంగా మరియు ఆర్థికంగా చుట్టుపక్కల సమాజంతో కలిసి ఉంటుంది. మెట్రోపాలిటన్ ప్రాంతాలు ఇతర పెద్ద పట్టణ సముదాయాలతో విలీనం అవుతాయి. పారిశ్రామికీకరణ ద్వారా వ్యవస్థలో ఉత్తమ జీవన వ్యవస్థ ఏర్పడుతుందని భావిస్తారు. ఇది సాధారణంగా ఆధునికతలో పైకి కనిపించే అంశం. కానీ ఫలితాలు వాస్తవంలో భిన్నంగా ఉన్నాయి. ఆధునికత ఉత్పత్తి సాధనాలన్నిటినీ త్వరితగతిన మెరుగుపరచడం ద్వారా, కమ్యూనికేషన్ల ద్వారా సామాజికంగా, ఆర్థికంగా వెనకబడిన వారిని దేశీయ పద్ధతులను పాటిస్తున్న వారిని అనాగరికులుగా ముద్ర వేస్తుంది. నాగరికత పేరుతో తమ వస్తువులను ఉపయోగించుకునేలా ఆధునికత తయారుచేస్తుంది

'యజ్ఞం' కథలో మనం చూసినట్లుగా, ఆధునికీకరణ ఫలితంగా భూస్వాములు, పావుకారులు మరీ ముఖ్యంగా వ్యవసాయ రంగంలో అట్టడుగు స్థాయిలో పనిచేసే ప్రజల జీవితాలను ఎలా ప్రభావితం చేశారో చూడవచ్చు. ఆధునికత ఫలితంగా గ్రామీణ జీవితంలో వివిధ ఆర్థిక విధానాలలో పలు మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి. ఆధునికత వారిని తాకడానికి ముందు సాంప్రదాయ సమాజం,

చాలా పరిమితమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, స్థిరమైన సమాజాన్ని కలిగి ఉంది. ఇది తరువాత బాహ్య ప్రభావం వలన సహజస్వాన్ని కోల్పోయింది. ముఖ్యంగా వ్యవసాయ రంగం వాణిజ్య దోపిడీకి గురైంది. ఆధునికీకరణ వలన భూస్వాముల జీవితంలో ఆర్థికంగా మార్పు వచ్చి సామాజిక, రాజకీయంగా ఉన్నత స్థాయికి చేరారు. పారిశ్రామిక మరియు వాణిజ్య రంగంలో విస్తృతమైన పెట్టుబడి పెట్టారు. భూస్వాములు పెట్టుబడిదారులుగా, ఆధునిక సంస్థల అధిపతులుగా మారారు. వాణిజ్యంలో ప్రయోజనాలను పొంది పరోక్షంగా సామాన్యులను దోపిడీ చేయడం ప్రారంభించారు. ఈ విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి సామాన్యులకు చాలా సమయం పట్టింది. ఈ సమయంలో జరగాల్సిన నష్టం జరిగిపోయింది. “పండిన పంటంతా కాఉవందుల గోదాలకెళ్లాల. ఎల్లకుండా కూలోడు అడ్డు తగులుతున్నాడు. ఎనకట్రోజుల్లో అయితే తన్ని సేయించుకునీవారు. ఇప్పటి రోజుల్లో ఆ పప్పులు డకవు. కూలోడి అడ్డు వొదిలించుకోవాలంటే మిసీన్లు కావాలి. మిసీన్లు తేవాలంటే యెలట్రీసిటీ, రోడ్లు కావాలి. అంతేకాదు, సదువుకున్న కూలోళ్లు కావాల.. అందుకనే యీ యిస్కూళుబీ అందుకనే యీ రోడ్లూ, యీ యెలట్రీసిటీ, ఇయన్నీ మన కోసవే అనుకోవడం బుద్ధి తక్కువ. నీల్లు తోడానికటి మిసీన్లాచ్చేసినాయనే గుంజుకు పోతున్నారు. రేప్పొద్దున దున్నడానికి, ఊడుపులకు, గొప్పులకు, కోతలకు కూడా మిసీన్న రాబోతున్నాయి. అప్పుడు సూసుకోండి తడాఖా అన్నాడు” అని కథలో పాత్ర చేత రచయిత చెప్పిస్తాడు. సామాన్యులకు ఉన్న పరిమిత జ్ఞానం వలన ఆధునికతను తమకు అనుకూలంగా మలుచుకోలేకపోతున్నారు. కానీ అందుకు భిన్నంగా భూస్వాములు తమకు ఉన్న అవగాహనతో, పలుకుబడితో, ఆర్థిక బలంతో సమాజంలో పరోక్షంగా ఇతరులను దోచుకుంటున్నారు. గతంలో భూస్వాములు బలహీన వర్గాల పైన ప్రత్యక్షంగా పెత్తనం చేసేవారు. కానీ స్వాతంత్ర్యం తరువాత చట్టాల్లో ఉన్నటువంటి సమస్యల

దృష్ట్యా ప్రత్యక్షంగా బలహీనవర్గాల పైన పెత్తనం చెలాయించకుండా తమకు అనుకూలమైన పద్ధతులలో వారి హక్కులను తమ గుప్పిట్లో పెట్టుకుంటున్నారు.

యజ్ఞం కథ : ఆధునికత సాంస్కృతిక సిద్ధాంతం - హక్కులు

ఆధునికతకు రెండు ముఖాలు ఉన్నాయని పలువురు విమర్శకులు ఇప్పటికే తెలిపి వున్నారు. మొదటిది ప్రకాశవంతమైనది. ఇది ముందు చూపుతో ఉంటుంది, అదే సమయంలో రెండవ ముఖం ఆధునికత యొక్క చీకటి కోణాన్ని మనకు చూపిస్తుంది, ఆధునికతతో ఉన్నత స్థాయిలో తీసుకురాబడే కొత్త సామాజిక సమస్యలను తెలుపుతుంది. భూస్వామ్య వ్యవస్థలో, ప్రజలు శారీరక బలం ద్వారా ఆధిపత్యం చెలాయించేవారు, కాని ఆధునికతలో ప్రతిదీ కుల/వర్గ వ్యవస్థ ప్రభావంతో నిశ్చలంగా జరుగుతుంది. సమాజం పట్ల ఎలాంటి దురభిప్రాయం లేకుండా ఆధునికతను పెంపొందించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నించింది.

అప్పలాముడు విలపించినప్పుడు ఆధునికతకు సంబంధించి యజ్ఞం కథలోని అంశాలను చూపించారు. ‘మేము మా ఉత్పత్తిని అమ్మాలనుకున్నప్పుడు, రేట్లు ఎల్లప్పుడూ తక్కువగా ఉండేవి, కానీ మేము వాటిని కొనాలనుకున్నప్పుడు, ఖర్చులు మనస్సును కదిలించేవి. మోసపోయిన రైతులను మోసగించడానికి వ్యాపారవేత్తలు చాలా ఉపాయాలను ఆశ్రయిస్తారు. మేము అన్యాయాన్ని ప్రశ్నించినప్పుడు, వ్యాపారవేత్తలు అది వర్తక ధర్మంలో భాగమని చెప్పేవారు’. వడ్డీ వ్యాపారులు మరియు ఆర్థిక నిపుణులకు సమానమైన ‘వర్తక ధర్మంలో’ అత్యంత భయంకరమైన భాగం అధికారులూ చేరడం! “బాబయ్యా! పంట ముకాన సావుకారొచ్చినోడు. ఓ రప్పలావుడా, ఓరసిరిగో! పుట్టి వీరుశనగల ధర యింతరా అనేవాడు. మాం సెత్తం బాబయ్య అనివాళ్లం. సరుకు వచ్చిది కాబట్టి తరుగింతరా అనీవాడు. సరే బాబయ్యా అనీవాళ్లం. కాలగారం యింతా అనేవాడు. నోరు మూసుకునీవోళ్లం.

నీకింతోస్తది. అవసరమైతే పుచ్చుకొనేవోళ్లం. లేప్పోతే నీకాడే పుణ్ణియ్యయ్యా - అనీవోళ్లం...”

“తరువాత తరవాత ధరలు పడిపోవడం, పెరిగి పోవడం ఆరంభించాయి. ఏరుసెనగలు ఏసి అవి పండితే ఆటి ధర పడిపోయేది. ఆ యాడాది మిరపకాయలు ధర పెరిగిపోయేది. మిరప బాగా పండిన ఏడాది దానికి ధర పలికేది. పొగాకు జయ్ మనీది కాదు. ధరలేప్పుడు పడి ఎప్పుడు లెగిసిపోతాయో తెలిస్తే బావున్ననిపించింది. కాని రైతోడి కెప్పుడూ అవి తెలిసి వచ్చివి కావు”. అప్పలాముడి ఉపన్యాసం వాస్తవానికి నేటికీ వర్తిస్తుంది.

యజ్ఞం కథలో లో ప్రధానమైనవి కుల/వర్గ చట్రం, సాంస్కృతిక అసమానతలు, భూస్వాముల లాభదాయకమైన వర్తకం, సంప్రదాయ పంటల నుండి ప్రమాదకరమైన వ్యాపార పంటలవైపు చూస్తున్న రైతులు, యంత్రాలు పేదల కూలి డబ్బును లాగేసుకోవడం, గ్రామీణ ఉత్పత్తుల అస్థిరమైన ఖర్చులు, పెరుగుతున్న ఉత్పత్తి ఖర్చులు, రైతుల అస్థిరమైన ఆదాయం. ఇవన్నీ రైతుల హక్కులను పరోక్షంగా హరిస్తున్నాయి.

ఆధునికత : శ్రీరాములు నాయుడు- గ్రామ సమాజం :

“నడి వర్షాకాలం ఎండవేళ ఆ పొలిమేర తాటితోపుల్లో కనిపించే దృశ్యం సుందరమైనదే. మధ్యగా చిక్కని కొబ్బరి చెట్లా, చిల్లర చెట్ల నీడని ఆ చిన్న గ్రామం. ఆ మీద పచ్చ పచ్చగా, ఎర్ర ఎర్రగా, నల్లగా, తెల్లగా, బూడిద రంగులో మెరక భూములు, తాటి పెండెలూ, మొగలి డొంకలూ వాటికి సరిహద్దురేఖగా వుంటాయి. కింద పచ్చని వరిచేలు. మధ్య అక్కడక్కడా వెండిలా, ఎండలు నిండుగా మెరిసే నిండు నిండు చెరువులు. ఆ కోస్తాలో సుందర పాలెం పలువురు అనాథల నడుమ పచ్చగా బతకే సనాథలా కనిపిస్తుంది”. కథకుడు సుందర పాలెం గురించి వివరించిన వర్ణన ఇది. గాంధేయవాది అయిన శ్రీరాములు నాయుడు గత 15 సంవత్సరాలలో తన గ్రామమైన సుందరపాలెంను అభివృద్ధి చెందుతున్న

ముఖంగా మార్చడానికి అద్భుతమైన చర్యలు తీసుకున్నాడు, అదే సమయంలో విద్యుత్తును కూడా నిర్ధారిస్తూ ఒక రహదారి, పాఠశాల మరియు ఆసుపత్రిని నిర్మించాడు. గాంధేయవాది యొక్క ఈ అభివృద్ధి చోదక ప్రయత్నాలు ‘యజ్ఞం’ అని రచయిత పేర్కొన్నాడు, కాని నాయుడు యొక్క ఈ ప్రయత్నాలు క్రమంగా వారి గ్రామమైన సుందరపాలెం యొక్క పురోగతి ప్రక్రియలో ఒక వర్గం ప్రజలు బూడిదగా మారాయని గమనించడం పాఠకులను ఏకకాలంలో తాకుతుంది. ఇది భూస్వాములకు వరంగా మారింది. ఈ వసతులను సరిగా విని యోగించుకోవడం రాని వర్గం తమకు ఉన్న చిన్నపాటి ఆదాయ వనరులను కోల్పోయారు. అప్పలాముడికి సమస్య వచ్చినప్పుడు పరిష్కరించడానికి శ్రీరాములు నాయుడు ఒక కార్పొరేట్ యజమాని లాగా వ్యవహరించి నట్లు కథలో కనిపిస్తుంది. “బాబూ లక్షణం నాయుడూ! నేను శ్రీరాములు నాయుడ్ని నెన పెడుతున్నా ననుకోకు. ఆయన ధర్మరాజు. ధర్మరాజులాగానే ఆయన అజాత శత్రువ ఒక వంక న్యాయంకోసం ఎవ్వరూ పూరు విడిచి పోకూడదని కట్టి చేస్తాడు. ఇంకో వంక న్యాయం చెప్పవలసే వేళకు దాటిపోతాడు. లేకపోతే ఆయనకు గానీ, ఆయన మేనమామలకుగానీ, మంది లేరనా, మార్బలం లేదనా ఒక్కటంటే ఒక్క పూట వచ్చి వెళ్లడానికి ఆయనకు తీరిక చిక్కడం లేదంట”.. “నీ దెబ్బన్నది తగిలినసొట కనపడదు. నువ్వేంజేసినా సాపకింద నీరులాగ నల్లగ ముంచుతావు” అని అప్పలాముడు చెబుతారు. ఈ మాటల ద్వారా శ్రీరాములు నాయుడు పైకి కనిపించే స్వభావం, లోపలి మనస్తత్వం రెండూ పూర్తిగా భిన్నం. ఏది ఏమైనప్పటికీ, నాయుడు గ్రామాన్ని గ్రామ దృక్కోణం నుండి మాత్రమే చూడకుండా ఆధునికత దృక్పథం నుండి అణగారిన వర్గాల వారికి వ్యతిరేక దిశలో వెళుతున్న విషయాన్ని గమనించే ఉన్నాడు. “నూతుల చెరువుల ఎగువను, పోతినాయుడు అయిదెకరాలు బంజరు వరకట్టాడు. దానికి పైని ఇంకో అయిదెకరాలు వరకట్టనిది ఉంది. అది కూడా తన పేరనే

ఉందని అతను దబాయిస్తూ ఉంటాడు. అతను అప్లికేషను పెట్టడం అది శాంక్షను కాకపోవడం ఆ కథంతా వేరే వుంది. ఏమైనా అతన్ని ఒప్పించే పూచీ పెద్దలది. మీరది కట్టేయండి. మీపేర పట్టా అయేటట్టు చూచే పూచీ నాది". శ్రీరాములు నాయుడు కి ఈ విషయాలన్నీ తెలుసు కానీ మౌనం వహించారు. ధనవంతులకు సామాజికంగా ఉన్నత వర్గాల వారికి అవకాశం ఉన్నటువంటి పద్ధతులను పరోక్ష దోపిడిని కథలో తెలియజేశారు రచయిత. ఈ విధానాల వల్ల కొంతమంది భూస్వాములు ధనవంతులుగా మారుతున్నారు. ఆధునికతను తట్టు కోలేనివారు వ్యవస్థలో జీవితాలను కోల్పోయారు. 19వ శతాబ్దం తరువాత పారిశ్రామికీకరణ ఫలితంగా సంప్రదాయ సంస్కృతుల నుండి బయటకు రావడానికి ప్రయత్నించడం, కొత్త ఆర్థిక వ్యవస్థ, మరియు వస్తువులను అవలంబించడం మన దేశ గ్రామాల్లో పలు సమస్యలు ఉత్పన్నమయ్యాయి. దేశంలో వ్యవసాయ సంబంధిత వృత్తి చాలా ప్రాథమికమైనది, కానీ పారిశ్రామికీకరణ పట్టణీకరణకు దారితీసి మునుపటి రకమైన జీవనశైలిని మార్చివేసింది. దేశీయంగా ఉన్న సరఫరామైన జీవనశైలిని సవాలు చేసింది. సామాజిక అసమానతలను రూపుమాపక పోగా కొత్త సమస్యలను లేవనెత్తింది. భూస్వాములు, వ్యాపారస్తులు పారిశ్రామికీకరణ, పట్టణీకరణల వల్ల లబ్ధిపొందుతున్నారు. వ్యవసాయ రంగంలో పాశ్చాత్య ఉపకరణాలను ప్రవేశపెట్టడం వల్ల పేదలు, శ్రామికవర్గమంతా నష్టపోయింది. కథలో కూడా, గ్రామంలో రోడ్డు వేయడం వంటి పరిణామాలు కొంత మందికి ప్రయోజనం చేకూర్చాయి, కాని మొదట తమ బండ్లపై రాళ్లను సేకరించి, వారి చేతులతో రహదారిని నిర్మించిన ప్రజలను హింసించాయి. "ఆ దెబ్బతో నా వ్యాపారం దెబ్బ తినేసింది. నాదే అన్న మాటేవిటి - చాలామందిది. దెబ్బతినేసింది. నాది మరీ అధ్వాన్నం!" ప్రతివారు ఆధునికత ఫలితంగా వచ్చిన బాధలను తెలియజేశారు.

ఇక్కడ, గోపన్న బాబు విషయంలో, అతను ఒకప్పుడు విజయవంతమైన మరియు ధనిక వ్యాపారవేత్త, అలాంటప్పుడు ఇన్ని సంవత్సరాలు గ్రామ పురోగతి గురించి అతను ఎందుకు ఆలోచించలేదు? వ్యాపార వేత్తగా ఉన్నప్పుడు, గోపన్న కార్పొరేట్ ప్రపంచంలో ఎందుకు విఫలమయ్యాడు? కనీస మానవ హక్కులకు భరోసా కల్పించి, తరువాత గ్రామంలో కార్పొరేట్ సంస్కృతిని స్థాపించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నప్పుడు వ్యవస్థ కూడా విఫలమైంది. ప్రాథమిక మానవ హక్కులు కూడా పేదలకు అందుబాటులో లేవు, వాటిని ఇతరులు చూశారు.

అప్పలాముడు 50 ఏళ్ల క్రితం తన తండ్రి నుంచి సేకరించిన భూమిని దళవారీగా ఎలా కట్టబెట్టాడో, బాధ్యతల ఉచ్చు నుంచి బయటపడేందుకు ఎలా పోరాడుతున్నాడో వివరిస్తాడు. రైతులు నిరంతరం అప్పుల సుడిగుండంలోకి వెళతారు, దాని నుండి వారు బయటకు రాలేరు... తాము మోసపోయామని బాగా తెలిసిన రైతులు వడ్డీ వ్యాపారులపై ఆధారపడతారు... వాణిజ్య పంటలను ప్రవేశపెట్టడంతో మా సంతోషకరమైన రోజులు నాశనమయ్యాయి" అని అతను 1910 ల మంచి పాత రోజులను గుర్తు చేసుకుంటూ చెప్పాడు.

అప్పలాముడు ఒక దశలో మనిషి అనే వాడు ఎంత భయంకరంగా రూపాంతరం చెందుతున్నాడో చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. "బాబయ్యా! మంచన్నది సెబ్బరై పోవడం నాకూ సిత్రంగానే వుంది కాని జరిగిందీ జరగబోయేదీ సూస్తే, అల్లి కాదనడ వెలాగో నాకు తెలకండున్నాది." గతంలో మనుషులు చేసిన పనులన్నీ నేడు యంత్రాలతో చేయడం ప్రారంభించారు. దీని ఫలితంగా కూలివని చేసుకునేవారు వారి జీవనోపాధిని కోల్పోతున్నారు. కృత్రిమ మేధస్సు వంటి తాజా పురోగతి వలన ఎంతోమంది తమ ఉపాధి అవకాశాలను కోల్పోతున్నారు. ఈ సమస్యలకు పరిష్కారాలు చూడటం లేదు.

ఆధునికత: అప్పలాముడు, సీతారాముడు, వ్యవస్థ

ఆధునికతను తమకు అనుకూలంగా మార్చుకోవడం చేతకాకపోతే యజ్ఞంలో సమిధలు లాగా మిగిలిపోతారని, అప్పలాముడు, సీతారాముడు వంటి పాత్రలను ఒక ఉదాహరణగా చూపించారు రచయిత. నిజానికి ఆధునికతను ఉపయోగించుకొని తమ హక్కులను చట్టబద్ధంగా పొందడం, అప్పలాముడు, సీతారాముడుల జీవితాన్ని ఉన్నత స్థితికి తీసుకెళ్లే అవకాశం రచయిత యజ్ఞం కథ ద్వారా తెలియజేయవచ్చు.

ఉదాహరణకు కథలో పరిస్థితికి సంబంధించిన ఆచరణాత్మక దృక్పథాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని, అప్పలాముడు, ముసలయ్య నుండి కొత్త రుణం పొందడానికి బదులుగా గోపన్నబాబుకు తిరిగి చెల్లించడానికి మరేదైనా ప్రత్యామ్నాయాన్ని చూసుకొని ఉండవచ్చు. 'అప్పలాముడంటే వూరి జనంలో మూడొంతులు ముప్పాతిక మందికి సదభిప్రాయం వుంది. మాటకు నిలబడేవాడూ, మర్యాదగా బతకాలను కొనేవాడూ... తగువుల్లో పేదా రోదా అంటే సానుభూతి కలవాడని కొందరికభిమానం' అని కథలో అప్పలాముడి పాత్ర గురించి తెలియజేశారు రచయిత. గ్రామంలో అంత గౌరవం, నమ్మకం ఉన్న వ్యక్తికి ఎవరైనా అప్పు ప్రత్యక్షంగా ఇవ్వవచ్చు లేదా 450 కుటుంబాలు ఉన్న గ్రామంలో సగం మంది పది రూపాయల చొప్పున సేకరించినా అతని అప్పు తీర్చడానికి సులభంగా ఉండేది. కానీ అటువంటి ప్రయత్నం జరగలేదు. 'అంతా అయ్యాక జనం సానుభూతి రాముడి వంక ప్రవహిస్తోంది. దేనికా ప్రవాహం! మురుగునీరు దానికన్నా నయం!' అని రచయిత పేర్కొన్నారు. మనుషుల్లో వస్తు సంస్కృతి ఆధునికత ప్రవేశించక పూర్వం ఒకరికొకరు సహాయపడేవారు. ఒకరి అవసరాలను గుర్తించి ఇతరుల తమ వంతు సహాయం చేసేవారు. కానీ ఆధునికత ప్రవేశించిన తరువాత వస్తువుల పట్ల

వ్యామోహం పెరిగింది, మనుషుల పట్ల మమకారం తగ్గిపోయింది. ఒక వ్యక్తి తన జీవితాన్ని కోల్పోతున్నారని తెలిసికూడా ఇతరులు ఏ రకమైన సహాయం చేయడానికి ముందుకు రాలేదు.

రెండవ ప్రయత్నంగా అప్పలాముడు రైతులకు బ్యాంకుల ద్వారా ఇచ్చే రుణాన్ని తీసుకొని గోపన్నకు అప్పుతిరిగి చెల్లించడం. కానీ ఇటువంటి ప్రయత్నం ఏమీ జరగలేదు అందుకు గల కారణం అవగాహన రాహిత్యం.

సనాతన కట్టుబాట్లను వదిలిపెట్టి న్యాయపరమైన ఒప్పందం పొందడానికి న్యాయస్థానానికి వెళ్ళే ఎంపికను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం. న్యాయస్థానానికి వెళ్ళితే న్యాయస్థానాలు చట్టప్రకారం తీర్పును ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. అవన్నీ అప్పలాముడికి అనుకూలంగా ఉన్నాయి. అప్పలాముడు తన హక్కును వినియోగించు కోవడానికి సిద్ధ పడకపోగా సనాతన ధర్మాన్ని ఆచరించ టానికి సిద్ధపడ్డారు. ఈ విషయం తెలిసిన శ్రీరాములు నాయుడు సంప్రదాయ వ్యవస్థను కొనసాగించారు. సీతారాముడు అన్నట్లు అప్పలాముడు మంచివాడు ధర్మ బద్ధుడు అనే పేరు కోసం జీవన ఆధారమైన భూమిని త్యాగం చేయడానికి సిద్ధపడ్డాడు. కానీ సీతారాముడు కూడా బలహీనుడై పోయి సనాతన వ్యవస్థకు కట్టుబడ్డాడు. అలాకాకుండా గతంలో ప్రారంభమైన పోరాట ప్రభావాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని సీతారాముడు మధ్యయుగ ఆధిపత్య పంచాయితీకి వ్యతిరేకంగా వర్గ శత్రువులకు గుణపాఠం చెప్పడానికి తనవర్గాన్ని సమీకరించి చట్టబద్ధంగా పోరాటం చేసివుండవచ్చు. ఈ అంశాలలో ఏ ఒక్కటి పాటించినా సీతారాముడు తన బిడ్డకు జీవించే హక్కును హరించే వాడు కాదు. అప్పు తీర్చకపోతే తరువాత తరం వారు బానిస అయ్యే పరిస్థితి ఉండటం వ్యవస్థ వైఫల్యంగా చూడవచ్చు. కనీస సౌకర్యాలు కోల్పోయే పరిస్థితిని ఎదుర్కోవడం హక్కులను కోల్పోవడమే.

ఉపయోగించుకున్న పుస్తకాలు :

ప్రాథమిక ఆధారం :

యజ్ఞం - కాశీపట్నం రామరావు

ద్వితీయ ఆధార గ్రంథం :

భారత రాజ్యాంగం. (అనువాద వ్యాఖ్యాత) సత్యనారాయణ, పెండ్త్యాల.

★ ★ ★

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | ISSN: 2320 - 2882

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

The Board of
International Journal of Creative Research Thoughts
Is hereby awarding this certificate to

Dr Sudha Kumari K

In recognition of the publication of the paper entitled
THE CONFLICTS OF FOOD CULTURE IN TULUNADU: 'GANDHI BANDA'

Published In IJCRT (www.ijert.org) & 7.97 Impact Factor by Google Scholar

Volume 11 Issue 3 March 2023 , Date of Publication: 01-March-2023

UGC Approved Journal No: 49023 (18)

PAPER ID : IJCRT2303034

Registration ID : 231805

EDITOR IN CHIEF

Scholarly open access journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.97 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar | AI-Powered Research Tool) , Multidisciplinary, Monthly Journal

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | IJCRT
An International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Indexed Journal

Website: www.ijcrt.org | Email id: editor@ijcrt.org | ESTD: 2013

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRT)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

Ref No : IJCRT/Vol 11/ Issue3 / 034

To,
Dr Sudha Kumari K

Subject: Publication of paper at International Journal of Creative Research Thoughts.

Dear Author,

With Greetings we are informing you that your paper has been successfully published in the International Journal of Creative Research Thoughts - IJCRT (ISSN: 2320-2882). Thank you very much for your patience and cooperation during the submission of paper to final publication Process. It gives me immense pleasure to send the certificate of publication in our Journal. Following are the details regarding the published paper.

About IJCRT : Scholarly open access journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.97 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar | AI-Powered Research Tool) , Multidisciplinary, Monthly, Indexing in all major database & Metadata, Citation Generator, Digital Object Identifier(DOI) | UGC Approved Journal No: 49023 (18)

Registration ID : IJCRT_231805

Paper ID : IJCRT2303034

Title of Paper : THE CONFLICTS OF FOOD CULTURE IN TULUNADU:'GANDHI BANDA'

Impact Factor : 7.97 (Calculate by Google Scholar) | License by Creative Common 3.0

Publication Date: 01-March-2023

DOI :

Published in : Volume 11 | Issue 3 | March 2023

Page No : a286-a287

Published URL : http://www.ijcrt.org/viewfull.php?&p_id=IJCRT2303034

Authors : Dr Sudha Kumari K

Notification : UGC Approved Journal No: 49023 (18)

Thank you very much for publishing your article in IJCRT.

Editor In Chief

International Journal of Creative Research Thoughts - IJCRT
(ISSN: 2320-2882)

An International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Monthly, Indexing in all major database & Metadata, Citation Generator

Website: www.ijcrt.org | Email: editor@ijcrt.org

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRT)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

THE CONFLICTS OF FOOD CULTURE IN TULUNADU - 'GANDHI BANDA'

Dr. Sudha Kumari K.

Assistant Professor

Department of Kannada

St. Aloysius College (Autonomous)

Mangaluru

The novel '*Gandhi Banda*' written by H. Nagaveni reveals the cultural background of Tulunadu. In the foreword of her first book of short stories, '*Nakane Neeru*' she writes, "I grew up on the seashore. I have witnessed the richness of *Tulunadu*. I was born there, I grew up there and I saw the world there. *Bhootha, kola, kambala, talamaddale, yakshagana, digana*, sea, seashore, tides, monsoon, westerly winds, the smell of fish, all were part of my life. Is it within me or am I within it...due to occupational commitments I had to move away from the soil of *Tulunadu*. And then it dawned upon me the importance of the soil, the water, the sky, the attire, the smell of the surroundings and the company of the people around us. It was as if the earth under my feet caved in and I had a freefall. It was then that I became introvert. That introversion gave life to these stories."¹ We can see food habits or food culture in her novels, just as we see religion, caste, women, fairs, etc. in her works. A variety of petty shops are indispensable in the plots containing *kola, kambala, bayalata, nema* and fairs.

The novelist describes it thus: "Today is the day of *kambala*. Wholesale *laddoo* stall, Rukmai Kamath's sweets stall selling *chakkuli, laddoo*, sweets and spicy snacks have appeared before daybreak on the left side of the paddy field. On the right are *mandakki* stall of Kurlari Mama; Marybai's stall of various cooked tubers, stalls selling various jiggery, Theresamma's stall selling fried seeds; Monu Poojary's little stall selling green gram *payasam*, sweet shop of Akkamma Moily, Vittal Prabhu's Durgamba Tea Stall, which have added colour to the festivities."² The food culture was evident along with the culture of *kambala*. Fairs and food are indistinguishable components of any culture. This novel has portrayed the uniqueness of the coastal culture. The fair has vegetarian food stalls. We do not find non-vegetarian stalls because everyone prepares non-vegetarian food at home.

"While Pandu Shetty of Kulyaguthu had slaughtered four chickens for the dinner, Subbayya Shetty of Jarigebettu had two. In majority of Bunt, Poojary and Moily families *moode, gunda*, rice noodles, *dosa*, dumplings and *korirotti* were eaten with chicken gravy, others relished them with fish curry. However, Pancha Poojary, the store keeper of Patel Hebbar has neither because he relishes the meat of the local wild bird *pundada*. He treats his guests with *pundada* gravy and rice noodles. The smell of fish curry and chicken gravy spread across the landscape passing through houses of Brahmins."³ This is a solemn occasion of relishing non-vegetarian food among the lower classes.

The list of dishes being prepared in the houses of Brahmins are described as follows: "in the Brahmin houses *pathrode, moode, gunda* prepared in jackfruit leaves, *neerudose, payasam, chutney, koddal*, sweets made with banana were being prepared". The novel elaborates on the distinct food habits of different castes.

"It is a tragedy that in a pluralistic country like India, something as personal as eating habits are classified as superior and inferior. This classification is solely made by the community has political clout. The other communities accept them in order to attain social status."⁴ Animal sacrifice is part of many traditional practices. This is followed by fellowship meals. In the modern society, efforts are being made to dictate what one should eat and what one should not. However, the novel factually portrays the food habits of different community.

This is evident in the way Hebbar serves food to the *shoodras* and lower caste. The *shoodras* loitering around the houses of the Brahmins are portrayed as those drooling for their food. The words, “Hebbar’s stinginess and his mind work in tandem. After the guests have left, he will add water to the remaining dishes, add a little salt and chilli powder, boil and then serve it to the lower caste people. They eat it heartily, bow to him in gratitude and leave” portray the disregard Brahmin Hebbar had for the lower caste through food.

Influenced by Gandhi and Karnad, Marappa and Adrama give up non-vegetarian food. Shift in cultural practices in order to obtain social status can be seen throughout history. Eating non-vegetarian food during *maari pooja* is described thus: “on the next day, the rotating sound of grinding stone could be heard in every house. After having lunch comprising chicken gravy and *rice pundi*, Marappa appears in the front porch. After the new son-in-law had a wash and quenched his thirst with tender coconut water, Subbayya Shetty opened his mouth to ask him to eat the *prasada* of *maari pooja*. But remembering that he is against *maari pooja* and had given up non-vegetarian food, he kept quiet. Since he started to oppose animal sacrifice like Karnad, he had not consumed meat.” This is a significant transformation in the food culture.⁵ In the same way, when Karnad visits Marappa-Adrama couple also, he ignores the caste discrimination and relishes vegetarian food. Soon a movement takes shape to fight for dining together. We can see the paradigm shift food cultures have brought about in *Tulunadu*.

“Karnad’s advice was that in the upcoming Panambur fair, all should be allowed to dine along with the Brahmins. Nandaneshwara is the lord of everyone. Why should there be discrimination in distributing his *prasada*? However, Bhootaithal disagreed. Should Brahmins dine with *Holemadigas* who eat dead cattle? Should *Vaidik* class share the table with *Shoodras* who are personification of filth? Nobody will be served food; neither Brahmins nor *Shoodras*.”⁶ It is ironical that the higher rules of where? who? how? one should have his food are formulated. Can we call it transformation if the taste of the food and the place of eating are changed? However, the novel depicts that the food culture formed by humans is full of contradictions.

The food culture of *Tulunadu* is unique. The higher classes control what one should eat and what one should not, and the lower classes have continually fought against this. Food culture can bring about intense social conflict. The novels written by the novelists of the coastal area have presented this aspect from the critical point of view.

The discussion on food culture does not deny bases of conflict within itself. There is never ending conflict among modernity, colonialism, caste, religion, freedom, agriculture and deities. We observe both different facets of foods and the conflicts they have effected in the society when we its presentation from Indirabai to the spate of violations.

Foot note

1. Nagaveni H., *Nakane neeru*, Foreword
2. *Gandhi banda*, p. 18.
3. Ibid, p. 18.
4. Rahamath Tarikere, *Maranadolagana kichchu*, p. 45.
5. Narendra Rai Derla, ‘*Gandhi Banda*’ *heege nammolage*, p. 348.
6. *Gandhi banda*, p. 26.

References

- Nagaveni H., *Gandhi banda*, Aharnishi Prakashana, Shivamogga, 2013 (1999).
- Rahamath Tarikere, *Chintaneya paadu*, Ankita Pustaka Prakashana, Bangalore, 2010.
- Rahamath Tarikere, *Pratisanskriti*, Abhinava Prakashana, Bangalore, 2009.
- Rahamath Tarikere, *Maradolagana kichchu*, Department of Kannada and Culture, Bangalore, 2010.
- Rajendra Chenny, *Asamagra*, Pallava Prakashana, Channapattana, 2010.
- Ramachandran C. N., *Ashaya-Akruthi*, Abhinava Prakashana, Bangalore, 2015.

ISSN : 2347 - 5048

ಅರುಹು ಕುರುಹು

ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶೋಧದಲ್ಲಿ...

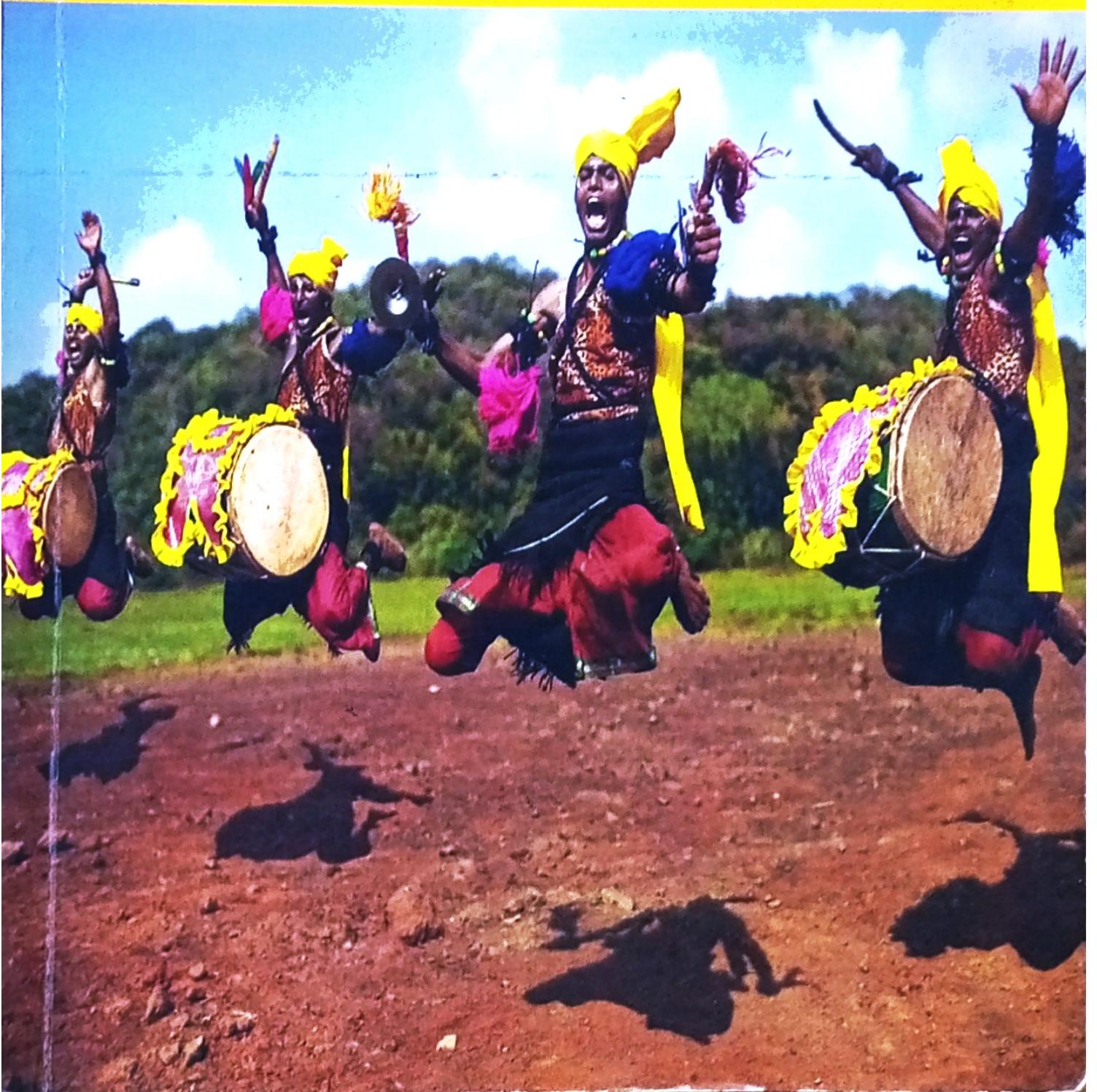
Aruhu Kuruhu

In Pursuit of Literature and Culture...

ಸಂ. 14, ಸಂ 53, ಫೆಬ್ರವರಿ 2023, Vol. 14, Issue 53, February 2023

ತಜ್ಞ-ಪರಿಶೀಲಿತ ಮತ್ತು ದ್ವಿ-ಭಾಷಾ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ

PEER - REVIEWED AND BI-LINGUAL MONTHLY JOURNAL

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

೦೧. ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ: ಪ್ರೇಮದ ಎರಡು ಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳು
- ಡಾ. ಶ್ರೀಧರ ಎನ್ /೦೭
೦೨. ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಯ ಅಹಂ ಅಳಿದ ಕವಿತಾಳು ಶಾಸನ
- ಡಾ. ಕೆ.ಬಾದರ್ ಭಾಷ /೧೨
೦೩. ಅಂಬಿಗರಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಅಂಶಗಳು
- ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಲಿಂಗಪ್ಪ /೧೪
೦೪. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತತ್ತದ ನೆಲೆಗಳು.
- ಡಾ.ರಮೇಶ ಆಚಾರ್ /೨೫
೦೫. ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ
- ಡಾ. ಎಸ್.ಬಿ.ಚನ್ನಗೌಡ /೩೨
೦೬. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಆದಾಯ
- ಬಾಲರಾಜ ಎಸ್ /೩೪
೦೭. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಎಂಬ ಆದರ್ಶಗಳು
- ಡಾ.ಶಿವಕುಮಾರ್ ಕಂಠಿ /೪೨
೦೮. ಸರ್ವಜ್ಞನ ಇತಿವೃತ್ತ
- ಡಾ.ಎಸ್.ಬಿ.ಚನ್ನಗೌಡ /೪೬
೦೯. ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ 'ವೇದಗಾನ ರತ್ನ' ಪಂಡಿತ್ ವಿರುಪಾಕ್ಷಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ ಗೋಷರ್ಥ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ
- ನಾಗರಾಜ ಎಮ್ ಮರಮಕರ /೫೨
೧೦. ಮಳೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಜನಪದರ ನಂಬಿಕೆಗಳು
- ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಲಿಂಗಪ್ಪ /೫೭
೧೧. ಮಲ್ಲಿಯುದ್ದ - ಪ್ರಾಚೀನ ಸಮರ ಕಲೆ
- ಡಾ.ರಮೇಶ ಆಚಾರ್ /೬೨
೧೨. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಬೆಳೆವಣಿಗೆ.
- ಬಾಲರಾಜ ಎಸ್ /೭೦
೧೩. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧದ ನೆಲೆಗಳು
- ಮಹೇಶ್ ಯು.ಸಿ. /೭೪
೧೪. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಪರಿಸರ ಪರ್ದೆ
- ಶಿವರಾಜ ಎನ್. /೭೮

೧೫. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕೋಗಿಲೆ ಮತ್ತು ಸೋವಿಯತ್ ರಷ್ಯಾ ಕವನ
- ಪ್ರೊ.ತಿ.ವಿ.ಎಂ /೮೩
೧೬. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರರ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅನುಭವದ ನುಡಿ ಚಿತ್ರಗಳು
- ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಎಂ. /೮೭
೧೭. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಾವಣದ ವೈಭವ
- ಕಿರಣಿ ತೋಟಗಂಟ /೯೧
೧೮. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರ ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಕಂಪು
- ರಮೇಶ ಮಾದರ /೯೫
೧೯. ಪದವಿ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯ ಬೋಧನೆ : ಕೆಲವು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು
- ಚೇತನ್ ಎಂ /೧೦೧
೨೦. ಅಣುಬೋಧನೆ: ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೌಶಲವನ್ನು ಸಂಪರ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ
- ಬೀರಲಿಂಗಯ್ಯ.ಜಿ. /೧೦೪
೨೧. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಂದೋಲನಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿಗಳು: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ
*ಇಂದಿರಮ್ಮ **ಡಾ.ವಿ.ಎಂ. ರಮೇಶ /೧೦೯
೨೨. ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ವೀಕ್ಷಣಾ ಅವಧಿಯ ಧಾರಣೆ
- ಡಾ.ಸುಧಾಕುಮಾರಿ. ಕೆ /೧೧೫
೨೩. ಚಿತ್ರಕಲೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ *ಎಂ.ಸಿ. ಸುಧಾಕರ **ಪ್ರೊ. ಎಲ್.ಸಿ. ರಾಜಾ, /೧೨೧
೨೪. ರೈತ ಚಳವಳಿ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟದ ಹಾಡುಗಳು
- ರವೀಂದ್ರ ಕೆ. ವಿ /೧೨೫
೨೫. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಸಂರಕ್ಷಣಾ ಚಳವಳಿ: ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ
- ಡಾ.ಆಶಾತಾ.ಪಿ /೧೩೦
೨೬. ದಾದಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು: ಒಂದು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ
*ಭಾಗ್ಯ. ಪ್ರೊ. ಕೆ.**ಡಾ. ರೇಖಾ ಕೆ. ಜಾದವ್ /೧೩೫
೨೭. ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆಯವರ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮತ್ತು...ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜಕ್ಕೊಂದು ಸ್ಪಂದನ
- ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ಕಟ್ಟಿ /೧೪೦
೨೮. 'ದಜ್ಜಾಲ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನ: ಮತೀಯ ಸಂಘರ್ಷ-ಸಾಮರಸ್ಯದ ನೆಲೆಗಳು
- ಡಾ. ಎಂ. ಜಯಶಂಕರ /೧೪೩
೨೯. ಪ್ರೊ.ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಅವರ ಭವದ ಬೆಳಕು ಕೃತಿ ವಿಮರ್ಶೆ
- ಡಾ. ವಸಂತ ಪ್ರಿ. ನಾತಿ /೧೪೮
೩೦. ರವಿಶಂಕರ್ ಒದ್ದಂಬಟ್ಟು ಹನಿಗವನದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ
- ಪ್ರೊ.ರಾಜ್ ಬಿ /೧೫೧
೩೧. ಅಫಜಲಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೊಡುಗೆ
- ಡಾ. ಚನ್ನಮ್ಮ ಎನ್.ಅಲ್ಲಾ /೧೫೪
- ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮೂಳೆಗಳು
*ಪುಟ್ಟಮ್ಮ ಹೆಚ್.ಎಂ **ಡಾ.ನಾಗಭೂಷಣ್ ಬಗ್ಗನಾಡು /೧೫೮

ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ವೀಕ್ಷಣಾ ಅವಧಿಯ ಧಾರಣೆ

ಡಾ. ಸುಧಾಕುಮಾರಿ. ಕೆ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಸಂತ ಅಲೋಸಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜು (ಸ್ವಾಯತ್ತ) ಮಂಗಳೂರು

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರಣ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿ ಟಿ. ಆರ್. ಪಿ. ಎಂದರೇನು? ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಟಿ. ಆರ್. ಪಿ./ಟಿ. ವಿ. ಆರ್.ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಓದಿದ್ದೇವೆ ಅಥವಾ ಪರಸ್ಪರ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವೇನು? ತಾವು ಟಿವಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಅವಧಿಯನ್ನು ಟಿ. ವಿ. ಆರ್. ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಸನ್ ಟಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳಂಗಲ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ೧೦ ಮನೆಗಳ ೧೦ ಮಂದಿ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರು ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ಅವಧಿಯ ಸರಾಸರಿಯು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಧಾರಣೆಯು ೧ ನಿಮಿಷ, ೫ ನಿಮಿಷ, ೧೫ ನಿಮಿಷ ಅಥವಾ ೨೪ ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯದ್ದಾಗಿರಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವಾಗ ವಾಹಿನಿಗಳು ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಜನರು ರಾತ್ರಿ ೭ರಿಂದ ೮ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಂ. ಟಿ. ವಿ. ಯು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಧಿಕ ಜನರು ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನೇ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಂ. ಟಿ. ವಿ. ಯಧಾರಣೆ ೫ ಆಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ೨೪ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾಗ ಅದು ೦.೦೬ ಆಗಿರಬಹುದು. ವೀಕ್ಷಣಾ ಅವಧಿಯ ಧಾರಣೆ ಎಂದರೇನು, ಅದರ ಉಪಯೋಗವೇನು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಒಂದು ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೇ, ಯಾವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು, ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಫಲ ನೀಡುತ್ತವೆ, ಯಾವುದು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಾಹಿನಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಈ ಧಾರಣೆ ಸಹಾಯಕ. ೨೦೦೪-೫ರಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹಲವಾರು ವಾಹಿನಿಗಳು ಸಿಟ್‌ಕೊಮ್‌ಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಅದೇ ರೀತಿ ೨೦೦೭-೮ರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ರಿಯಾಲಿಟಿ ಶೋಗಳು ವಾಹಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತಮ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಐ. ಎಂ. ಆರ್. ಬಿ. ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್‌ನ ವರಿಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಹೇಮಂತ್ ಮೆಹ್ತಾರು ಹೇಳುವಂತೆ ಟಿವಿಯ ಧಾರಣೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ್ ಥೊಂಪ್ಸನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಟ್ಸ್ (ಪ್ರಸ್ತುತಜೆ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಓ.) ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಂಗವಾಗಿರುವ ಐ. ಎಂ. ಆರ್. ಬಿ. ಯು ವೀಕ್ಷಕರು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದರು. ನಿರಂತರವಾಗಿ ವಾಹಿನಿಗಳ ಧಾರಣೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಯಾವಾಗ ಆರಂಭವಾಯಿತೆಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒ. ಆರ್. ಜಿ.-ಮಾರ್ಗ್‌ನ ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ೧೯೮೬ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಐ. ಎಂ. ಆರ್. ಬಿ., ಎಂ. ಆರ್. ಎ. ಎಸ್.-

ಬರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಸಮೀರ್ (ಮುದ್ರಾಕಮ್ಯುನಿಕೇಶನ್) ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೂರದರ್ಶನ ಒಂದೇ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ವಾಹಿನಿಯಾಗಿದ್ದು ಇತರ ವಾಹಿನಿಗಳು ಕೇಬಲ್ ಟೆವಿಯ ಮೂಲಕ ಲಭ್ಯವಿದ್ದವು. ಐ. ಎಂ. ಆರ್. ಬಿ. ಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಿಳೆಯವರು ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಡೈರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಜಾಹೀರಾತುದಾರರು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಟು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ೩೬೦೦ ಜನರಿಗೆ ಡೈರಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಟಿವಿ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟಿವಿ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಐ. ಎಂ. ಆರ್. ಬಿ. ಯವರು ಎರಡು ಡೈರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು, ಒಂದು ಪ್ರಥಮ ಸ್ತರದ ಡೈರಿ ಮತ್ತೊಂದು ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ತರದ ಡೈರಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟಿವಿ ಇದ್ದವರು ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟಿವಿ ನೋಡುವವರು ಇಬ್ಬರೂ ಡೈರಿಯನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಐದು ನಿಮಿಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಟಿವಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೀಕ್ಷಿಸಿದವರನ್ನು ವೀಕ್ಷಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾಲಾವಧಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು ವೀಕ್ಷಕರು ತಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರಾಮಾಯಣಕ್ಕೆ ೮೦% ಧಾರಣೆಯಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ೮೦% ವೀಕ್ಷಕರು ೫ ನಿಮಿಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಧಾರಣೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದೊಂದು ಕಚ್ಚಾ ವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ೧೯೯೧ ಟಿ. ಎ. ಎಂ. ನ ಆಗಮನದಿಂದ ಕೇಬಲ್ ಮತ್ತು ಸೆಟಲೈಟ್ ಟಿವಿ ವೀಕ್ಷಿಸುವವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೀಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಐ. ಎಂ. ಆರ್. ಬಿ. ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗ್ ಕೇಬಲ್ ಮತ್ತು ಸೆಟಲೈಟ್ ಟಿವಿ ವೀಕ್ಷಕರ ಧಾರಣೆಯನ್ನೂ ಆರಂಭಿಸಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಅದೇ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೇವಲ ದೂರದರ್ಶನದ ಬದಲು ವೀಕ್ಷಕರು ತಾವು ಸ್ಟಾರ್ ಅಥವಾ ಸಿ. ಎನ್. ಎನ್. ಅಥವಾ ಎಂ. ಟಿ. ವಿ. ಯಲ್ಲಿ ಏನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದೆವು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ೧೯೯೫ರಲ್ಲಿ ಸೆಟಲೈಟ್ ವಾಹಿನಿಗಳ ಅಲೆ ಆರಂಭವಾದಾಗ ಐ. ಎಂ. ಆರ್. ಬಿ. ಮತ್ತು ಒ. ಆರ್. ಜಿ.-ಮಾರ್ಗ್ ಪೀಪಲ್‌ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದವು. ಇವುಗಳ ಮೌಲ್ಯ ನಿಖರವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರದೇ ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಜಾಹೀರಾತುದಾರರು, ಜಾಹೀರಾತು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಹಿನಿಗಳ ನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೊನೆಯ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎ.ಸಿ. ನೀಲ್‌ಸನ್ ಮತ್ತು ಐ.ಎಂ.ಆರ್.ಬಿ. ಜೊತೆಗೂಡಿ ಟೆಲಿವಿಶನ್ ಆಡಿಯೆನ್ಸ್ ಮೆಜರ್‌ಮೆಂಟ್ (ಟಿ.ಎ.ಎಂ.) ಅನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದವು. ಜುಲೈ ೧೯೯೬ರಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇದನ್ನೇ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಡಚಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಟಿ. ಎ. ಎಂ. ತಕ್ಷಣ ಆರಂಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒ. ಆರ್. ಜಿ.-ಮಾರ್ಗ್ ಇನ್‌ಟಾಂ ಸೇವೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಬಳಿಕ ಟಿ. ಎ. ಎಂ. ಗೆ ತನ್ನ ಸೇವೆ ಆರಂಭಿಸಲು ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯದೊರಕಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧದ ಟಿವಿ ಧಾರಣಾ ವಿಧಾನಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. 'ಹೆಚ್ಚಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವಿಧದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಟಿ. ಎ. ಎಂ. ಮೀಡಿಯಾರಿಸರ್ಚ್‌ನ ವರಿಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿ ಎ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣನ್. ೨೦೦೨ರಲ್ಲಿ ವಿ. ಎನ್. ಯು. (ಒ. ಆರ್. ಜಿ.-ಮಾರ್ಗ್‌ನ ಮಾತೃ ಸಂಸ್ಥೆ) ಎ. ಸಿ. ನೀಲ್‌ಸನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಖರೀದಿದಾಗ ಎರಡೂ ಸೇವೆಗಳು ಒಂದಾದವು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಟಿ. ಎ. ಎಂ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಟಿವಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಧಾರಣೆಯ ಮಾನದಂಡವಾಗಿದ್ದರೂ ೨೦೦೪ರಲ್ಲಿ ಎಮ್‌ಪಾ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇಂತಹುದೇ ಸೇವೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿತು.

ಟಿ. ಎ. ಎಂ. ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ವಿಧಾನ :

ಟಿ. ಎ. ಎಂ. ತರಂಗಾಂತರ ಹೋಲಿಕೆಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ. ಸರಳವಾದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವೀಕ್ಷಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ ಮೀಟರ್ ವೀಕ್ಷಕರು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿಗೆ ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ತರಂಗಾಂತರವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಯಿರುವ ವಾಹಿನಿಗಳ ತರಂಗಾಂತರದ ಪಟ್ಟಿಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತದೆ. ನೀವು ರಿಫ್ಲೆಟಿವಿಯನ್ನು ಒಂದು ನಿಮಿಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ವೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ನೀವು ರಿಫ್ಲೆಟಿವಿಯ ವೀಕ್ಷಕರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ. ಕೇಬಲ್ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳು ವಾಹಿನಿಗಳ ತರಂಗಾಂತರವನ್ನು ಆಗಾಗ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೇಬಲ್ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇರಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ತರಂಗಾಂತರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಾಹಿನಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದು ಎಂದು ಕೃಷ್ಣನ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾಹಿತಿಯು ಟೀಪ್ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್ ಮೂಲಕ ಸರ್ವರ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕಾರ, ವೀಕ್ಷಕರ ವಿಧ, ವಾಹಿನಿಗಳು, ಭಾಷೆಗಳು, ನಗರಗಳು, ರಾಜ್ಯಗಳು, ವಿಭಾಗಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ವರದಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಟಿವಿ ವಾಹಿನಿಗಳು, ಜಾಹೀರಾತುದಾರರು, ಜಾಹೀರಾತು ಕಂಪೆನಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ವರದಿಗಳ ಗ್ರಾಹಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ೨೦೦೬ರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವರದಿಯ ವಿಧವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರೂ. ೪೦೦,೦೦೦ ದಿಂದರೂ. ೧೦,೦೦೦,೦೦೦ ವರೆಗಿನ ಚಂದಾ ಪ್ರತಿಚಂದಾದಾರರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಈ ವರದಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್, ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜುಲೈ ೨೦೧೩ರಲ್ಲಿ ಟಿ.ಎ.ಎಂ. ೨೨೫ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ೯,೫೦೦ ಪೀಪಲ್‌ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ೩೬,೦೦೦ ವೀಕ್ಷಕರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಿತು.

ಎ ಮ್ಯಾಪ್‌ನ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯ :

೨೦೦೪ರ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್‌ನ ಆಡಿಯೆನ್ಸ್ ಮೆಜರ್‌ಮೆವ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಅನಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಸಶ್ಲೈಯು ಎಮ್ಯಾಪ್ ಎಂಬ ಮಾಪನಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿತು. ಮುಂಬಯಿ, ದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೦೦೦ ಮೀಟರ್ ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯು ೨೦೦೮ರಲ್ಲಿ ೬೦೦೦ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅದು ಬಳಸಿದ ವಿಧಾನ ಟಿ.ಎ.ಎಂ. ನಂತೆಯೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ಟಿ. ಎ. ಎಂ. ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಗ್ರಾಹಕರ ಮನೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಪಂದ್ಯದ ಫಲಿತಾಂಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಒಂದು ವಾರ ತಗಲುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎಮ್ಯಾಪ್ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೨ ರಿಂದ ೪ ಗಂಟೆಯ ನಡುವೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಜಿ. ಎಸ್. ಎಂ. ಮೊಡೆಮ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಜಾಹೀರಾತು ನೀಡುವವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಮ್ಮ ಜಾಹೀರಾತಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ರಿಯಾಲಿಟಿ ಶೋ, ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಅಥವಾ ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಧಾರಣೆಯು ತಕ್ಷಣ ಲಭ್ಯವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಧಾರಣಾ ವಿಧಾನಗಳು ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಎಮ್ಯಾಪ್ ಅನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಇತರ ಧಾರಣಾ ವಿಧಾನಗಳು :

ಈ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳ ಹೊರತು ದೂರದರ್ಶನವು ತನ್ನದೇ ಆದ ದೂರದರ್ಶನ್ ಆಡಿಯೆನ್ಸ್ ರಿಸರ್ಚ್‌ಟೆಲಿವಿಶನ್ ರೇಟಿಂಗ್ಸ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪಗಳು :

೨೦೦೫ರ ವರೆಗೆ ಟಿ.ಎ.ಎಂ. ನ ಧಾರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಕ್ಷೇಪಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪೈಪೋಟಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗತೊಡಗಿತು. ೨೦೦೬ರಲ್ಲಿ ೩೫೪ ಇದ್ದ ವಾಹಿನಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ ೭೦೦ಕ್ಕೆ ತಲುಪಿತು. ಟಿ. ಎ. ಎಂ. ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ೯೬೦೨ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ೩೫,೦೦೦ ವೀಕ್ಷಕರನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ೧೫೩ ಮಿಲಿಯನ್ ಟಿವಿಗಳು ಹಾಗೂ ೭೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ವೀಕ್ಷಕರ ಮುಂದೆ ಇದು ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾಗಿತ್ತು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರಗಳೂ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾದವು. ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ೧೩೫ ವಾರ್ತಾ ವಾಹಿನಿಗಳಿದ್ದು ಇಂದು ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೩೫ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಪೈಪೋಟಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ತೊಡಗಿದಾಗ ತಾವು ಇತರರಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಲು ವಾಹಿನಿಗಳು ಹಲವಾರು ಕಸರತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಿಂತ ತೊಂದರೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎಂಬಂತೆ ಬಿಂಬಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ಮಾಹಿತಿಯ ಫಿಕ್ಸಿಂಗ್‌ನ ಬಗೆಯೂ ಗುಸುಗುಸು ಕೇಳಲು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ೨೦೦೮ರಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಯ್ ಧಾರಣೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ೨೦೧೦ರಲ್ಲಿ ಅಮಿತ್ ಮಿತ್ರಾ ನೇತೃತ್ವದ ಸಮಿತಿಯು ಮೀಟರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ೩೦,೦೦೦ ಏರಿಸಲು, ಬಿ. ಎ.ಆರ್.ಸಿ. ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸೆಸ್ ವಿಧಿಸಿ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿತು. ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ ಎನ್. ಡಿ. ಟಿ. ವಿ. ಯು ಟಿ. ಎ. ಎಂ. ನ ಮಾತೃ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ನೀಲ್‌ಸನ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್‌ನ ಮೇಲೆ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾವೆ ಹೂಡಿತು.

ಬ್ರಾಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಡಿಯೆನ್ಸ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಜನನ :

೨೦೦೭ರಲ್ಲಿ ಟಿವಿ ವೀಕ್ಷಕರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಹಾಗೂ ಅದರ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಜಾಹೀರಾತು ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಬ್ರಾಡ್‌ಕಾಸ್ಟ್ ಆಡಿಯೆನ್ಸ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ (ಬಿ. ಎ. ಆರ್. ಸಿ.) ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಇಂಡಿಯನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಆಫ್ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸರ್ಸ್, ಐ. ಬಿ. ಎಫ್. ಮತ್ತು ಅಡ್ವರ್ಟೈಸಿಂಗ್ ಎಜೆನ್ಸೀಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಸಮಪಾಲು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿ ವೀಕ್ಷಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರವು ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ ಹಾಗೂ ಎನ್. ಡಿ. ಟಿ. ವಿ-ನೀಲ್‌ಸನ್ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಬಿ. ಎ. ಆರ್. ಸಿ. ಯನ್ನು ಪುನಃಜೀವನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಬಿ. ಎ. ಆರ್. ಸಿ. ಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಮೂರು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಉಂಟಾದವು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಇದರಿಂದ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಾರಾಟಗಾರರನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಟಿ. ಎ. ಎಂ.) ಧಾರಣೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ವೃತ್ತಿಪರರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. 'ಮಾರಾಟಗಾರರ ಮಾಲಿಕತ್ವದ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನಂಬಲರ್ಹವಲ್ಲ. ಮೀಡಿಯಾ ರಿಸರ್ಚ್ ಯೂಸರ್ಸ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಇಂಡಿಯನ್ ರೀಡರ್‌ಶಿಪ್ ಸರ್ವೇಯ ಕಡೆ ಯಾರೂ ಬೆರಳು ತೋರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ' ಎಂಬುದು ಪ್ರೊವೋಕೇಟರ್ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸರಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಪಾರಿತೋಶ್ ಜೋಶಿಯವರ ಅಭಿಮತ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಉದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ನಿಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಇಡೀ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ತಪ್ಪುಗಳಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬಿ. ಎ. ಆರ್. ಸಿ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಕರಡು ತಯಾರಿಸುವುದು. ಇದನ್ನು ಐ. ಬಿ. ಎಫ್. ನ ಬ್ರಾಡ್‌ಕಾಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಭಾಗವಹಿಸುವ ಮನೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂರನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ಮೀಟರಿಂಗ್ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಟಿವಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಆರ್. ಎಸ್. ಎಂ. ಬಿ., ಇಪ್ಸೋ ಮೋರಿ, ನೀಲ್‌ಸನ್ ಮತ್ತುಕಾಂತಾರ್. ನೀಲ್‌ಸನ್ ಮತ್ತು ಕಾಂತಾರ್‌ನ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಟಿ. ಎ. ಎಂ. ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಟಿ. ಎ. ಎಂ. ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಬಿ. ಎ. ಆರ್. ಸಿ. ಯಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರ ನಿಗಾ ಇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಭಾಗವಹಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಇದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ವೀಕ್ಷಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಮತ್ತು ವೀಕ್ಷಣೆಯ ವಿಧಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಜಾಹೀರಾತುದಾರರು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ನೀಡಲು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಹಕರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. 'ಪ್ರಸಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಣ ಹೂಡಿದ್ದರಿಂದ ಬಿ. ಎ. ಆರ್. ಸಿ. ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು'ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಲುಲ್ಲಾ. ಆದುದರಿಂದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಯಾರು ಭರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ೨೨,೦೦೦ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೀಟರ್‌ಗಳ ಮೊತ್ತ ಸುಮಾರು ೬೬ ಬಿಲಿಯನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ೧೦೦೦ ಮನೆಗಳಿಗೆ ೧ ಮೀಟರ್ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಈ ವೆಚ್ಚ ೩೦ ಬಿಲಿಯನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೀಸಲಿಡುವ ತಮ್ಮ ಆದಾಯದ ೦.೦೧ ಶೇಕಡಾದ ಬದಲು ಮಾಧ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ೦.೫ ಶೇಕಡಾ ಆದಾಯವನ್ನು ಮೀಸಲಿಟ್ಟರೆ ಜಾಹೀರಾತುದಾರರು ಪಾಲುದಾರರಾಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಜಾಹೀರಾತುಗಳು-ಜಾಹೀರಾತು ದರಗಳು :

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಾಹೀರಾತು ದರಗಳನ್ನು ೧೦ ಸೆಕೆಂಡುಗಳು ಅಥವಾ ೩೦ ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಿನದ ವಿವಿಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ದರಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಲಿರಿಂದ ೧೧ ಗಂಟೆಯ ಕಾಲಾವಧಿಗೆ ಜಾಹೀರಾತು ದರ ಇತರ ಸಮಯಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಟಿವಿಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಿನದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಜಾಹೀರಾತು ದರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಾಹಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ದರಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯಾದರೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು, ಜಾಹೀರಾತು ದರದ ಮೇಲೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಶೇಕಡಾ ರಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡುವುದು. ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಯು ೨೦-೨೦ ಶೇಕಡಾ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಎರಡು, ಹೆಚ್ಚು ಸೆಕೆಂಡುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಿಂದಸ್ಥಾನ್ ಯುನಿಲಿವರ್ ಸ್ಟಾರ್ ಪ್ಲಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೨೦ ಜಾಹೀರಾತು ಸ್ಪಾಟ್‌ಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದರೆ ವೀಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಉಚಿತ ಜಾಹೀರಾತು ನೀಡುವುದು. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಎ. ಬಿ. ಸಿ., ಎನ್. ಬಿ. ಸಿ., ಸಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಫೋಕ್ಸ್ ವಾಹಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ಸಮಯವನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ೧೫ ಶೇಕಡಾ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಜಾಹೀರಾತು ಅವಧಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ದಿನ ಹತ್ತಿರವಾಗುವಾಗ ಮಾರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಜಾಹೀರಾತು ಪ್ರಸಾರದ ದರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ಧಾರಣೆಯನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಯು ಟಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸತೊಂದು ಧಾರಾವಾಹಿಯ ಪ್ರಸಾರ ಆರಂಭವಾಗುವಾಗ ಪೆಪ್ಸಿ ಜಾಹೀರಾತು

ಸಮಯವನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅದು ಧಾರಾವಾಹಿಯ ಗಿರಿ ಕಂತುಗಳಿಗೂ ದುಡ್ಡು ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಝೀ ಟಿವಿಯು ಪೆಪ್ಪಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸಾರಣ ಸಮಯ:

ಪ್ರಸಾರಣ ಸಮಯದ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಒಂದೇ ಮಾನದಂಡದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಟಿವಿ ವಾಹಿನಿಗೆ ಪ್ರಸಾರಣ ಸಮಯವು ಹೊಟೇಲಿನ ಕೋಣೆಗಳು ಅಥವಾ ವಿಮಾನದ ಆಸನಗಳು ಇದ್ದಂತೆ. ವಿಮಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಆಸನಗಳು ಭರ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಟಿಕೇಟು ಮಾರದೇ ವಿಮಾನ ಖಾಲಿ ಉಡಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಟಿಕೇಟು ಮಾರುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜಾಹೀರಾತು ಕಾಲಾವಧಿ ಮಾರಾಟವಾಗದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದೇ ಲಾಭದಾಯಕ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ವಾದಿಸುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪರಿಪಾಠವೂ ಇದೆ. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ೩೦ ನಿಮಿಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ೫ ನಿಮಿಷಗಳ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾದರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಸಾರವಾಗುವಾಗ ೧೦-೧೫ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ವೀಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಅಪಾಯವೂ ಇದೆ. ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಯ್ ಕೇಬಲ್ ಕಾಯಿದೆ ೧೯೯೫ ಅನ್ವಯ ಜಾಹೀರಾತಿನ ಅವಧಿಯನ್ನು ಗಂಟೆಗೆ ೧೨ ನಿಮಿಷಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿತು. ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೧೩ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಾಹಿನಿಗಳು ಜಾಹೀರಾತಿನ ಕಾಲಾವಧಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿತು. ಇದರ ಅನ್ವಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೦೧೩ರೊಳಗೆ ಜಾಹೀರಾತು ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲು ವಾಹಿನಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದವು. ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧, ೨೦೧೩ರಿಂದ ಟ್ರಾಯ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ತಪ್ಪಿದವರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಾಹೀರಾತು ಅವಧಿ, ರಿಯಾಯಿತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಬಜೆಟ್ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ದಿಶಾ ನಿರ್ದೇಶಗಳಿಲ್ಲ. ಜಾಹೀರಾತುದಾರರು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಗೆ ವ್ಯಯಿಸುವ ದುಡ್ಡಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಾಹೀರಾತುದಾರರು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

1. The TRP Trick, N Bhaskara Rao, VitastaPublishinh Pvt. Ltd. 2019
2. Mass Communication in India, Keval.J.Kumar, Jaico Publishing House, 1994
3. Hand Book of Journalism, VirBalaAgarwal,V.S.Gupta, concept Publishing company, Pvt.Ltd, 2012
4. Media Law and Ethics, M. Neelamalar, Prentice Hall India Learning Pvt Limited, 2009

ISSN: 2348-7666

VOLUME - 7, ISSUE 11(4), NOVEMBER, 2020

IMPACT FACTOR: 6.023

Monthly

International Journal of Academic Research

VOICE OF INTELLECTUALS

PEER REVIEWED JOURNAL

Editor

Dr. Haniyuru Chandre Gowda

National Tribals & Folkloric Researcher.

Director & Head Birsa Munda Tribals Community Development & Research Center,
Kannada Associate Professor Bengaluru.

**Multidisciplinary, Multiple Languages
Refereed and Indexed Journal**

Editor-in-Chief
Dr. T.V. Ramana

CONTENTS

Volume 7

Issue 11(4)

November, 2020

S. No	Title	Page No.
1	Kannada Cinema Mattu ParisaraPrajne: Prof.M.ChandraKala	1
2	DVG Avara 'Mankutimmana KaggaDalli PrakrutiPrema-Ondu Vishleshane - Dr.Kengal Murty K.G	4
3	'Shakuntala'dalli Parisara Nititattva-Tanmulaka VishwaShanti - Dr.Rajani. H	7
4	Manava Abhivruddhiyalli Parisara Samatolanada Sadhyategalu - PurnaChandra H.P	12
5	PurnaChandra Tejaswiavara 'ParisaradaKate'-Ondu Avalokana - Dr. Mahanthesha Patil	15
6	RamyaVada Hagu Sahitya - Dr.Manjaiah	21
7	Kuvempu Mattu Prakruti: -Dr.SudhaKumari K	30
8	Pu.Ti.Na Mattu M.D.Gogeri Avara Kavyadalli Prakruti - Deepa B. Angadi	34
9	ManavaAbhivruddhiyalli Parisarada Samatolanada Sadhyategalu - Sowmya B.G	39
10	Brahmana Mattu Dalita Sangharshada Swarupavannu Chitrisida 'Bharata Sindhu Rashmi' - Dr.KrishnojiRao T.M	47
11	OLN Avara 'Nanna Himalaya'-Ondu Vishleshane - Manikanta H.M	63
12	Patrika Jahiratugalalli Kannada- Govinda B.V	66
13	Ballary Jille Bhowgolika Hinnaleyalli Kalyana Chalukyara Kalada Kandaya Paddhati - Bharath A.C	76

Kuvempu Mattu Prakruti

-Dr.SudhaKumari K

ಕುವೆಂಪು ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ

-ಡಾ ಸುಧಾಕುಮಾರಿ.ಕೆ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಸಂತ ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜು(ಸ್ವಾಮ್ಯಕು), ಮಂಗಳೂರು

ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜನಾಂಗದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಸಮಗ್ರ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ ಕವಿ ಕುವೆಂಪು. ತನ್ನ ಓದು, ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ವೈಚಾರಿಕ ಬರಹ, ಕವಿತೆ, ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ನಾಟಕವನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡವರು. ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರಭಾವಿಸಿದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನುಭವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಶೋಧನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳಾಗಿರುವ 'ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು' ಮತ್ತು 'ಕಾನೂರು ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಹೆಗಡೆ'ಯು ಕೇವಲ ಅನುಭವ ಚಿತ್ರ ಮಾತ್ರವಾಗಿರದೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಾಡು ಕೂಡಾ ಹೌದು. 'ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾನವನನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಇರುವ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊರತಾದ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ, ಜಡ ಹಾಗೂ ಚೇತನ ಸಮಸ್ತಗಳ ಸ್ಥಿತಿ, ವಿಶ್ವ ಮಾನವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೊಂದೇ ಇದ್ದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಹೋಗಿರುವುದು.' ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಇವು ಪರಸ್ಪರ ಅಂತರ್ವರ್ತಿಸುವ ಅಂತರಂಗೀಕರಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂಗತಿಗಳು. ಮಾನವ ಸಮಾಜ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗುತ್ತ ಬಂದಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಬಗೆಗಿನ ಮನುಷ್ಯನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಬದಲಾಗಿದೆ.

ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಪ್ರಮುಖ ದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗವೂ ಒಂದು. ಇದು ಹತ್ತು ಹಲವು ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತುಕೊಂಡಿದೆ. ಮಾನವ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿದ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳ, ಗುಡ್ಡಕಾಡುಗಳ ಹೊಳೆ ಹಳ್ಳ, ಕಲ್ಲು ಮರಗಳ ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನಾವರಣದ ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿದ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಬರಹಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೂ ಯಜಮಾನಿಕೆಯ ಅಹಂಕಾರವಾಗಲಿ, ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯಾಗಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

"ನನ್ನ ಎಪ್ಪತ್ತೈದನೆ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿರೋತನಕ ಸೂರ್ಯೋದಯ, ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮಾನ ನೋಡೋದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನನಗಾಗುವ ಈ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಅದೇ ಮೂಲ. ಅದೇ ಅಂದರೆ ಮಲೆನಾಡು ಅನುಭವ. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆ ಅನುಭವವೇ ಇಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ಅನುಭವ, ನನ್ನ ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ನನ್ನ 'ನನಪಿನ ದೋಣಿ'ಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣವೇ ಅದು. ನನ್ನ ಈ ಮೂಲಾನುಭವವನ್ನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಪಡೆದದ್ದಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಲೇ ಪಡೆದದ್ದು. ಆದರೆ ನಾನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ, ಯಾವುದು ಅನುಭವ ಮಾತ್ರವಾಗಿತ್ತೋ, ಅದು ಆಲೋಚನೆಯ ಕಡೆಗೂ ತಿರುಗಿತು. ಅಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಾನು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ, ಆ ಅನುಭವದಿಂದ ರಸಾನುಭವ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಾರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ಕ್ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವುದು ಕಲಿತೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಮೇಯೋ ಕೆಲಸವೇ ಆಯ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕೋದೇ ಕೆಲಸ.. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಕೇವಲ ಮೆಲುಕು ಹಾಕಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಲ್ಲ.

ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿತ್ರಣಗಳು ಕಂಡು ಬರಲು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾದ ಕಾರಣಗಳು ಹಲವು. ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ, ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕು, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರ, ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶ, ರೋಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕಾವ್ಯಪಂಥದ ನಿಸರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಓದು. ಅದರಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅನುಭವಗಳು ಕೂಡ ಕಾರಣ. ಅದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಇವುಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಎತ್ತಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಿದ ವಿವೇಕಾನಂದ ತತ್ವ ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಗಾಂಧಿ ಯುಗದ ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಕೂಡ ಕಾರಣ. ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅವರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಓದಿದ ನಂತರವೇ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರಂತೆ.

ಕುವೆಂಪು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ 'ಕಾನೂರು ಹೆಗಡೆ'ಯನ್ನು ಬರೆದ ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಆದರಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸುವ ಕಥಾನಕದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ನಡುವೆ ವಿಶೇಷ ಅಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 'ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು' ಕಾದಂಬರಿಯ ಕಥಾನಕದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಬರೆದ ಕಾಲದ ನಡುವೆ ಸುದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಅಂತರವಿದೆ. 'ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರೆದರೂ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪಿನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಲಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ಬಾಚಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರಾದರೂ, ಇಲ್ಲಿ

ಸಮಷ್ಟಿ ದರ್ಶನದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆರಂಭಗಳು ಅದನ್ನು ಬರೆದ ಕಾಲದ ಎಂದರೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಸಮಾಜವಾದಿ ದರ್ಶನದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದಲೇ ಬಂದಿವೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ವಸ್ತುವು ಕಳೆದ ಶತಮಾನಾಂತದಿಂದ ಈ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದ ದಶಕಗಳ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಘಟ್ಟದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ವರ್ಗದ 'ಮನೆ'ಗಳ ಬದುಕಿನಿಂದ ತೊಡಗಿ ಸಮಾಜದ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಸ್ತರದ ಜನವರ್ಗಗಳ ಬದುಕಿನ ಕತೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನಜೀವನದ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಕುವೆಂಪು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೇವಯ್ಯ, ಮುಕುಂದಯ್ಯ, ಶಂಕರಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿ ಆರಂಭದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ-ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘರ್ಷದಿಂದ ಬಂದ ಪಾತ್ರಗಳು. ಎಲ್ಲರೂ ಅದೇ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದವರು. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ವಸಾಹತು ಕಾಲಘಟ್ಟದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋರಾಟದ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ ಆರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಅನುಭವ ಜಗತ್ತಿನ ಅನಾವರಣವಾದಂತೆ ಅವರ ವೈಚಾರಿಕ ನೆಲೆಯ ಪ್ರಭಾವಿ ಅಂಶಗಳು ಹೌದು. ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ಲಿಂಗಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ, ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಎಚ್ಚರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಚಿನ್ನಮ್ಮ, ಗುತ್ತಿ, ತಿಮ್ಮಿ ಪಾತ್ರಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಎಲ್ಲ ನೆಲೆಗಳ ಅಂತರಂಗ ಹಾಗೂ ಬಾಹ್ಯಲೋಕದ ಸಂಬಂಧದ ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನೀರು, ಬೆಂಕಿಗಳಂತಹ ಅಸ್ತಿತ್ವ, ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಲಾಸೃಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದಾರ್ಶನಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದು, ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಚಾರಗಳು ಚಿನ್ನಮ್ಮ ಪಾರಾಗುವಿಕೆಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. 'ಚಿನ್ನಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಮುಕುಂದಯ್ಯರ ವಿವಾಹವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮಹತ್‌ವೂಹ' ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಚಿನ್ನಮ್ಮ ಮುಕುಂದ ಭರಮೈ ಹೆಗ್ಗಡೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಕುಂದಯ್ಯ, ದೇವಯ್ಯ, ಐತ, ಪೀಂಚಲು ಕೊನೆಗೆ ಗುತ್ತಿ-ತಿಮ್ಮಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮಾನವೀಯ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರಲು ಕಲ್ಪತ್ತ ನಗರದ ಸನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬನಿಂದ ತೊಡಗಿ ಕೆಳಸ್ತರದಿಂದ ಬಂದ ಗುತ್ತಿ ತನಕ; ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರು ಸಂಘಟಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ; ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಮಲೆನಾಡಿನ ಹೊಳೆ, ಹಳ್ಳ, ಮಳೆ, ಮಿಂಚು ಎಲ್ಲವೂ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

'ಪ್ರಕೃತಿ' ಮಾನವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗೆ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ವಾಸ್ತವ ಮಾರ್ಗದ ಕಾದಂಬರಿಯಾದ 'ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯ ಮರಣವಾದ ನಂತರದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಲವೆಂಬ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. "ಯಾರು ಬದುಕಲಿ, ಯಾರು ಸಾಯಲಿ, ಯಾರು ಹುಟ್ಟಲಿ, ಹುಟ್ಟದೆ ಹೋಗಲಿ, ಮಳೆಗಾಲ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೇ? ಮೋಡ ಸದಾ ಕವಿದು ಸೂರ್ಯ ದರ್ಶನವೆ ಅಪೂರ್ವವಾಯಿತು. ತನ್ನ ದುರ್ದೈವ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿತ್ತು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಕೃತಿ. ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿರೋಧವಾದ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತದ ಕಾನನ ಶ್ರೇಣಿ ಮನುಷ್ಯರ ಅಲ್ಪ ಸುಖ ದುಃಖಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಸ್ಸಂಗಿಯಾಗಿ ಭೀಷಣ ವರ್ಷಧಾರೆಯಲ್ಲಿ ತೊಪ್ಪನೆ ತೊಯ್ಯುತ್ತಾ ಹಬ್ಬಿ ಕೊಬ್ಬಿ ಉಬ್ಬಿ ನಿಂತಿತ್ತು.

ಈ ಭೂಮಿ ನಿಸರ್ಗದ ಮುಂದೆ ಹಳೆ ಮನೆ, ಕೋಣೂರು, ಹೂವಳ್ಳಿ, ಬೆಟ್ಟಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಸಿಂಬಾವಿಯಂತಹ ಏಕಗೃಹ ಕ್ಷುದ್ರ ಗ್ರಾಮಗಳ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಆಸೆ ನಿರಾಸೆ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಶೋಕ ತಾಪಾದಿಗಳು ಯೇಕಚ್ಚಿತ್ತಗಳಾಗಿದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನು? ತಂದೆ ತಾಯಿಯರನ್ನು ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಧರ್ಮಿಣ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯಾಗಲೀ, ತಾನು ಬಯಸಿದ ಹೆಣ್ಣು, ಆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಇಚ್ಛೆಗೂ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಪಾಲಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಮುಕುಂದಯ್ಯನ ಹೃದಯ ವ್ಯಥೆಯಾಗಲಿ, ತಾನು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ತವರಿಗೊಯ್ದು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಾರ್ತೆಯ ಬಡಬಾಗ್ಗಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಹೇಗೋ ಉಪಾಯದಿಂದ ಪೊಲೀಸರ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮಳೆಗಾಲದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಗುತ್ತಿಯ ದಾರುಣ ಚಿತ್ರಸ್ಥಿತಿಯಾಗಲೀ, ನಿರಂತರ ರೋಗಿಷ್ಯನಾಗಿದ್ದರೂ ತನ್ನನ್ನು ಒಲಿದು ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಆಕ್ಕಣಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಜಾರಿ ಚೀಂತ್ರನಿಗೆ ವಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳಲ್ಲಾ ಎಂದು ಒಳಗೊಳಗೆ ಕೊರಗಲಾರಂಭಿಸಿದ ಪಿಜಿಣನ ಬಾಳ ಬೇಗೆಯಾಗಲೀ, ಕಡೆಗೆ ಪಾದ್ರಿಯಿಂದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಪಾರಿತೋಷಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಆತನಿಗೆ ತಾನು ಕ್ರೈಸ್ತ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಂಬುಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಈಗ ಅದರಿಂದ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿರುವ ದೇವಯ್ಯನ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ ಒಳಶೋಚನೆಯಾಗಲೀ - ಈ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಮಲೆ, ಕಾಡು, ಮಳೆ ಇವುಗಳ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನ ಗಮನಕ್ಕಾದರೂ ಬರುತ್ತವೆಯೇ? ಮಲೆಯೋ? ಅಲೆಅಲೆಯಾಗಿ ಬಾನ್ಸುಟ್ಟಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಂತಿದೆ! ಕಾಡೋ? ದಿಗಂತ ವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ, ದಟ್ಟವಾಗಿ, ವ್ಯಾಪ್ತಭೀಷಣವಾಗಿ, ವರಾಹ ಕರೋರವಾಗಿ ಹಸರಿಸಿದೆ! ಮಳೆಯೋ? ಹಗಲೂ ಇರುಳೂ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಸುರಿಯುತ್ತದೆ, ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ, ಜಡಿಯುತ್ತಿದೆ?"

ನಿಸರ್ಗದ ನಿರಂತರತೆಗೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತರಂಗದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಮಜಲನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಮಾನವ ಹತಾಶನಾಗದೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮುಖ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯ ಸಾಹಸ ನಂತರ "ಎಂತಹ ಹೂಳಿನ ಮೇಲೆಯೂ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ; ಎಂತಹ ಸೂಡಿನ ಸುಟ್ಟು

ನೆಲವನ್ನಾದರೂ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಹಸರು ತಬ್ಬುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೂಳಿದ್ದಾರೆಂಬ ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಮಾಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ಸುಟ್ಟದ್ದರೂ ಎಂಬ ಗುರುತೂ ಕಾಣದಂತೆ ಗರಿಕೆ ತಬ್ಬಿ ನಳನಳಿಸಿ ಹಸುರು ನಗೆ ಬೀರುತ್ತದೆ.”²

ಮನುಷ್ಯ ಉಗಮದ ಮೊದಲಿನ ಪ್ರಕೃತಿ; ನಂತರದ ಸ್ಥಿತಿ, ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜ ಎಷ್ಟು ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ ಅದು ಗಮ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಘರ್ಷ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಸಂವೇದನೆಗಳ ಪರಂಪರೆಯು ಹೋರಾಟ, ರೌದ್ರ ಕ್ರೌರ್ಯದಂತಹ ಕಲ್ಪನೆಯು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರು ಬೆಳೆದಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾಡಿನ, ಬೇಟೆಯ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡಿನ ಒಡನಾಟವು ಕುವೆಂಪು ಅವರಿಗಿರುವ ನಿಸರ್ಗದೊಂದಿಗಿನ ಒಡನಾಟದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ.

‘ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು’ ಕಾದಂಬರಿ ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ ಕಾವ್ಯದ ನಂಟು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಸವಾಲುಗಳು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಮುಂಚೆಳೆಗೆ ಈಗಷ್ಟೇ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜದ್ದು. ಮಲೆನಾಡಿನ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಸಮಾಜದ ಶೋಷಣೆಯ ಸ್ವರವನ್ನು ವಾಸ್ತವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ‘ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮುಖ್ಯರಲ್ಲ...’ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ರಧಾನವೆಂದಾಗಲೀ ಅಪ್ರಧಾನವೆಂದಾಗಲೀ ಕಾಣಬಾರದನ್ನುತ್ತಾರೆ. ‘ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕುವೆಂಪು ಅವರದ್ದು ಸರ್ವೋದಯ ದಾರ್ಶನಿಕ ನಿಲುವು ಆಗಿತ್ತು. ‘ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು’ ಬರೆಯುವಾಗ ಕುವೆಂಪು ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಪಾತ್ರವನ್ನು, ಆ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಧಾನವಾದ ನಿಸರ್ಗದ ಆದರ್ಶದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಸರ್ಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯನ್ನೊದಗಿಸುವ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪದ ‘ಸರ್ವೋದಯದ’ ಜೀವನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಖಚಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.’³

ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿ, ತಿಮ್ಮಿ, ಐತ- ಪೀಂಚಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡಂತೆ ಹುಲಿಯ ನಾಯಿ, ಹುಲಿಕಲ್ಲು ನೆತ್ತಿ, ಕಾಡು, ಹಳ್ಳಗಳೆಲ್ಲ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಅಂಶಗಳಾಗದೆ ಪಾತ್ರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹುಲಿಕಲ್ಲು ನೆತ್ತಿಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿನ ಕಾರೆಮಟ್ಟಾಗಲಿ, ಮಸೆಕಲ್ಲಾಗಲೀ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ನೆನಪಿಸುವಂತವುಗಳು.

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಪ್ರಾಣಿ ಲೋಕದೊಂದಿಗಿನ ಮಾನ ಸಂಬಂಧದ ದರ್ಶನದ ಶೋಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯ ಎಳೆಯೊಂದು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣಿಲೋಕದೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧವಿರಿಸಿದ ಎರಡು ಪಾತ್ರಗಳೆಂದರೆ ಗುತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ. ಗುತ್ತಿ, ಕರಿಸಿದ್ದ, ಸೇಸಿ, ಬೀರ, ಬಚ್ಚ ಇವರೇ ಮೊದಲಾದ ಹೊಲೆಯ ಜೀತದಾಳುಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ, ಆತನ ಜೊತೆಗಿರುವ ಹುಲಿಯ ನಾಯಿಯಿಂದ ಗುತ್ತಿ ನಾಯಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಾಯಿಯ ಜೊತೆಗಿನ ಬಾಂಧವ್ಯ ಲಲ್ಲಿಗೆರೆಯುವುದು ಎಲ್ಲವೂ ಗುತ್ತಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇರಿಯ ಜನರನ್ನು ಜಮಿನ್ದಾರರು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ, ಹೊನ್ನಾಳಿ ಹೊಡ್ಡದ ಕ್ರೌರ್ಯ, ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಇವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಸಿ, ಗುತ್ತಿಯರ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಮೂಲಕ ಜೀವನದ ಒಸರನ್ನು ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕುರಿಬಡ್ಡಿ, ಹಂದಿ ಒಡ್ಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೆಸೆದುಕೊಂಡ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಶಂಕರ ಹೆಗ್ಗಡೆ, ದೇವಯ್ಯ, ಮುಕುಂದಯ್ಯ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದ ಈ ಕತಾ ಪಾತ್ರವು ಬದುಕು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿರುವುದು ಜಮೀನ್ದಾರಿಕೆಯ ಅಧಿಕಾರದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಲ್ಲ. ಪ್ರಜ್ಞಾವಲಯವು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರೀತಿಯ ಲೋಕದಿಂದ. ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಬಲ್ಲವನು ಹೌದು. ದುಗ್ಗಣ್ಣನೊಡನೆ ಕಾಡು ಕೋಳಿ ಮರಿಗಳನ್ನು, ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಹುಲಿಮರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದದ್ದು ನೆನಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪರಿವಾರದ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಕುಲದೊಂದಿಗೆ ಗಾಢ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಹುಲಿಕಲ್ಲು ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಹತ್ತುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿನ ಕಲ್ಲು ಪೊಟರೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಸಮೂಹದ ನೆನಪನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚಿರಂತನತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಉದ್ಗರಿಸಿ ಭಾವವಶನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೊರಡುವಾಗ ಕಾಡಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಗ್ಗಡೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೊರಡುವಾಗ ಕಾಡಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು, ಮರಗಳ ಪೊಟರೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸಮಾಜವು ಜೀವನದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯ, ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಡತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಮುಖ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸುಳಿ. ಮಾನವನು ತನ್ನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿರುವ ನಿಸರ್ಗದ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತನಾಗದೆ ಅದರ ಭಾಗವಾಗಿ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತಿಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವವರೆಗಿನ ಬದುಕಿನ, ಮಾನವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಬಂಧದ ವಿವಿಧ ಮಜಲಿನ ಶೋಧನೆ

ಇಲ್ಲಿಂದ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರಿಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಕೃತವಾದ ತೋಟ, ಗದ್ದೆ, ಮನೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೊಡುವುದು. ಅವರು ಮಾನವ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ನೀರು, ಸಸ್ಯ ಪ್ರಾಣಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಸರದ ಒಂದು ಭಾಗ. ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಜೀವವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾನವೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಸ್ವರೂಪ ನೀಡುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡುವ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವೈಚಾರಿಕತೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಾಜ ಸಮ್ಮುಖವಾದದ್ದೆ. ಅಲೌಕಿಕ ಪರಿಭಾಷೆಯದ್ದಲ್ಲ.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿ

೧. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ವಿಸ್ತರಣ, ೧೯೯೫
೨. ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು. ಪು ೫೨೫-೫೨೬
೩. ಅದೇ ಪು.೫೨೭
೪. ಪ್ರತಿಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪು.೬೫

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥ

೧. ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು, ಕುವೆಂಪು ಉದಯರವಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ೧೯೮೫
೨. ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ಕಾಮಧೇನು ಪ್ರಕಾಶನ, ೧೯೯೭
೩. ಕುವೆಂಪು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧದ ಸ್ವರೂಪಗಳು (ಸಂ) ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ೧೯೯೦
೪. ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ, ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಕ್ರೈಸ್ಟ್ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩
೫. ವಿಸ್ತರಣ, ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ೧೯೯೫